

Eindverslag Opgraving

Hooglede, Oude Rozebekestraat

Titel

Eindverslag Opgraving Hooglede, Oude Rozebekestraat

Auteurs

Sarah Schellens & Tina Dyselinck
Met bijdrage van Ron Bakx, Jelle De Mulder, Yves Perdaen

Erkende archeoloog

Tina Dyselinck 2015/00048

BAAC-Projectnummer

2018-0521

Plaats en datum

Gent, 4 juni 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Archeologierapport 1456
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Archeologische voorkennis	5
1.2.1	Samenvatting bureauonderzoek (2016I21)	5
1.2.2	Samenvatting proefsleuvenonderzoek (2016J221)	5
1.3	Onderzoeksopdracht	7
1.3.1	Vraagstellingen	7
1.3.2	Randvoorwaarden.....	9
1.3.3	Geplande werken en bodemingrepen	9
1.4	Werkwijze en strategie	10
1.4.1	Opgravingsmethode	10
1.4.2	Opgravingsorganisatie	12
1.4.3	Relevante gebruikte materiaal	12
1.4.4	Afwijkingen strategie ten opzichte van programma van maatregelen	12
1.4.5	Selectiekeuze vondsten	15
1.4.6	Selectiekeuze staalname	15
1.4.7	Betrokken actoren en specialisten	15
1.4.8	Algemene wetenschappelijke advisering.....	15
2	Assessment.....	16
2.1	Gehanteerde methoden, technieken en criteria	16
2.2	Observaties en registraties.....	16
2.2.1	Assessment van vondsten	16
2.2.2	Assessment van stalen.....	21
2.2.3	Assessment conservatie.....	22
2.2.4	Assessment van sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren.....	22
2.2.5	Assessment van de archeologische site	22
2.3	Potentieel wetenschappelijk onderzoek.....	23
2.4	Uit te voeren onderzoek	23
2.4.1	Te beantwoorden onderzoeksvragen	23
2.4.2	Verwerkingsstrategie.....	23
2.4.3	Conservatiestrategie	23
2.4.4	Onderzoeksvragen bij vervolgonderzoek.....	23
3	Interpretatie van de archeologische site.....	24
3.1	Kader archeologische site	24
3.1.1	Landschappelijke ligging	24
3.1.2	Historisch kader en cartografisch materiaal.....	29
3.1.3	Archeologisch kader	33
3.2	Stratigrafische opbouw.....	38

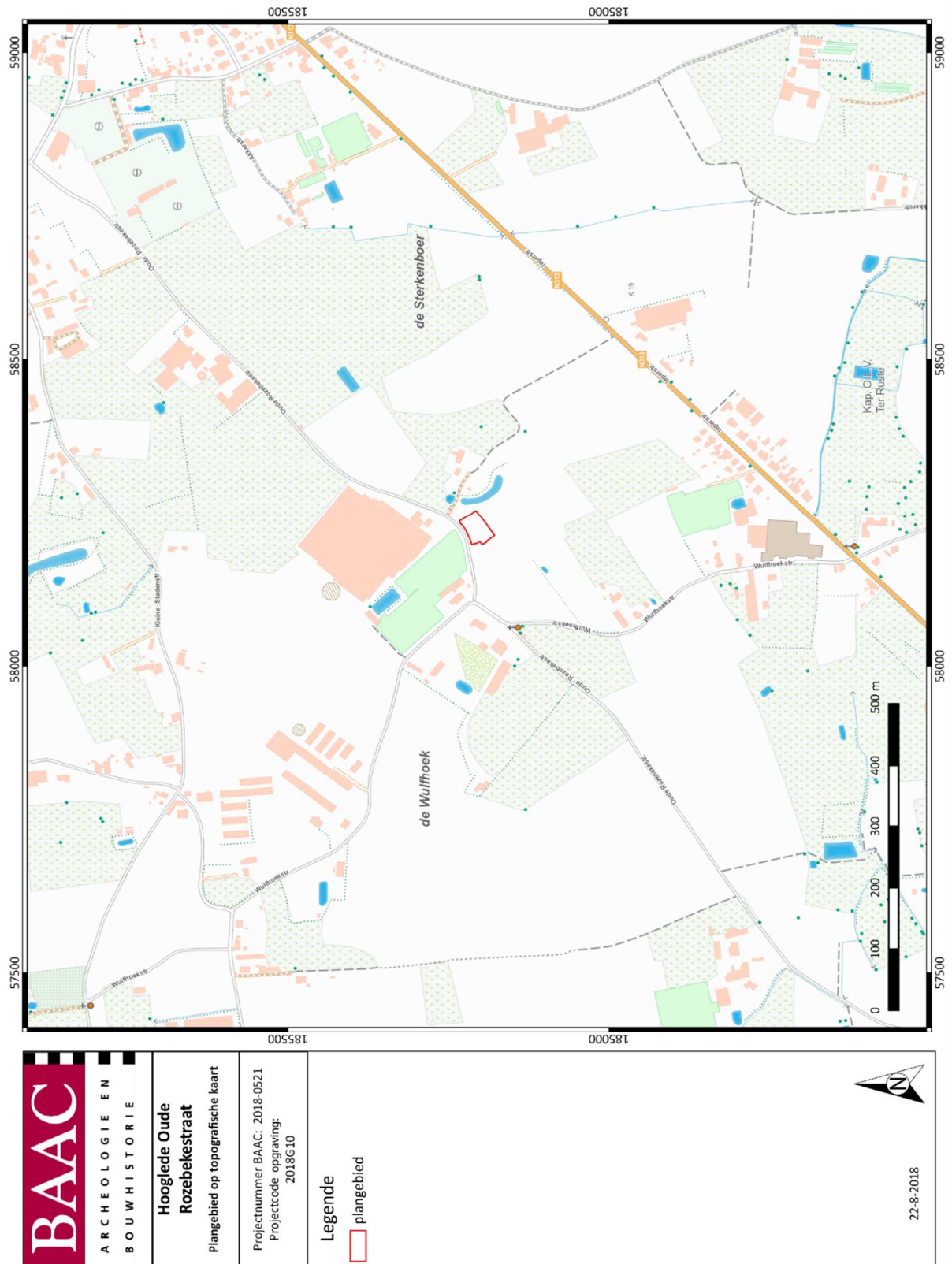
3.3	Beschrijving archeologische site	39
3.3.1	Oudste fase	40
3.3.2	Volle middeleeuwen.....	42
3.3.3	Late middeleeuwen en nieuwe tijd	51
3.3.4	WO I.....	52
3.3.5	Onbekend.....	55
3.3.6	Analyse vondstspreading, activiteitenzones en archeologische structuren.....	56
3.4	Culturele en natuurwetenschappelijke vondsten	56
3.4.1	Materiaal en methoden	56
3.4.2	Resultaten	58
3.4.3	Discussie en interpretatie	60
3.5	Datering en interpretatie archeologische site: synthese	62
3.5.1	Confrontatie eerdere resultaten.....	64
3.6	Beantwoording onderzoeksvragen- en doelen.....	66
3.7	Samenvatting.....	72
4	Bijlagen	73
4.1	Tekeningenlijst.....	73
4.2	Fotolijst	74
4.3	Sporenlijst	89
4.4	Vondsten/stalenlijst	95
4.5	Bijlages aardkundige en natuurwetenschappelijke analyses (ruwe data).....	97
4.6	Lijst met figuren	98
4.7	Lijst met plannen	98
4.8	Lijst met tabellen	99
5	Bibliografie	100

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Hooglede, Oude Rozebekestraat	
Ligging	Oude Rozebekestraat 76, gemeente Hooglede, provincie West-Vlaanderen	
Kadaster	Hooglede, Afdeling 1, Sectie D, Perceelnummer(s) 238D, 239A	
Coördinaten	Noordwest: x: 58197,4287; y: 185216,3499 Noordoost: x: 58244,4012; y: 185245,1396 Zuidwest: x: 58212,3401; y: 185178,4841 Zuidoost: x: 58253,4598; y: 185206,9299	
ID Archeologienota	3128	
ID Nota	7623	
Projectcode BAAC Vlaanderen	2018-0521	
Opgraving	Projectcode	2018G10
	Erkend archeoloog	Tina Dyselinck (Erkeningsnummer: 2015/00048)
	Betrokken actoren	Tina Dyselinck (veldwerkleider) Sarah Schellens, Sander De Ketelaere, Sara Jacquemijns (archeologen) Michelle Coene (jobstudent) Ron Bakx (metaalspecialist) Jelle De Mulder (aardewerkspecialist)
	Betrokken derden	Willem Hantson (BieRadar)
	Uitvoeringsperiode	09-07-2018 tot en met 11-07-2018

Alle hier geraadpleegd kaartmateriaal is afkomstig van AGIV 2018-2020, tenzij anders vermeld.

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (1:10.000; digitaal; 22082018)

BAAC

ARCHEOLOGIE EN

BOUWHISTORIE

Hooglede Oude Rozebekestraat

Allesporenkaart met aard spoor en labels

Projectnummer BAAC: 2018-0521

Projectcode bureauonderzoek: 2018G10

Datum: 4-6-2020

Schaal: 1:200

Legende

opgegraven zone

Opgraving

bomkrater

granaatinslag

greppel

kuil

natuurlijk

paalkuil

verstoring

185220

185200

185180

58210

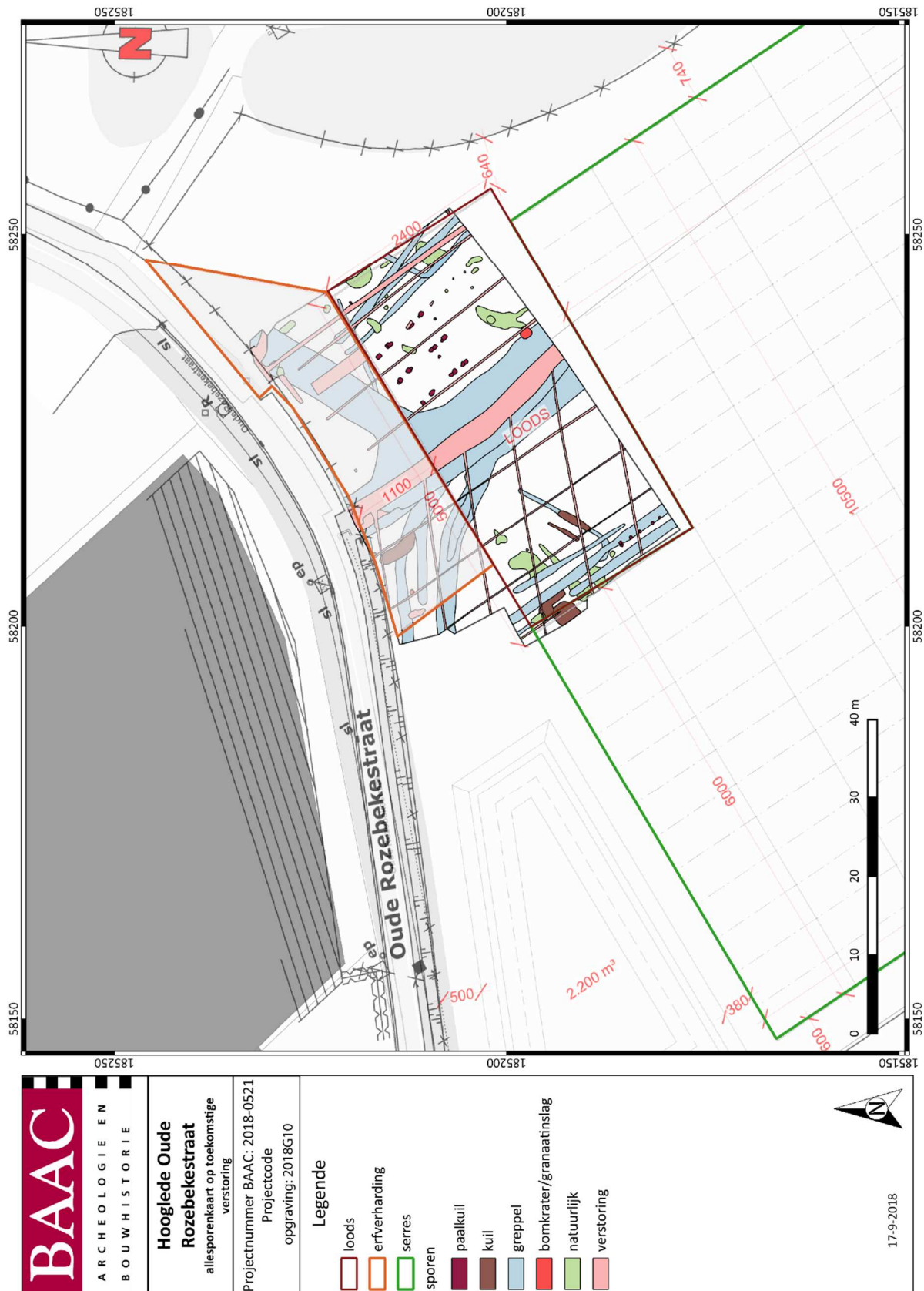
58230

58250

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met projectie van de aangetroffen sporen (1:25.000; digitaal; 04062020)

BAAC Vlaanderen Rapport 1456

3

Plan 3: Plangebied op kadastrale kaart (GRB) met projectie van de aangetroffen sporen en de bouwplannen (1:25.000; digitaal; 17092018)

1.2 Archeologische voorkennis

1.2.1 Samenvatting bureauonderzoek (2016I21)¹

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft BAAC Vlaanderen bvba een bureauonderzoek uitgevoerd. Op het terrein zullen een serre met loods en waterput geplaatst worden. Dit gaat gepaard met graafwerken waardoor het bodemarchief verstoord zal worden.

Voor het plangebied aan de Oude Rozebekestraat te Hooglede, West-Vlaanderen wenst men een stedenbouwkundige vergunning aan te vragen en hierbij dient men een archeologienota te voorzien. Het doel van de archeologienota is het inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied en het opstellen van een programma van maatregelen voor een (eventueel) vervolgonderzoek. Gebaseerd op de resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek is de noodzaak voor verder archeologisch onderzoek op het terrein bevestigd.

Voor het bureauonderzoek werd gebruik gemaakt van zo veel mogelijk beschikbare bodemkaarten, geologische kaarten, historische kaarten en archeologische gegevens. Op deze manier kon een inschatting worden gemaakt van het onderzoekspotentieel van het plangebied en aan de hand van bodem- en aardkundige, cartografische, historische en archeologische gegevens kon een specifieke verwachting ten aangaan van de archeologische waarden op het terrein worden vastgesteld. Het bureauonderzoek toonde aan dat het plangebied waardevolle archeologische resten kan bevatten, waarbij het vermoedelijk vooral zou gaan om grondsporen en artefacten, gelinkt aan agrarische bewoning of activiteit vanaf de metaaltijden tot de 18^e eeuw, en mogelijk resten van slagvelden of legerkampen vanaf de 17^e tot de 20^e eeuw. De sporen en vondsten uit de vroegere perioden zouden een grote kenniswinst voor de omgeving opleveren.

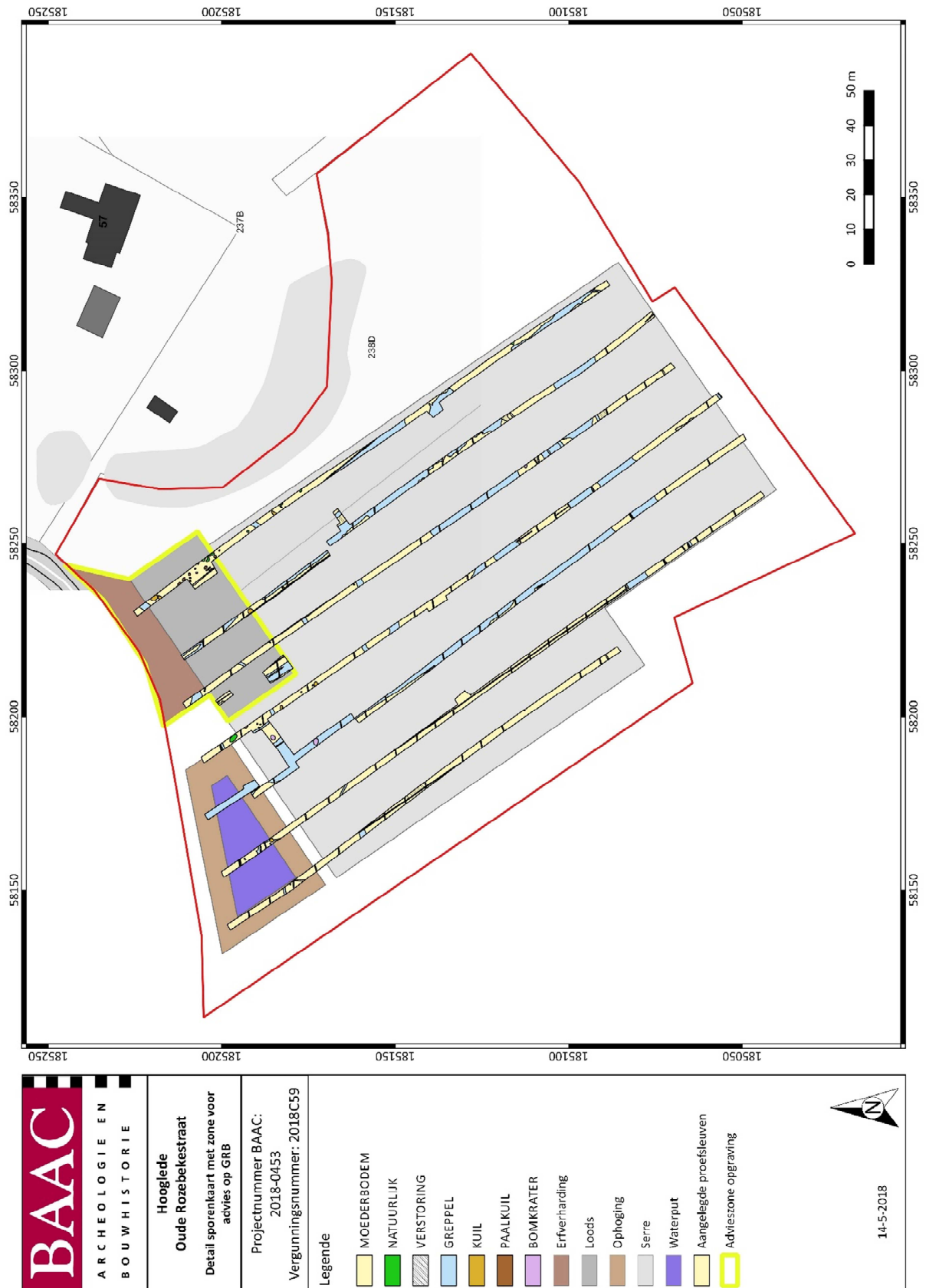
1.2.2 Samenvatting proefsleuvenonderzoek (2016J221)²

In het kader van een stedenbouwkundige aanvraag heeft BAAC Vlaanderen bvba een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Oude Rozebekestraat te Hooglede. Dit onderzoek kwam voort uit de bekrachtigde archeologienota, bestaande uit een bureauonderzoek en een advies voor verder vooronderzoek in uitgesteld traject (ID 3128). Tijdens dit proefsleuvenonderzoek werden acht sleuven parallel aan elkaar aangelegd tot op het eerste, en enige, archeologische niveau. De sporen aanwezig in deze sleuven werden volledig geregistreerd aan de hand van beschrijvingen, foto's en ze werden volledig ingemeten. Ook werden op regelmatige basis profielputten aangelegd om de bodemopbouw te kunnen registreren. Uiteindelijk werd zo 12,5% van het te verstoren terrein onderzocht.

Tijdens het onderzoek werden twee groepen sporen aangetroffen, namelijk een groep bewoningssporen uit de 12^e-13^e eeuw die in het noorden van het terrein werden aangetroffen en een groep perceelsgreppels die via historisch kaartmateriaal ten vroegste in de late 18^e eeuw konden worden geplaatst. De noordelijke zone met bewoningssporen bleek zeer interessant voor vervolgonderzoek. Rekening houdend met de geplande verstoringen werd uiteindelijk een zone van ongeveer 1.728m² aanbevolen voor verder archeologisch onderzoek. Binnen deze zone lag het archeologische vlak op ongeveer 40-60 cm diepte. Met het onderzoek van deze zone kan men meer te weten komen over het gebruik en inrichting van het landschap, alsook over de aard en gebruiken van de bewoning en diens bewoners. Ook interessant is het feit dat vlak ten oosten van het onderzoeksgebied een site met walgracht ligt, die mogelijk verband houdt met de hier aangetroffen site.

¹ DE KETELAERE 2017

² KRUG & JANSSENS 2018

Plan 4: Synthesekaart uit KRUG & JANSSENS 2018 (1:1; digitaal; 14052018)

Voor de vraagstelling wordt verwezen naar 1.3.1

Voor het overige deel van het terrein kon behoud in situ voorgeschreven worden.

1.3 Onderzoeksopdracht

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden verschillende archeologisch relevante sporen aangetroffen in het noordoosten van het onderzoeksgebied. Hier werden namelijk bewoningssporen (paalkuilen, kuilen, greppels) uit de 12^e-13^e eeuw aangetroffen. Het archeologische niveau ligt hier op ongeveer 40-60 cm diepte.

De afbakening van de archeologische site is ten eerste gebeurd aan de hand van de verspreiding van de sporen. Er konden immers sporen worden aangesneden in de noordelijke zone van de meest oostelijke vier proefsleuven. Daarnaast is er uiteraard rekening gehouden met de geplande ingrepen. Voor de zone waar de bouw van serres voorzien werd, is de impact op de bodem erg beperkt. Echter voor de zone waar een loods zal worden gebouwd en een verharding aangelegd, is een opgraving noodzakelijk. De aanleg van deze structuren zal immers het archeologisch bodemarchief onherroepelijk vernietigen.

De resultaten van de opgraving kunnen meer inzicht geven in de inrichting van het landschap tijdens de middeleeuwen. Ook kunnen ze informatie verschaffen over de bewoners en de aard van bewoning. De link met de site met walgracht net ten oosten van de onderzoekszone kan met deze opgraving ook verduidelijkt worden.³

1.3.1 Vraagstellingen

Volgens het PVM van de Nota dienen volgende vragen beantwoord worden:⁴

Landschappelijk kader:

- Hoe was de oorspronkelijk (natuurlijke) bodemopbouw?
- Hoe zag het a-biotische landschap (geomorfologie en bodem) er ten tijde van de verschillende bewonings- en gebruiksfasen uit?
- Wat is de aard, diepteligging, kwaliteit en ruimtelijke omvang (horizontaal en verticaal) van de archeologische site?
- Wat zijn de verschillende landschappelijke elementen in het onderzoeksgebied? Hebben deze invloed gehad op de locatiekeuze van de verschillende elementen van de vindplaats?
- In welke mate is de bewaringstoestand van de vindplaats aangetast en welke processen zijn hiervoor verantwoordelijk?
- Zijn er verschillen in bewaringstoestand tussen of binnen de onderscheiden landschappelijke/topografische eenheden en waaruit bestaan deze verschillen?
- Wat is de landschappelijke ontwikkeling van het plangebied en welke paleolandschappelijke processen zijn van invloed geweest op de menselijke activiteiten voor, tijdens en na de verschillende vastgestelde fasen van gebruik?
- Welke veranderingen traden in de loop van de tijd op in de vegetatie, de vegetatiestructuur en de openheid van het landschap en wat was de rol van de mens hierbij?

³ KRUG & JANSSENS 2018

⁴ KRUG & JANSSENS 2018

- Hoe past de vindplaats binnen het regionale landschap uit deze specifieke periode? Is deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode of wijzen de resultaten op een specifieke functie of specifieke omstandigheden binnen de nederzetting?
- Hoe passen de mogelijk vindplaatsen binnen het regionale landschap uit die specifieke periode? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode en welke verschillen bestaan er?

Nederzetting:

- Wat is de omvang en de begrenzing van de nederzetting?
- Wat is de aard van de vindplaats?
- Wat is de datering van de vindplaats en is er sprake van een fasering?
- Wat is de ruimtelijke inrichting (erven) van het nederzettingsterrein, eventueel in verschillende fasen?
- In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken worden gedaan met betrekking tot de typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Is er sprake van herstelfasen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?
- Was de site met walgracht ten oosten van het terrein ooit deel van een tweeledige site? Bevindt er zich een opperhof ter hoogte van het plangebied? Wat is het verband tussen beide sites?

Materiële cultuur:

- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten, wat is de vondstdichtheid en de conserveringsgraad?
- Welke typologische ontwikkeling maakte het aardewerk door in de aangetroffen fasen? In hoeverre zijn (chrono)typologieën met betrekking tot aardewerk en andere materiaalcategorieën uit aangrenzende regio's toepasbaar? Welke overeenkomsten en welke verschillen zijn aanwijsbaar?
- Is er sprake van culturele invloeden vanuit andere gebieden? En zo ja: van waar en welke invloeden? Zijn er indicaties voor handelscontacten met andere regio's?
- Wat kan er op basis van het anorganisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling van de site, de materiële cultuur en de socio-economische positie van de nederzetting? Zijn er aanwijzingen voor chronologische verschuivingen?
- Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling, het voedselpatroon en de bestaanseconomie binnen de nederzetting? Welke cultuurgewassen werden in de verschillende bewonings- en gebruiksfasen verbouwd? Zijn er aanwijzingen voor chronologische verschuivingen?
- Welke datering heeft het aardewerk? Kunnen hier verschillen in opgemerkt worden? Kan er een fasering opgemerkt worden in het aardewerk?
- Zijn de contexten homogeen of is er sprake van intrusief of residueel materiaal?
- Kunnen op basis van het vondstmateriaal uit de verschillende lagen uitspraken gedaan worden over de materiële cultuur of over de functionele interpretatie?
- Kan op basis van het vondstmateriaal een uitspraak gedaan worden over de verschillende occupatiefasen?

- Hoe passen de vindplaatsen binnen het regionale landschap uit de vertegenwoordigde periodes? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode of wijzen de resultaten op een specifieke functie of specifieke omstandigheden binnen de nederzetting?
- Zijn er indicaties voor metaalbewerking op de site? Zijn hiervan sporen zichtbaar? Zo ja, wat is hun aard en waar horen ze thuis in het productieproces?

Aanbevelingen:

- Welke onderzoeken zijn in de toekomst nog mogelijk en wenselijk, op basis van het uitgevoerde assessment van het vondstenmateriaal?
- Welke conserveringsmaatregelen moeten genomen worden om een goede bewaring en toekomstig onderzoek te garanderen?
- Strekt de site zich nog uit naar de aanpalende percelen?

1.3.2 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3.3 Geplande werken en bodemingrepen

Zoals beschreven in de Archeologienota:⁵

De opdrachtgever plant op het terrein een loods, een serrecomplex, een erfverharding en een waterput. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Voor de serre worden er 292 funderingspalen geplaatst in een grid van 5 bij 12,5 m. Deze palen worden telkens op een diepte van 1m geplaatst. Dit moet volgens het decreet beschouwd worden als een volledige verstoring.

Bij de waterput wordt gewerkt met twee zones. De middelste zone wordt afgegraven tot een diepte van 2m. De buitenste zone wordt opgehoogd tot een hoogte van 2 m. In totaal beslaat dit een oppervlakte van ongeveer 1.300 m², waarvan zo'n 460 m² wordt afgegraven. Er is niet geweten of de teelaarde eerst wordt afgegraven vooraleer de ophoging wordt geplaatst.

De wegverharding heeft een oppervlakte van 530 m². Hier wordt een wegkoffer voorzien tot een diepte van 40cm.

Voor de loods wordt een fundering voorzien tot een meter diepte langsheen de wanden. Daarnaast wordt er ook een vloerplaat gelegd waarvoor de grond tot een diepte van 40 cm verstoord wordt.

⁵ DE KETELAERE 2017

Plan 5: Weergave geplande ingreep (plot door BAAC) op GRB (1:1; digitaal; 28042020)

1.4 Werkwijze en strategie

1.4.1 Opgravingsmethode

De opgravingsmethode zoals beschreven in de Nota (id7623).⁶

Er wordt aangeraden om zo groot mogelijke oppervlaktes in een enkele beweging bloot te leggen bij het aanleggen van het vlak. Op deze manier kunnen de interne relaties tussen afzonderlijke sporen zichtbaar gemaakt worden en wordt een zo groot mogelijk overzicht behouden. Doch moet bij het kiezen van de oppervlakte van de werkputten gekozen worden voor een dergelijke omvang dat ze niet té groot worden en de sporen te lang onderworpen zijn aan degradatie door mogelijke regen, droogte of vorst. Wanneer een gebouwplattegrond gedeeltelijk buiten het vlak van de aangelegde werkput ligt, dient deze te worden uitgebreid om de structuur in één geheel te onderzoeken.

Boven- en ondergrond blijven gescheiden tijdens het afgraven, zodat deze ook in de juiste volgorde kunnen teruggebracht worden na afronding van het onderzoek. Er dient slechts één archeologisch vlak te worden aangelegd.

Het veldwerk wordt dermate georganiseerd dat er efficiënt en wetenschappelijk verantwoord wordt opgegraven. Er wordt gestreefd naar een maximale afstemming van kranen en grondverzet enerzijds en opgravingsploegen anderzijds. Opgelegde opgravingsvlakken mogen niet betreden worden met kraan of ander zwaar materiaal. Er wordt dagelijks voorzien in een volledige opmeting van werkputten en sporen. Dit betekent dat een recent en aangevuld grondplan beschikbaar is.

⁶ KRUG & JANSSENS 2018

Gezien reeds voldoende referentieprofielen zijn gedocumenteerd tijdens het proefsleuvenonderzoek is de aanleg van bijkomende profielen volledig te bepalen door de veldwerkleider. Indien het noodzakelijk wordt geacht voor de juiste interpretatie van sporen of structuren, kunnen deze alsnog aangelegd en gedocumenteerd worden. Bij erfgreppels en andere lineaire structuren die de opgravingszone uitlopen, wordt een profiel aangeraden om de relatie met de bodem te kunnen bepalen.

Voor de specifieke vereisten waaraan de opgraving dient te voldoen, wordt verwezen naar het hoofdstuk 15 in de Code van Goede Praktijk.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk hoofdstukken 14 en 15.

Staalname

De onderzoeksstrategie omvat tevens een voorstel voor staalname. Volgende vermoedelijke hoeveelheden van verschillende onderzoeken worden ingeschat ter beantwoording van de onderzoeksvragen:

Waardering koolstofdateringen:	4 VH
Koolstofdateringen:	2 VH
Macrobotanische waardering:	3 VH
Macrobotanische analyse:	2 VH
Dendrochronologie en houtsoortbepaling:	1 VH
Pollenonderzoek waardering:	2 VH
Pollenonderzoek analyse:	1 VH
Röntgenfoto's:	4 VH
Conservatie:	1 VH
Assessment metaalslakken:	250 stuks

Bij de koolstofdateringen dient extra aandacht uit te gaan naar de oorsprong van het staal. Wat wordt gedateerd en is dit geschikt voor datering?

De veldwerkleider beslist op welke manier de staalname wordt aangepakt en of het nodig is een natuurwetenschapper te betrekken, rekening houdend met het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Hoofdstuk 20 in de Code van de Goede Praktijk bespreekt uitvoerig het natuurwetenschappelijke onderzoek bij opgravingen. Voor bemonsteringsstrategie wordt verwezen naar hoofdstuk 20.3 van de Code van Goede Praktijk.

Ook het assessment van de staalnames gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk. De relevante stalen worden bepaald na advies van de gespecialiseerde laboratoria, rekening houdend met het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

1.4.2 Opgravingsorganisatie

Het veldteam bestond uit vijf personen: Tina Dyselinck (veldwerkleider), Sarah Schellens, Sander De Ketelaere en Sara Jacquemeijns (archeologen) en Marie-Michèle Coene (jobstudent). Voor het afgraven van de grond werd het team bijgestaan door een kraan en -machinist die op aangeven van de veldwerkleider de opgraving uitvoerde.

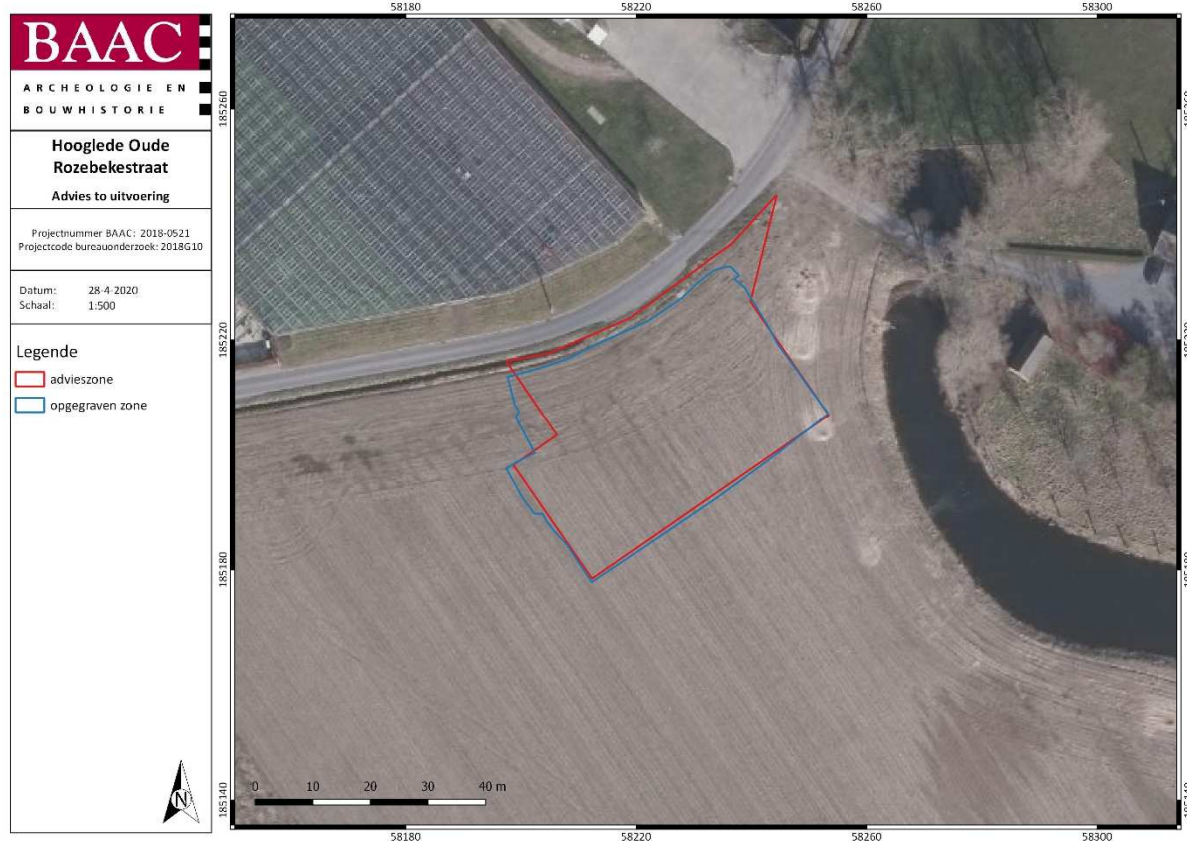
In totaal werden drie veldwerkdagen gebruikt om de opgraving af te ronden. Het veldwerkteam was gedurende deze dagen voltallig ter plekke, net als de kraanmachinist. Er werden geen extra's zoals bronbemaling of zeefinstallaties gebruikt voor deze opgraving. Bij de verwerking van de opgravingsresultaten werd wel hulp gevraagd van enkele materiaalspecialisten om het aangetroffen vondstmateriaal te bestuderen en een assessment hiervan door te voeren. Deze specialisten zijn opgelijst onder 1.4.7.

1.4.3 Relevante gebruikte materiaal

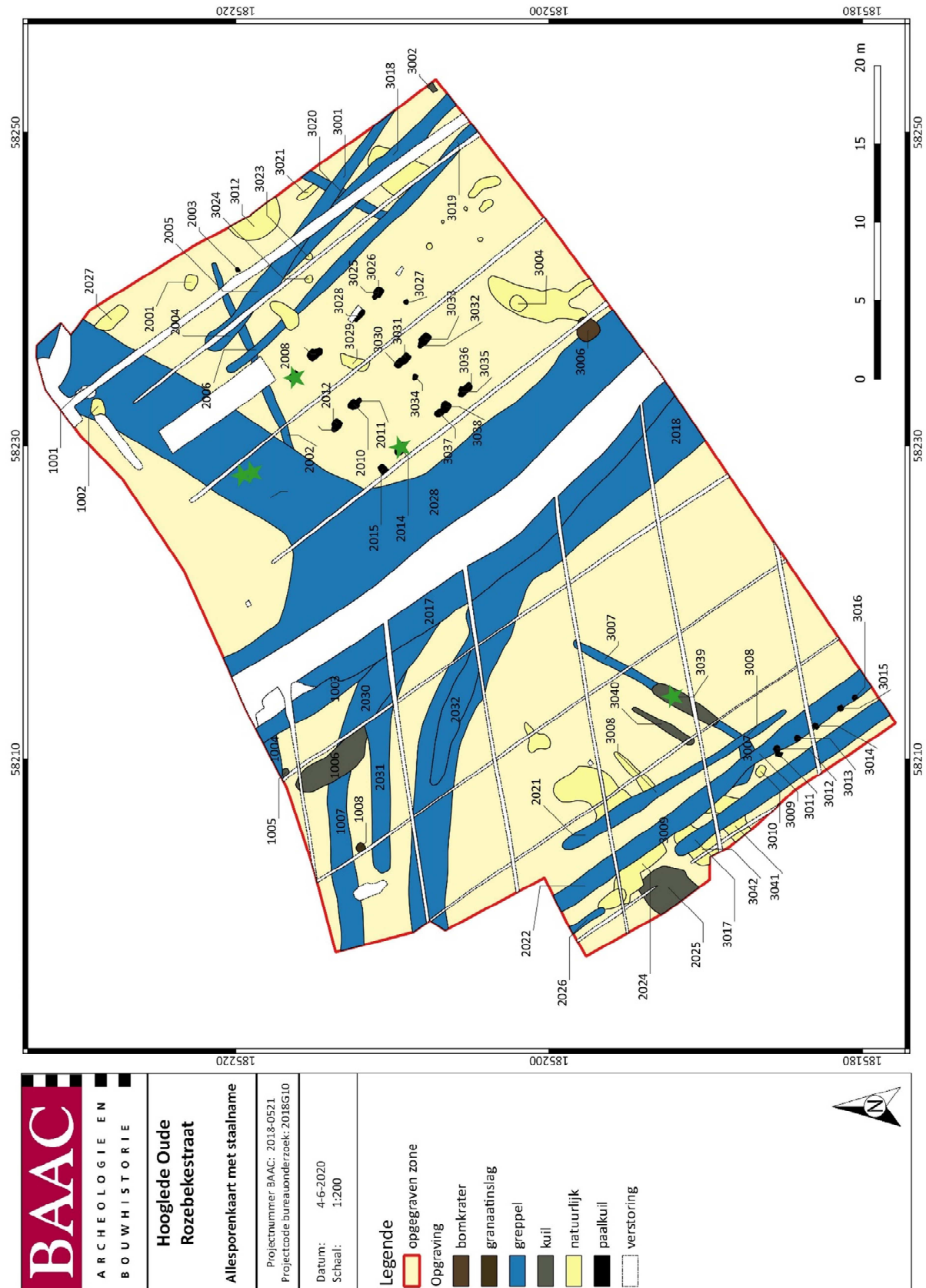
Voor de opgraving op een dergelijk klein oppervlak werd gebruik gemaakt van een rupsbandenkraan van 18 ton met gladde kraanbak. Voor de aanleg van het vlak en het couperen van grote sporen werd een kraanbak van 2 m breed gebruikt. Om de sporen te registeren werd gebruik gemaakt van een veldlaptop, waarbij de sporen direct in een Exceltabel ingevoerd werden. De sporen werden door middel van een GPS (type Geomax) ingemeten. Met behulp van een metaaldetector van het type Goldmaxx Power werden de sporen naar metaalvondsten afgezocht.

1.4.4 Afwijkingen strategie ten opzichte van programma van maatregelen

Er is niet afgeweken van het voorgestelde programma van maatregelen. Wel is afgeweken van het voorgesteld plangebied. Langs de noordgrens werd het plangebied twee meter verplaatst naar het zuiden door de aanwezigheid van een recente greppel. De noordelijke hoek van het plangebied kon ook niet worden afgegraven door de aanwezigheid van een slang om water te pompen en een bovenleiding. In het westen werd de werkput iets groter aangelegd dan oorspronkelijk gepland. In totaal werd 1.656 m² aangelegd in plaats van de voorziene 1.716 m².

Plan 6: De advieszone uit het PVM van de nota tegenover de daadwerkelijk opgegraven zone, geplot op de orthofoto van 2018 (1:1; digitaal; 28042020)

Plan 7: Aanduiding genomen monsters (1:1; digitaal; 04062020)

1.4.5 Selectiekeuze vondsten

Er werd geen selectie van de vondsten op het terrein doorgevoerd. Alle vondsten werden ingezameld, met uitzondering van deze aangetroffen in de bouwvoor.

1.4.6 Selectiekeuze staalname

Tijdens het veldwerk werd een selectie uitgevoerd op de contexten in functie van staalname voor verder wetenschappelijk onderzoek (Plan 7). In totaal zijn vier contexten gekozen voor staalname, namelijk een kuil in het zuiden van het plangebied, twee paalkuilen die tot structuur 1 horen en een brede greppel die ten noordwesten van deze structuur loopt. Deze keuze werd gemaakt met het beantwoorden van de verschillende onderzoeksvragen als doel.

1.4.7 Betrokken actoren en specialisten

Tina Dyselinck, erkend archeoloog, veldwerkleider

Sarah Schellens, Sander De Ketelaere, Sara Jacquemijns, archeoloog

Michelle Coene, jobstudent

Ron Bakx, materiaaldeskundige metaal

Jelle De Mulder, materiaaldeskundige middeleeuws aardewerk

Yves Perdaen, materiaaldeskundige vuursteen

1.4.8 Algemene wetenschappelijke advisering

Er werden geen externe specialisten geraadpleegd voor deze opgraving. Willem Hantson (Radar) werd als intergemeentelijk archeoloog wel op de hoogte gehouden van de werken.

2 Assessment

2.1 Gehanteerde methoden, technieken en criteria

Alle sporen zullen uitgebreid besproken worden in de mate van relevantie en er zal stil worden gestaan bij de aangetroffen resten en hun onderlinge samenhang. Er zal ook getracht worden de sporen te vergelijken met andere Vlaamse opgravingen met vergelijkbare sporen en structuren.

Het vondstmateriaal zal door interne BAAC-specialisten ter zake bekeken worden en bij een positieve waardering, zullen deze verder geanalyseerd worden.

2.2 Observaties en registraties

2.2.1 Assessment van vondsten

Er zijn in totaal 42 vondstnummers uitgedeeld voor aangetroffen vondstmateriaal en genomen monsters voor de staalname. Het vondstmateriaal is onder te verdelen in zes vondstcategorieën: aardewerk, metaal, bulk/pollenmonster, bouwkeramiek, vuursteen en natuursteen. Bij de tellingen is uitgegaan van een exact aantal van het vondstmateriaal.

Tabel 1: Aantallen per vondstcategorie

Vondstcategorie	Aantal	Records
Aardewerk	81	19
metaal	32	11
Bulk/pollen	5	5
bouwkeramiek	4	1
vuursteen	4	3
Natuursteen	4	3

Het vondstmateriaal lijkt doorgaans weinig verweerd en toont een zekere uniformiteit. Aangezien het materiaal eerder beperkt is qua aantal komen verregaande uitspraken en verdere verwerking niet in aanmerking. Het ingezamelde aardewerk zal wel in zijn volledigheid worden gedetermineerd, beschreven en gedateerd.

Middeleeuws aardewerk en bouwkeramiek

Jelle De Mulder

Methoden en technieken

Voor de inventarisatie van het middeleeuws aardewerk is gekozen voor het opstellen van een determinatietabel in Excel. Voor elk vondstnummer werden volgende gegevens opgenomen:

- Vondstnummer, werkputnummer, spoornummer en eventueel laagnummer
- Dominante deelcategorie
- Graad van bewaring
- Fragmentatiegraad
- Telling
- Chronologie

- Bijzondere kenmerken
- Overige informatie

Deze gegevens werden daarna verder gebruikt voor de verdere analyse van het aardewerk. De aardewerkgroep werd visueel bepaald, deze konden gedateerd worden op basis van typologie.

Inventaris

De dominante aardwerksoort die doorheen de site werd gerecupereerd is het gedraaid grijs aardewerk. Het gaat om aardewerk met een matig fijne zandige verschraling met sporadisch grotere inclusies. Één sterk verweerd, mogelijk handgevormd fragment is voorzien van een grove zandverschraling. Vertegenwoordigde vormsoorten zijn de kogelpot, en zeer lage, schaalvormige pannen met eenvoudige opstaande, wat afgeplatte rand. De kogelpot, alsook enkele wandscherven zijn voorzien van een ruitjes of wafelvormige radstempelversiering op de rand en wand. Één kogelpot met een blokvormig randtype is voorzien van duimindrukken in draperiemotief op de buitenzijde van de rand. Het materiaal uit het grootste deel van de contexten heeft een vrij grote fragmentatiegraad. De kogelpotten, en pannen zijn echter beter bewaard. Chronologisch kan dit materiaal vermoedelijk in de 2e helft van de 12e of vroege 13e eeuw gedateerd worden. Het fragment handgevormd aardewerk is vermoedelijk iets ouder en kan in de late 10e of het midden van de 11e eeuw gedateerd worden.

Figuur 1: Enkele aardewerkcontexten: vlnr vnr 6 uit S3017, vnr 26 uit S3028, vnr 19 uit S2007 en vnr 4 uit S3009.

Naast het grijs aardewerk komen ook nog enkele oxiderend gebakken fragmenten voor. In de eerste plaats gaat het om gewoon roodbakend aardewerk. Wat de vormsoorten betreft komen de grape en een niet-determineerbaar randfragment voor. De grape is sterk verweerd en is aan de buitenzijde voorzien van een zware roetaanslag. Naast het gewoon rood aardewerk komen ook twee fragmenten hoogversierd aardewerk voor met een dekkende groenkleurende sliblaag en een radstempelversiering van parallelle verticale streepjes. Deze fragmenten kunnen in de 13e eeuw gedateerd worden. Het overige roodbakend aardewerk levert door de sterke fragmentatiegraad een ruimere datering op tussen de 14e en 1e helft van de 16e eeuw. Als laatste rest nog het steengoed aardewerk waarvan enkele wandfragmenten zijn aangetroffen. Dit kan tussen de 14e en 1e helft van de 16e eeuw gesitueerd worden.

Conservatie en behandeling

Er zijn geen vondsten geselecteerd voor conservatie, gezien de geringe (kennis)waarde en hoeveelheid.

Potentieel op kenniswinst

Het potentieel van een goed opgegraven aardewerkassemblage is veelzijdig. Eerst en vooral heeft de materiaalcategorie van het aardewerk het potentieel om verschillende ruime chronologische fases op de site te identificeren. Wanneer het aardewerk in associatie met sporen of structuren is aangetroffen is het in sommige gevallen ook mogelijk om verschillende occupatiefasen van elkaar te onderscheiden en dus een beter inzicht te krijgen in de tafonomie, relatieve chronologie en de onderlinge verhouding van deze sporen en structuren op de site. Een vergelijking tussen de typochronologie van het aardewerk en van eventuele structuren is hierbij interessant en aangewezen.

Naast het chronologisch aspect kan aardewerk ook een indicator zijn voor specifieke artisanale en huishoudelijke activiteiten. De materiaalcategorie kan dus bijdragen tot een functionele interpretatie van bepaalde handelingen of processen die zich afspelen op de site.

Als laatste draagt het bestuderen van aardewerkassemblages ook bij tot het beter begrijpen van de verschillende lokale en regionale aardewerktradities.

Het hier behandelde materiaal van op de site Hooglede – Oude Rozebekestraat is echter niet geschikt om, naast de chronologie, nog verregaande conclusies uit af te leiden.

Voor vervolgonderzoek worden met betrekking tot het aardewerk dan ook geen specifieke onderzoeksvragen meer opgesteld.

Metaal

Ron Bakx

Methode en technieken

Alle metalen voorwerpen en metaalslakken van Hooglede-Oude Rozebekestraat zijn gedetermineerd. De bevindingen zijn ingevoerd in de 'vondstdeterminatietabel metaal en metaalslakken'. De metaalsoort werd visueel bepaald. De vondsten konden niet gedateerd worden op basis van typologie. Voor de datering van de vondsten werd daarom gebruik gemaakt van de datering van de context, zoals werd vastgesteld door het assessment van het aardewerk en het sporenbestand.

Voor de inventarisatie van het metaal en de metaalslakken is gekozen voor het opstellen van een determinatietabel in Excel die volgende elementen bevat:

- Vondstnummer, werkputnummer, spoornummer en eventueel puntvondstnummer
- Archeologische context en de datering van de context op basis van het aardewerk
- Metaalsoort
- Kwantificatie (aantal en gewicht)
- Bewaring en fragmentatie
- Chronologie
- Overige informatie

Inventaris

Voor de inventaris wordt verwezen naar de 'determinatietabel metaal' en 'determinatietabel metaalslakken' (opgenomen in de bijlages), waarin alle data per vondstnummer is verzameld. In totaal zijn er tijdens de opgraving vier metaalvondsten (vier vondstnummers) en 28 metaalslakken (negen vondstnummers) verzameld.

Bij het metaal gaat het om twee fragmenten van nagels (vnr 40 en 42) en om twee onbepaalde stukken, waarvan één waarschijnlijk een granaatscherf betreft. Al deze vondsten zijn afkomstig uit greppels, waardoor ze niet precies gedateerd kunnen worden.

In totaal is er bijna 3 kg aan slakmateriaal aangetroffen. Eén van deze slakken betreft een complete planoconvexe slak, dat karakteristiek is voor smeedslakken (vnr 42). Dergelijke slakken worden gevormd bij het verhitten van ijzer in een smeedhaard. Vrijwel alle slakken zijn afkomstig uit greppels, met uitzondering van vnr 34, die afkomstig is uit een paalkuil behorende tot de plattegrond uit de volle middeleeuwen. Het is aannemelijk dat de overige slakken ook te relateren zijn aan smeedactiviteiten gedurende de volle middeleeuwen.

De vondst van een aantal metaalslakken tonen aan dat er gedurende de volle middeleeuwen metallurgische activiteiten hebben plaatsgevonden. Op basis van het assessment van de slakken gaat het om smeedactiviteiten. Informatie over het smeden van ijzer gedurende de middeleeuwen in West-Vlaanderen is schaars. Het is duidelijk dat het smeden van ijzer niet plaatsvond op elk erf. Waarschijnlijk komt dit doordat het een gespecialiseerd beroep was.

Sites in West-Vlaanderen waar smeedslakken zijn aangetroffen in contexten uit de vroege en volle middeleeuwen zijn Oostvleteren-Veurnestraat⁷, Ruislede- Bundingstraat⁸ en Zwevegem-Losschaert⁹. Te Oostvleteren, een site die is gedateerd in de 10-11e eeuw, werden er ook gietmallen en smeltkroesjes gevonden voor het maken van voorwerpen uit zilver en koper.

⁷ SAUSSUS et al. 2019.

⁸ MOSTERT 2018: 140-141. Het gaat om slakken met een totaalgewicht van circa 2 kg.

⁹ BAKX & HERTOOGHS n.d..

Figuur 2: Enkele slakken, links vnr 31 uit S2004, rechts vnr 40, uit S2028.

Conservatie en behandeling

De bewaringstoestand van de metalen voorwerpen is slecht. Er zijn geen vondsten geselecteerd voor conservatie, gezien de geringe (kennis)waarde van de vondsten. De slak is matig goed bewaard. De slakken vertonen roestige plekken.

Potentieel op kenniswinst

Op basis van het assessment hebben de meeste metaalvondsten hun informatiewaarde reeds behaald. Mogelijk kan een expert op het gebied van metaalslakken meer informatie verschaffen over de metaalslakken, zoals het ijzer- en silicagehalte en de mate van magnetisme.

Vuursteen

Yves Perdaen

Methode en technieken

Regelmatig komen bij sporenopgravingen lithische artefacten aan het licht die getuigen van de prehistorische aanwezigheid in het projectgebied. Ze komen voor als opspit in de sporen of bevinden zich in situ in de onverstoorte moederbodem. Gezien de relatief ruime spreiding van de vondsten, zonder duidelijke associatie of clustering, beperkt de studie van het lithisch materiaal zich voornamelijk tot een typo-morfologische karakterisering van de individuele vondsten. Daarnaast worden specifieke vondstkenmerken genoteerd die de interpretatie en/of datering van het ensemble vooruit kunnen helpen (o.m. vormtechnische of postdepositionele kenmerken, grondstof...). De werktuigen worden iets grondiger bestudeerd, met daarbij aandacht voor de gebruikte drager, locatie en type van retouches, aanwezigheid van cortex en dergelijke meer.

Inventaris

Tijdens het onderzoek van S3017 is een vuursteenartefact aangetroffen (vnr 33). Het artefact (41x25x8 mm) houdt het midden tussen een geretoucheerde schrabber en een mes en is vervaardigd uit een matig korrelige, gemottelde grijze tot beige-grijze vuursteen die gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van witte, opake vlekken en slierten. Als drager is gebruik gemaakt van een afslag met recht profiel, uitdijend-convergerende boorden, een grote vlakke hiel, slagkegel en uitgesproken slagbult. Beide boorden zijn direct geretoucheerd en eindigen in een zwakke punt die ventrale

afschilfering vertoont. De linker boord is halfvlakdekkend vlak tot schuin geretoucheerd; de rechter schuin tot steil en vertoont mediaal ventrale beschadiging. Cortex ontbreekt.

Figuur 3: Het vuursteenartefact uit vnr 33

Vnr 22 en 35 bedragen natuurlijke vuursteen.

Conservatie en behandeling

Er zijn geen vuursteenvondsten gedaan die verdere conservatie of behandeling nodig hebben.

Potentieel op kenniswinst

Op basis van het assessment hebben de vuursteenvondsten hun informatiewaarde reeds behaald.

Natuursteen

In totaal zijn vier brokken natuursteen verzameld, deze konden visueel onderverdeeld worden in drie kiezels en één kalkzandsteen. Op de kalkzandsteen zijn duidelijke sporen van schelpfossielen waar te nemen. Verdere analyse van het natuursteen haalt geen bijkomende kenniswinst.

Bouwkeramiek

De vier brokken bouwkeramiek zijn alle onder te brengen onder bakstenen. Deze bakstenen hebben afmetingen van 20x9,5x4,5 cm. Hiermee is hun informatiewaarde behaald.

2.2.2 Assessment van stalen

Er zijn in totaal vijf stalen genomen tijdens de opgraving, vier bulkmonsters en één pollenmonster. Het overgaan tot staalname in het veld werd bepaald door:

- Is het spoor van die aard dat analyse van het staal positieve resultaten zal leveren (bewaring, inhoud, vulling, deel van structuur, bijzondere functie, ...)?
- Kan de analyse van het staal één of enkele onderzoeksvragen beantwoorden?

Voor de analyse van structuur 1 worden twee bulkmonsters voorgedragen afkomstig van twee verschillende paalkuilen. Een pollenmonster en bulkmonster uit de greppel met S2028 zouden meer informatie moeten geven over het landschap en gebruiksfase van deze greppel.

De te waarden en eventueel analyseren stalen zijn geselecteerd op basis van volgende criteria:

- Kan het analyseresultaat één of meerdere onderzoeksvragen beantwoorden?
- Passen de gekozen stalen binnen het voorstel gedaan in het Programma van Maatregelen van Nota ID7623?

Tabel 2: Aantallen per wetenschappelijk onderzoek

Onderzoek	Waardering	Analyse
Pollen	2	2
Macroresten (¹⁴ C)	3	3

2.2.3 Assessment conservatie

Geen enkel van de ingezamelde vondsten komt in aanmerking voor conservatie.

2.2.4 Assessment van sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

De opgraving te Hooglede Oude Rozebekestraat heeft enkele bewoningssporen uit de middeleeuwen aan het licht gebracht. Er zijn voornamelijk paalkuilen en greppels aangetroffen, naast enkele kuilen en sporen van WOI. De paalkuilen gevonden in het oosten van het plangebied behoren tot één structuur, vermoedelijk een hoofdgebouw. Deze structuur loopt verder door naar het westen maar is daar verstoord door een recentere greppel. Het aardewerk gevonden bij deze structuur, laat het gebouw dateren in de volle middeleeuwen. Het merendeel van de greppels heeft een noord-zuid oriëntatie, op enkele uitzonderingen na. In het midden van het plangebied loopt een grote recente greppel waaronder enkele kleinere, oudere greppels een flauwe bocht maken naar het westen toe. De kuilen werden verspreid over het plangebied aangetroffen en er kon niet altijd een functie aan worden toegekend. Omwille van het beperkt aantal sporen en vondsten die werden aangetroffen, lijkt de kenniswinst die nog uit deze contexten te halen valt bij verder onderzoek eerder beperkt.

Structuur 1 is een volmiddeleeuws gebouw, slechts gedeeltelijk bewaard door de aanwezigheid van een jongere greppel die recent is ingebuisd. De structuur is een driebeukig gebouwtype en heeft een noordoost-zuidwest oriëntatie. Hij is 8 m breed en 10 m lang bewaard, oorspronkelijk was het gebouw eerder 12 tot 16 m lang. Er is geen duidelijke doorgang te zien tussen de traveeën, misschien bevond deze zich in het niet bewaarde deel van het gebouw. Alle paalkuilen van de structuur zijn goed bewaard tot een diepte van 50 à 60 cm. Op basis van het aardewerk en vergelijkingen kan het gebouw gedateerd worden in de late 12e en 13e eeuw. Er kan getracht worden dit spoor in een iets ruimer kader te plaatsen met vergelijkingsmateriaal uit de omgeving.

2.2.5 Assessment van de archeologische site

De site betreft een deel van een erf, deze is verre van compleet en loopt nog verder naar het zuiden en mogelijk zelfs naar alle andere windrichtingen. Er zijn geen bijgebouwen, afvalkuilen of waterputten gevonden, wat zeker aanwezig zou moeten zijn op een middeleeuws erf. Het driebeukig gebouwtype met bijhorende vondsten laat structuur 1 dateren in de volle middeleeuwen, wat door het vondstmateriaal wordt bevestigd. De site kan een scherper beeld schetsen van de landinname in de volle middeleeuwen in de ruime regio, vooral gekoppeld aan de uitgezette natuurwetenschappelijke

onderzoeken. Door vergelijkingen met andere soortgelijke boerenerven uit de omgeving kan een beter beeld worden gevormd over de volmiddeleeuwse bewoning in die tijd, en welke activiteiten hier op plaatsvonden.

2.3 Potentieel wetenschappelijk onderzoek

De kennisvermeerdering van het onderzoek zal eerder beperkt blijven omwille van de beperkte interpretatiemogelijkheden die de aangetroffen sporen en structuren bieden. De grootste kenniswinst bevindt zich in hoofdzaak bij structuur 1 en mogelijk bijhorend erf. De koolstofdateringen kunnen de datering op basis van typologie en aardewerk mogelijk scherper stellen. Het palynologisch onderzoek geeft dan hopelijk een diachronisch beeld van het landschap rond dit erf en in welke mate de mens hier een invloed heeft gespeeld.

2.4 Uit te voeren onderzoek

2.4.1 Te beantwoorden onderzoeksvragen

Zie hoofdstuk 1.3.1

2.4.2 Verwerkingsstrategie

Alle data van de opgraving wordt opgelijst in de sporenlijst, vondstenlijst, tekeningenlijst, monsterlijst. Deze data worden gekoppeld aan de tekeningen, foto's en overzichtstekeningen. Het vondstmateriaal wordt gewassen, gedroogd, gesplitst en ingevoerd, waarna specialisten een eerste assessment maken en voorstel tot verdere uitwerking. De monsters worden gewaardeerd en geselecteerd voor verdere analyse door een gespecialiseerd labo. Na de waardering doen zij een voorstel op basis van hun resultaten waarna toestemming wordt gegeven voor de analyse van een aantal stalen. De resultaten worden samengevoegd om tot een synthese en uitwerking te komen.

2.4.3 Conservatiestrategie

n. v. t.

2.4.4 Onderzoeksvragen bij vervolgonderzoek

De onderzoeksvragen en onderzoeksdoelstellingen zoals geformuleerd in de Nota (zie 1.2.1) volstaan ruimschoots voor de analyse van deze vindplaats.

3 Interpretatie van de archeologische site

3.1 Kader archeologische site

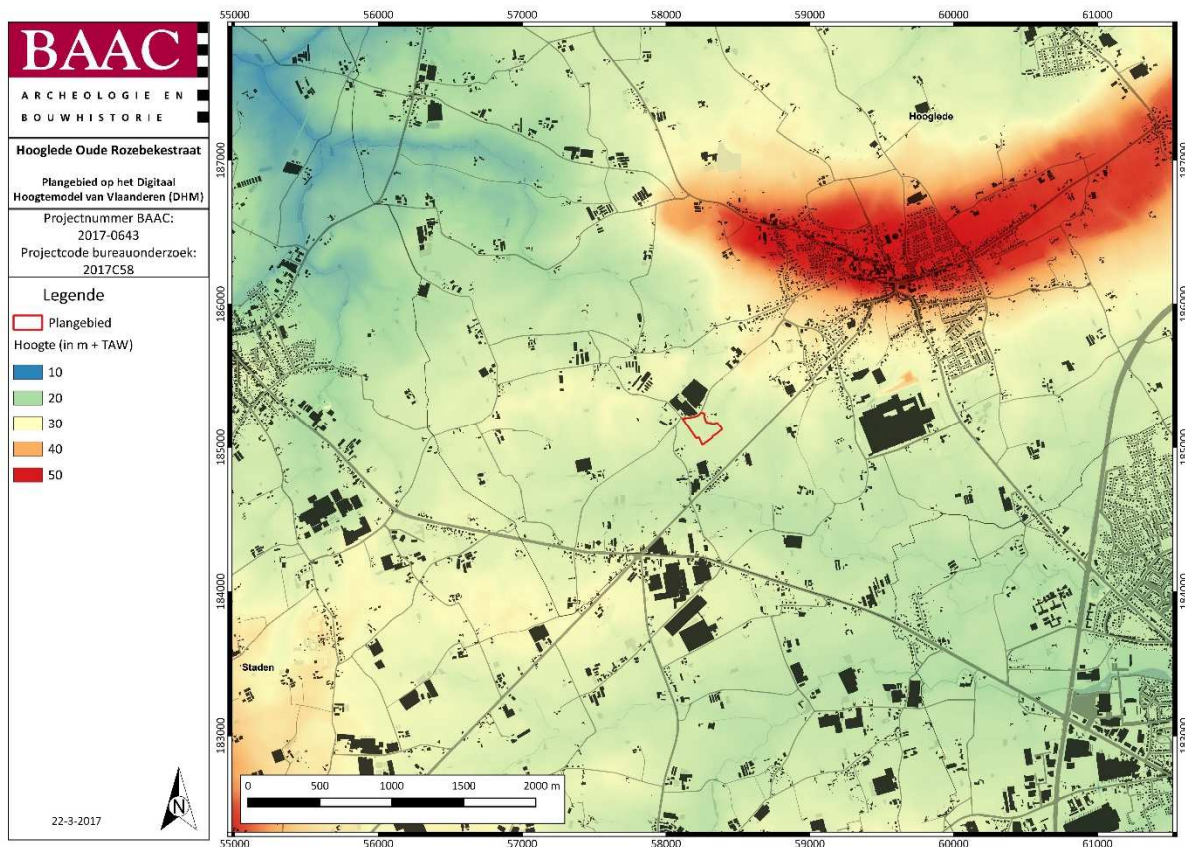
De hier weergegeven data zijn voornamelijk overgenomen uit Archeologienota ID3128.¹⁰

3.1.1 Landschappelijke ligging

Topografische situering

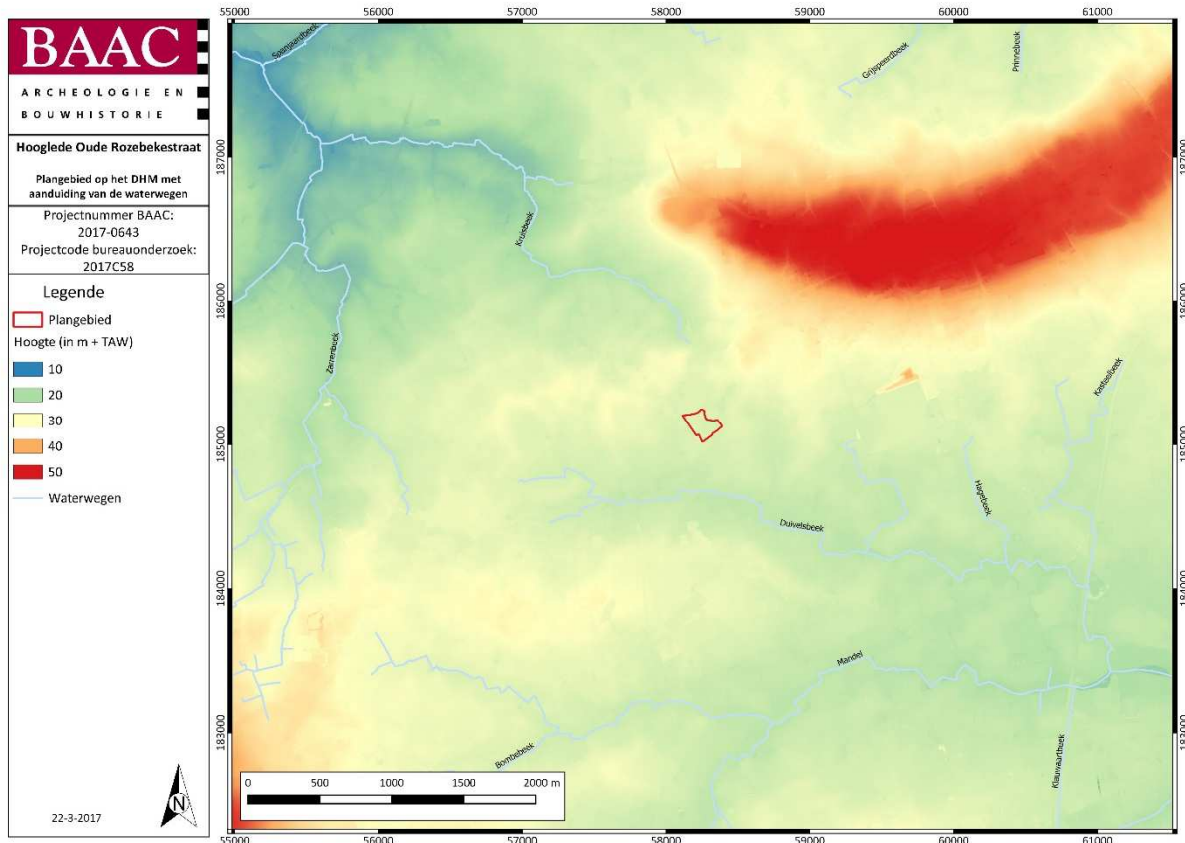
Het plangebied is gelegen aan de Oude Rozebekestraat, dat er ten noorden van ligt. Het is momenteel in gebruik als landbouwgrond, net als de aanpalende percelen en de wijdere regio. Ten noorden, aan de overkant van de Oude Rozebekestraat bevindt zich een landbouwbedrijf met serres. Direct ten oosten van het plangebied bevindt zich een hoeve genaamd 'Sterkeboer'. Deze heeft een walgracht aan de zuidwestelijke rand die deels binnen het plangebied ligt.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 22 en 35 m +TAW. Het laagste punt ligt in ten noorden van het plangebied waar de Kruisbeek loopt, het hoogste punt ligt ten noordoosten op een heuvel waar ook het centrum van Hooglede zich bevindt. Het plangebied zelf is relatief vlak met een hoogte die schommelt tussen 25,5 en 26,5 m +TAW.

Plan 8: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) (1:1; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

¹⁰ DE KETELAERE 2017

Plan 9: Plangebied en waterwegen op het DHM (1:1; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

Geologie en landschap

Landschappelijke en hydrografische situering

In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich in het interfluvium van de kustvlakte en de Leievallei, in het zuidelijke deel van het zogenaamde *cuestalandschap van Centraal West-Vlaanderen*, een landschap net ten westen van het Leiedal, dat gekenmerkt wordt door een opeenvolging van brede westnoordwest – oostzuidoostelijk georiënteerde cuestaruggen. De toppen van deze ruggen bereiken een hoogte van 40 m tot 50 m +TAW. De meest zuidelijke cuestarug, *het plateau van Hoogdele-Lichtervelde-Tielt*, bevindt zich juist ten noorden van het onderzoeksterrein.¹¹

Enkele kilometers ten zuiden van de onderzoekslocatie bevindt zich de *Mandelvallei*, een 500 m tot 700 m breed zijdal van de Leievallei, dat zich uitstrekt tussen Roeselare en Oostrozebeke. Aan de voet van de afgevlakte dalflanken van deze vallei bevinden zich resten van zandige laagterrassen, die niet hoger dan 17 m +TAW gelegen zijn. Onder in de holocene Mandelvallei ligt een meer kleiige dalbodem, op een hoogte van ongeveer 15 m +TAW. De kleiige dalbodem is in een zandige vulling van het bovenpleistocene dal ingesneden. Deze laatste is diep ingesneden in de klei van het tertiair lid.¹²

Tussen de cuesta van Hoogdele-Lichtervelde-Tielt en de Mandelvallei bevindt zich de *depressie van Ardooi*. Deze depressie is gelegen op een hoogte van ongeveer 20 m tot 30 m +TAW, al wordt ze her en der onderbroken door getuigenheuvels (zoals de Poelberg) en voorheuvels (zoals de Bergmolen in Ardooi). De hydrografie in dit landschap wordt gedomineerd door een complex patroon van kleine, ondiepe beekdalletjes en lage beekinterfluvia. Vaak zijn deze beekjes ingesneden in de tertiaire

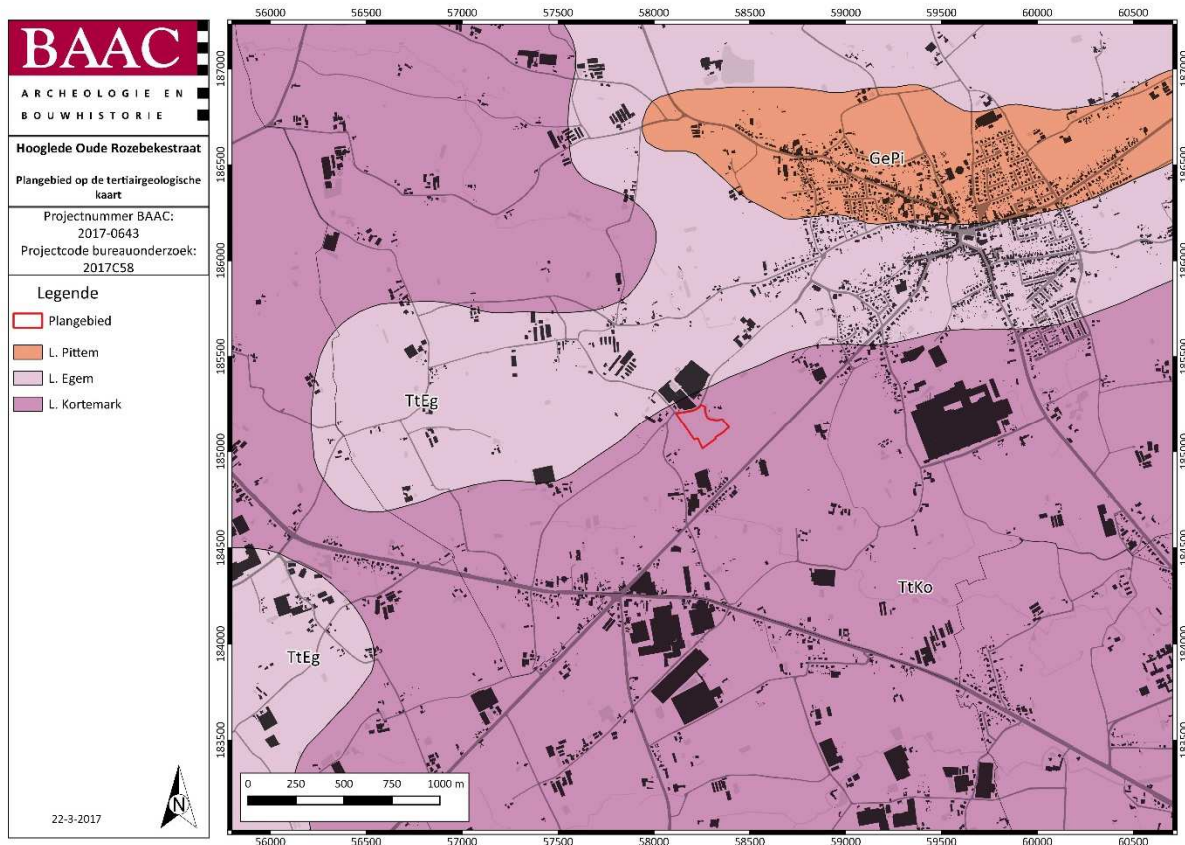
¹¹ DE MOOR & MOSTAERT 1993; JACOBS et al. 1993; BOGEMANS 2007

¹² DE MOOR et al. 1997; BOGEMANS 2007

zanden. De beekjes vertrekken in regel steeds vanaf het noordelijke cuestafront en richten zich naar de Mandelvallei.¹³

Paleogeen en neogeen (tertiair)

Ter hoogte van het onderzoeksterrein bestaat de tertiaire ondergrond uit afzetting van het *Lid van Kortemark*, een onderdeel van de *Formatie van Tielt*. Deze afzettingen hebben een zandige tot kleiige textuur, kennen een mariene oorsprong en ontstonden tijdens het midden- tot laat-ypresien. De afzettingen van de Formatie van Tielt worden traditioneel onderverdeeld in zandige afzettingen (*Lid van Egem*) en eerder fijnzandige siltige afzettingen (*Lid van Kortemark*). Recent werd echter een nieuwe indeling van de afzettingen van de Formatie van Tielt voorgesteld, waarbij de bovenste afzettingen tot het *Lid van Egem* behoren. Deze afzettingen worden algemeen gekenmerkt door hun grijsgroene, glimmer- en glauconiethoudende, zeer fijn zandige samenstelling. Opvallend is de duidelijke horizontale en kruisgewijze fijne gelaagdheid. Lokaal zijn deze afzettingen erg kleiig van samenstelling, hetgeen het erg moeilijk maakt ze te onderscheiden van de afzettingen van het *Lid van Kortemark*.¹⁴ De afzettingen van het *Lid van Kortemark* zijn ook mariene afzettingen, die bestaan uit een compacte kleiige, fijne silt, met zandige intercalaties.¹⁵

Plan 10: Plangebied op de tertiairgeologische kaart (1:50.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

¹³ DE MOOR et al. 1997

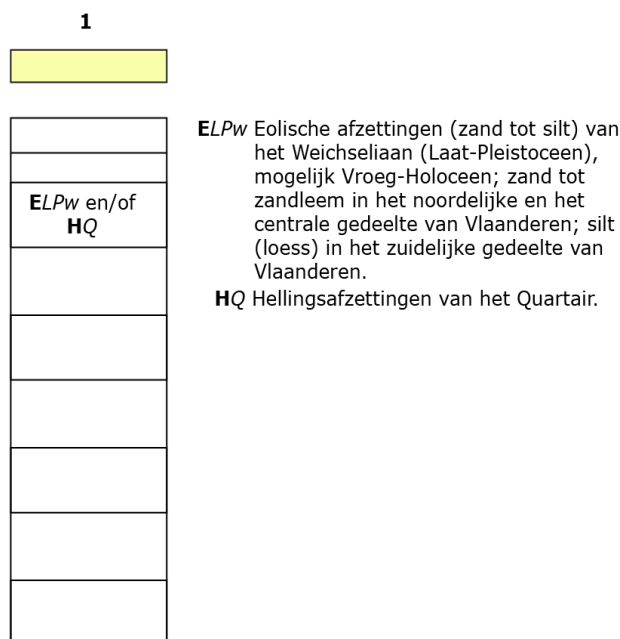
¹⁴ DE GEYTER 2001

¹⁵ DE GEYTER 2001

Quartair

Op de quartairgeologische kaart 1:200.000 (Plan 11) is het plangebied gekarteerd als bestaande uit eolische afzettingen, bestaande uit zand of silt, uit het weichseliaan. Daarnaast kunnen er ook quartaire hellingsafzettingen aanwezig zijn.

Op de quartairgeologische kaart 1:50.000 (Plan 12) wordt het plangebied gekarteerd als bestaande uit zandige tot zandlemige eolische afzettingen die mogelijk een alternatie vertonen van zand- en siltlagen.

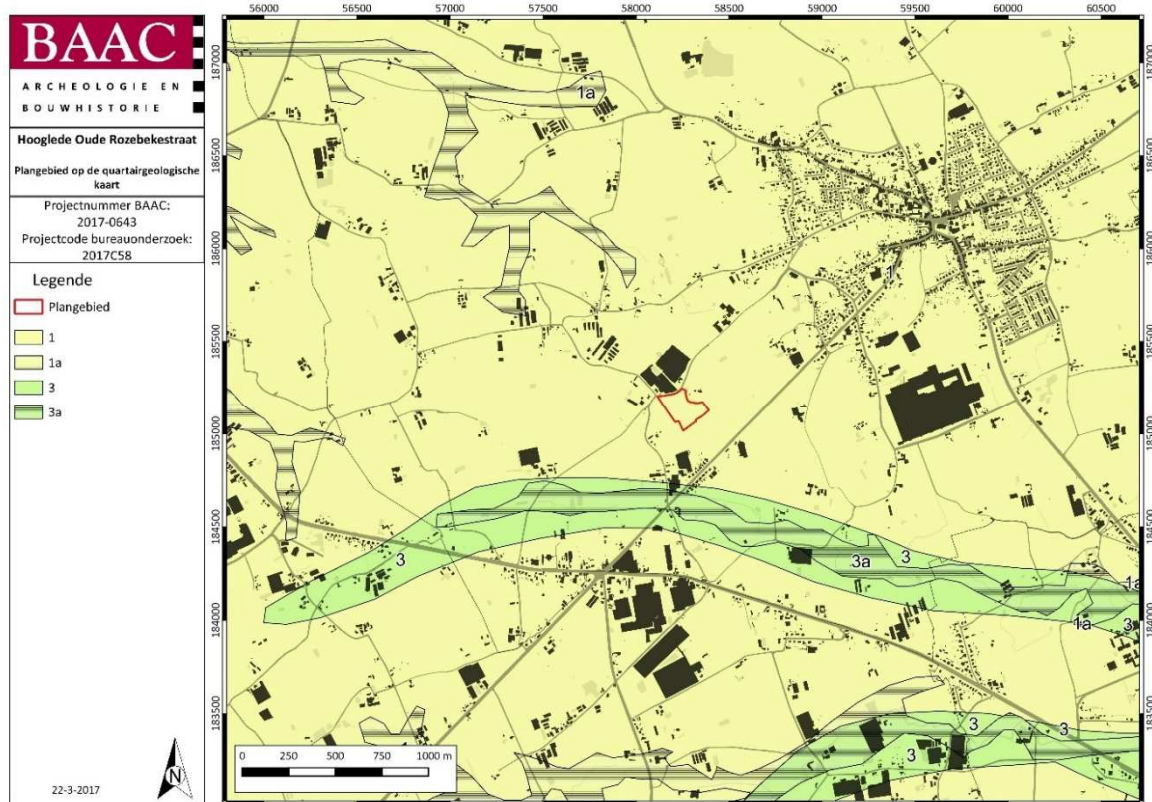
Figuur 4: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied¹⁶

Bodem

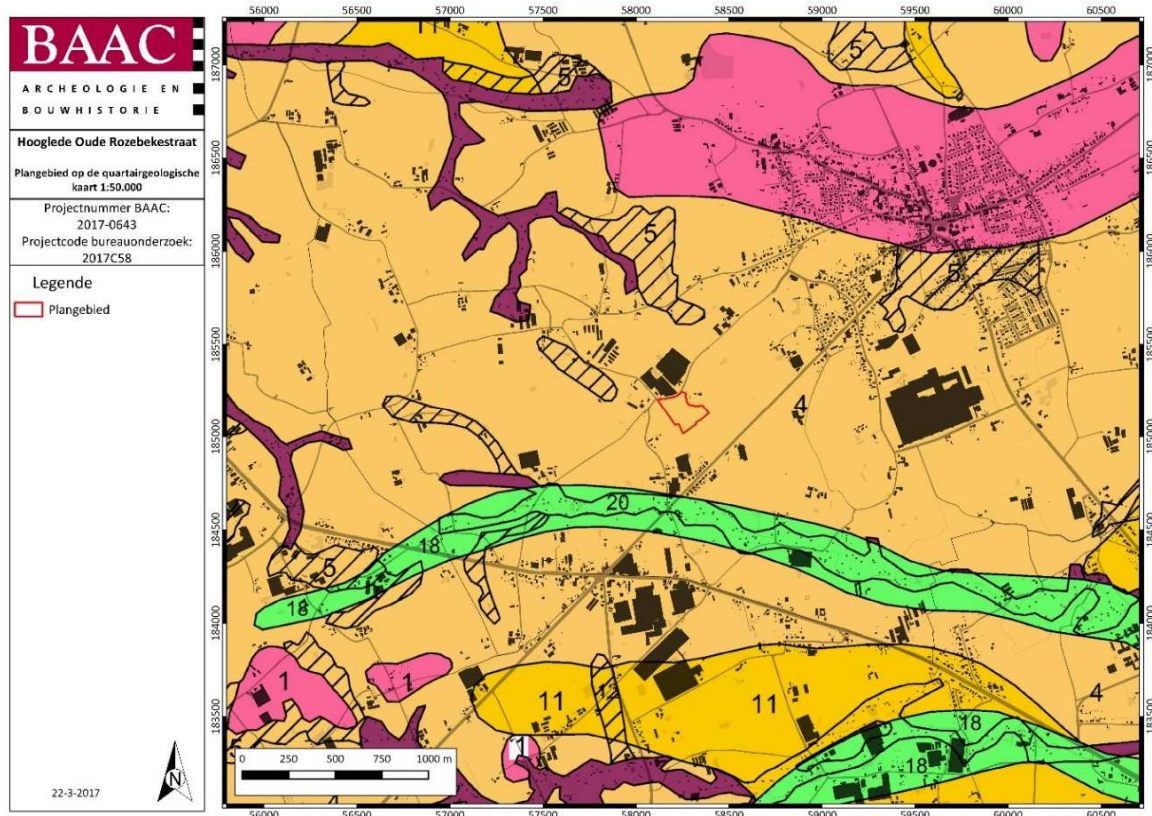
Op de bodemkaart van Vlaanderen (Plan 13) is de bodem in het plangebied gekarteerd als een matig droge (c) licht zandleembodem (P) met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont in het zuidwesten van het plangebied en als een matig natte (d) licht zandleembodem (P) met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont in de rest van het plangebied. Beide komen voor in de nu opgegraven zone. De scheiding van beide bodemtypes komt ongeveer overeen met de grote greppel centraal het terrein (S3005, zie 3.3).

Rondom het plangebied komen voornamelijk gelijkaardige bodems voor. Er zijn ook zwaardere zandleembodems (L) en gleyige kleigronden (E) aanwezig, maar dit zijn kleinere oppervlaktes die bovendien verder verspreid zijn.

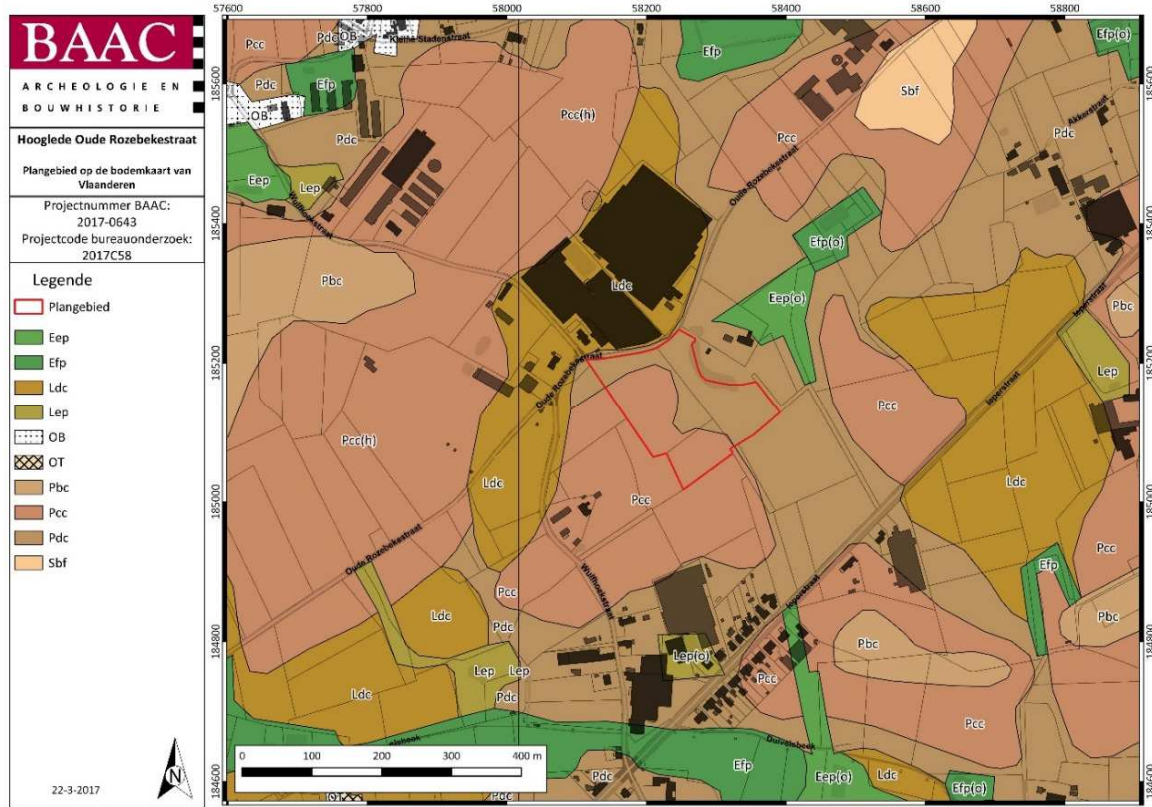
¹⁶ DOV VLAANDEREN 2020

Plan 11: Plangebied op de quartairkaart (1:200.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

Plan 12: Plangebied op de quartairkaart (1:50.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

Plan 13: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (1:20.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

3.1.2 Historisch kader en cartografisch materiaal

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Hooglede.¹⁷

In de historische bronnen komt de gemeente reeds voor in 822, wanneer ze vermeld werd als *Ledda* in een oorkonde aan Lodewijk de Vrome.¹⁸ Deze oorspronkelijke naam betekende helling. Vanaf de 13^e eeuw werd pas van Hooglede gesproken.¹⁹

In 899 werd de kerk van Hooglede aan de abdij van Elnone te Saint-Amand geschonken door Karel de Eenvoudige. In 1168 werd het altaarrecht opnieuw afgestaan aan de parochianen door de abt van Elnone in ruil voor een jaarlijkse cijns van 15 mark zilver. De 12^e eeuwse kerk werd in 1590 door een brand verwoest tijdens de godsdienstoorlogen, het duurde tot 1618 vooraleer deze hersteld was.²⁰ De monniken van Elnone keken echter niet achter de parochie, waardoor er niet voorzien werd in het onderhoud van de kerk, pastoor en koster. Dit leidde ertoe dat er een proces gevoerd werd voor het Parlement van Doornik tussen 1681 en 1688. Het patronaat van de kerk werd in 1745 pas overgedragen aan de proosdij van Sint-Amandus te Kortrijk.²¹

Door de uitstekende ligging van Hooglede werd er veel belang aan gehecht tijdens oorlogen. Tijdens de Negenjarige Oorlog was het enkele maanden in 1694 het hoofdkwartier van de geallieerde troepen, in 1695 en 1696 waren er Franse troepen gelegerd. Tijdens de Spaanse Successieoorlog enkele jaren

¹⁷ Overgenomen uit DE KETELAERE 2017

¹⁸ VANDEPUTTE 2011

¹⁹ DE BRABANDERE 2010

²⁰ CAI 2017; ID: 70000

²¹ HASQUIN e.a. 1980

later sloegen de geallieerde troepen er opnieuw hun tenten op in 1706 en 1708. Tussen september 1745 en december 1748 verbleven er opnieuw Franse troepen. Op 10 en 13 juni 1794 werden er twee veldslagen uitgevochten te Hooglede. Bij deze eerste troffen de legers elkaar eerst aan de Sleihagemolen. Deze bevindt zich op ongeveer 1.000 m ten zuidwesten van het plangebied, waarna Oostenrijkse troepen zich terugtrokken richting Hooglede. Mogelijk verplaatsten ze zich hierbij langs of over het plangebied. De veldslag op 13 juni werd aan de andere kant van het centrum van Hooglede uitgevochten. Tijdens de Boerenkrijg, die in oktober 1798 uitbrak in West-Vlaanderen, was Hooglede één van de voornaamste locaties waar de 'Brigands' samenschoolden.²² Deze legerkampen brachten ook ziektes met zich mee. Zo stierven er veel mensen tijdens een epidemie in 1694-1695 en vielen er 334 doden in 1794 door dysenterie.²³

Tijdens de Eerste Wereldoorlog bevond Hooglede zich vanaf oktober 1914 in bezet gebied. Op 19 oktober probeerden Franse troepen de gemeente te onttrekken, maar omdat de Duitse soldaten dachten dat de bevolking hen onder vuur nam, werd de gemeente voor een groot deel geplunderd. Op 14 oktober 1918 werd de gemeente uiteindelijk na zware gevechten bevrijd, nadat er heel wat materiële schade werd berokkend.²⁴ Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er geen noemenswaardige gevechten bij de Duitse inval te Hooglede. Op 7 oktober 1944 bereikten Poolse troepen Sleihage, de gevechten waren het hevigst rond dit gehucht en de straten richting Hooglede, waar dus ook het plangebied zich bevindt.²⁵

De oudste bruikbare cartografische bron voor het plangebied is de kaart van Ferraris.

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart is te zien dat het plangebied en de omliggende regio uit akkers bestaat. Het stratenplan is grotendeels hetzelfde als heden ten dage. Volgens deze kaart zou er zich ook een site met walgracht bevinden in oostelijke hoek van het plangebied. Vermoedelijk is de kaart eerder fout gegeorefereerd (Plan 14).

Vandermaelen (1846-1854)

Ter hoogte van het plangebied worden opnieuw velden afgebeeld. In het oosten van het plangebied gaat het wel om natte gronden. Direct ten oosten van het plangebied is de site met walgracht, die reeds zichtbaar was op de kaart van Ferraris, beter gegeorefereerd en bij naam vermeld 'De Sterkte'. Het staat ook aangeduid als een *ancien chateau*, mogelijk gaat het dus om een versterkte site. Ten zuidoosten van het plangebied is ook een nieuwe weg aangelegd die Hooglede met Sleihage en verder met Westrozebeke verbindt. Deze nam de functie over van de Oude Rozebekestraat waarlangs het plangebied ligt (Plan 15).

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

In het plangebied wordt dezelfde situatie weergegeven als op de kaart van Vandermaelen (Plan 16).

Popp (1842-1879)

De situatie is opnieuw grotendeels hetzelfde als op de eerdere 19^e eeuwse kaarten. Het enige verschil is de weergave van de percelen, die grotendeels hetzelfde zijn gebleven tot vandaag (Plan 17).

²² HASQUIN e.a. 1980

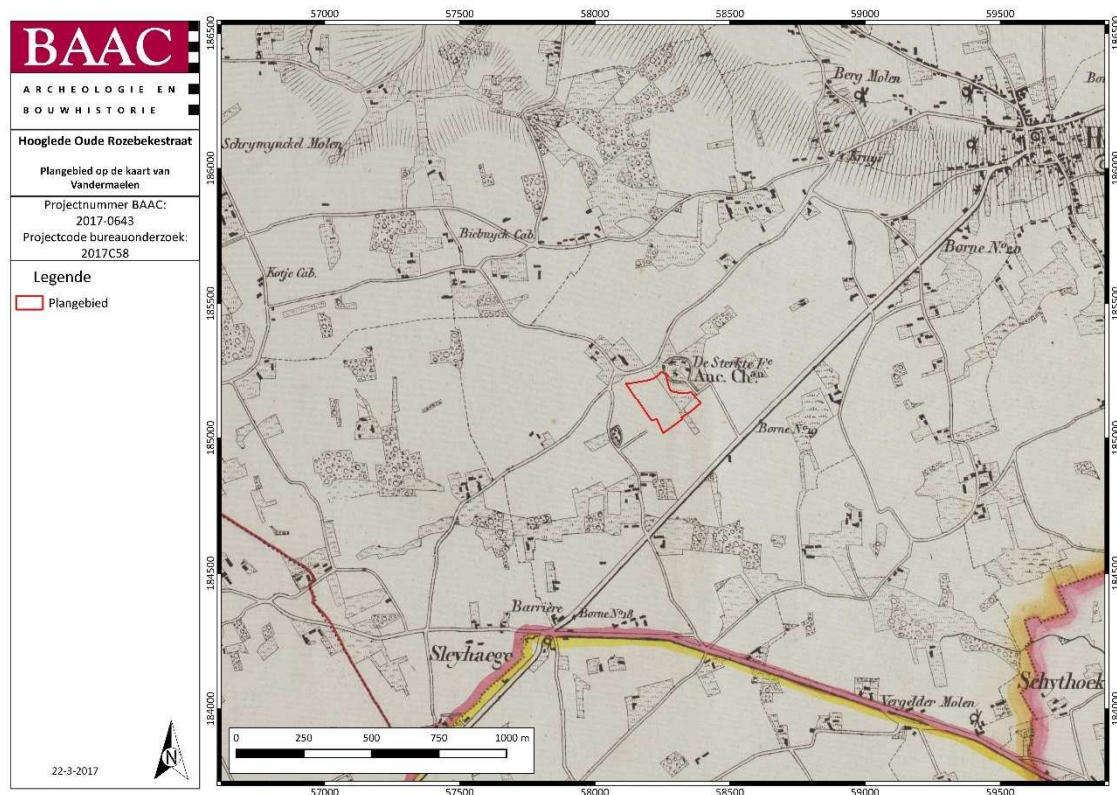
²³ HASQUIN e.a. 1980

²⁴ HASQUIN e.a. 1980

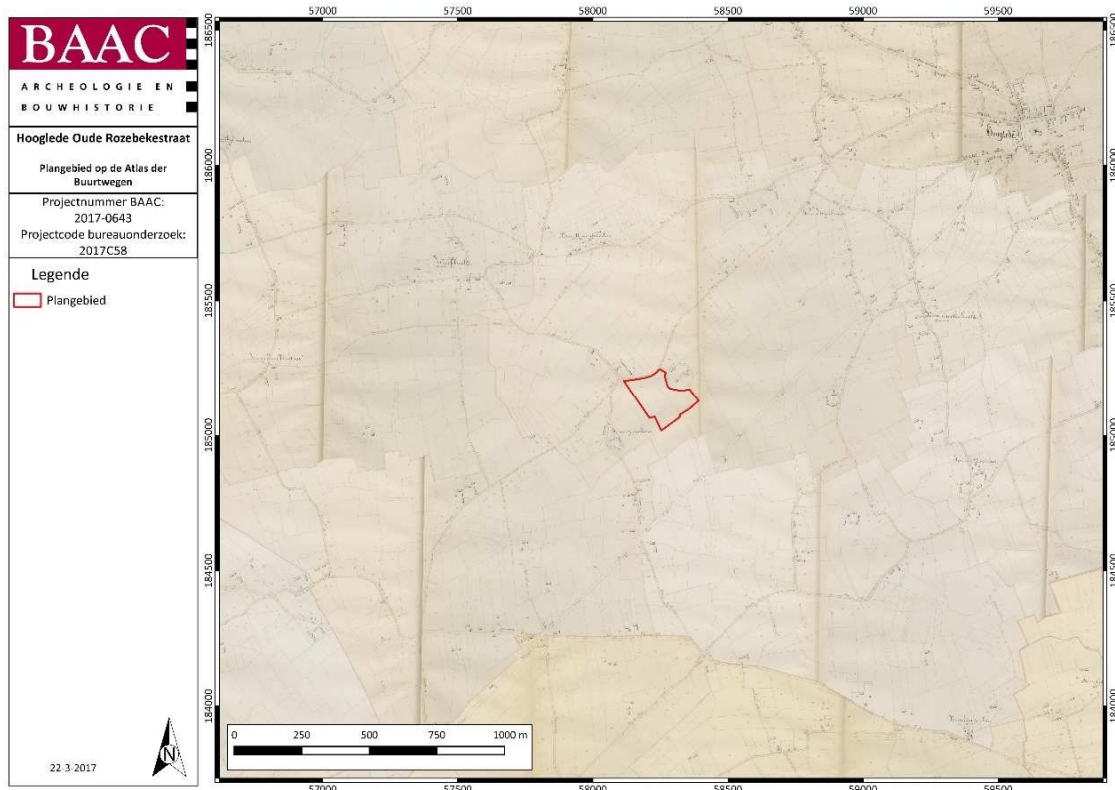
²⁵ HASQUIN e.a. 1980

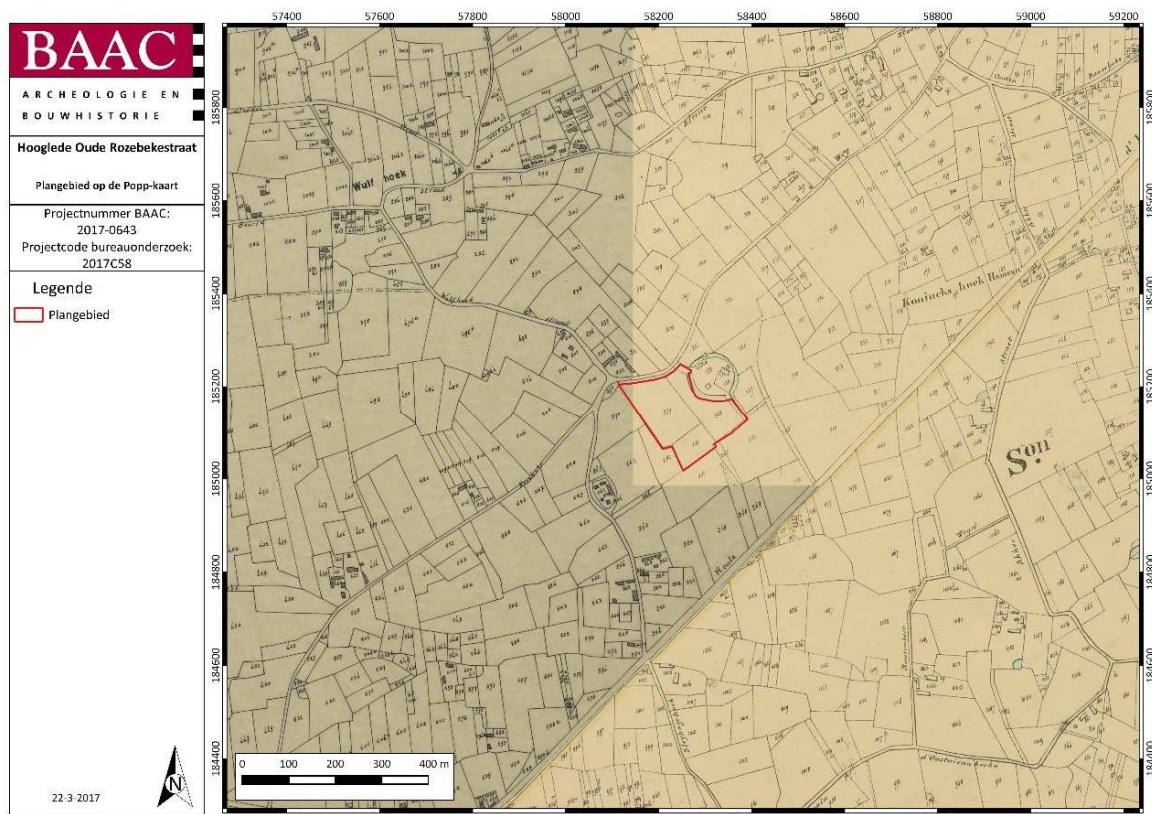
Plan 14: Plangebied op de Ferrariskaart (1:25.000; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

Plan 15: Plangebied op de Vandermaelenkaart (1:20.000; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

Plan 16: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (1:2.500; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

Plan 17: Plangebied op de Poppkaart (1:250-1:7.500; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)

3.1.3 Archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris en de Inventaris Onroerend Erfgoed

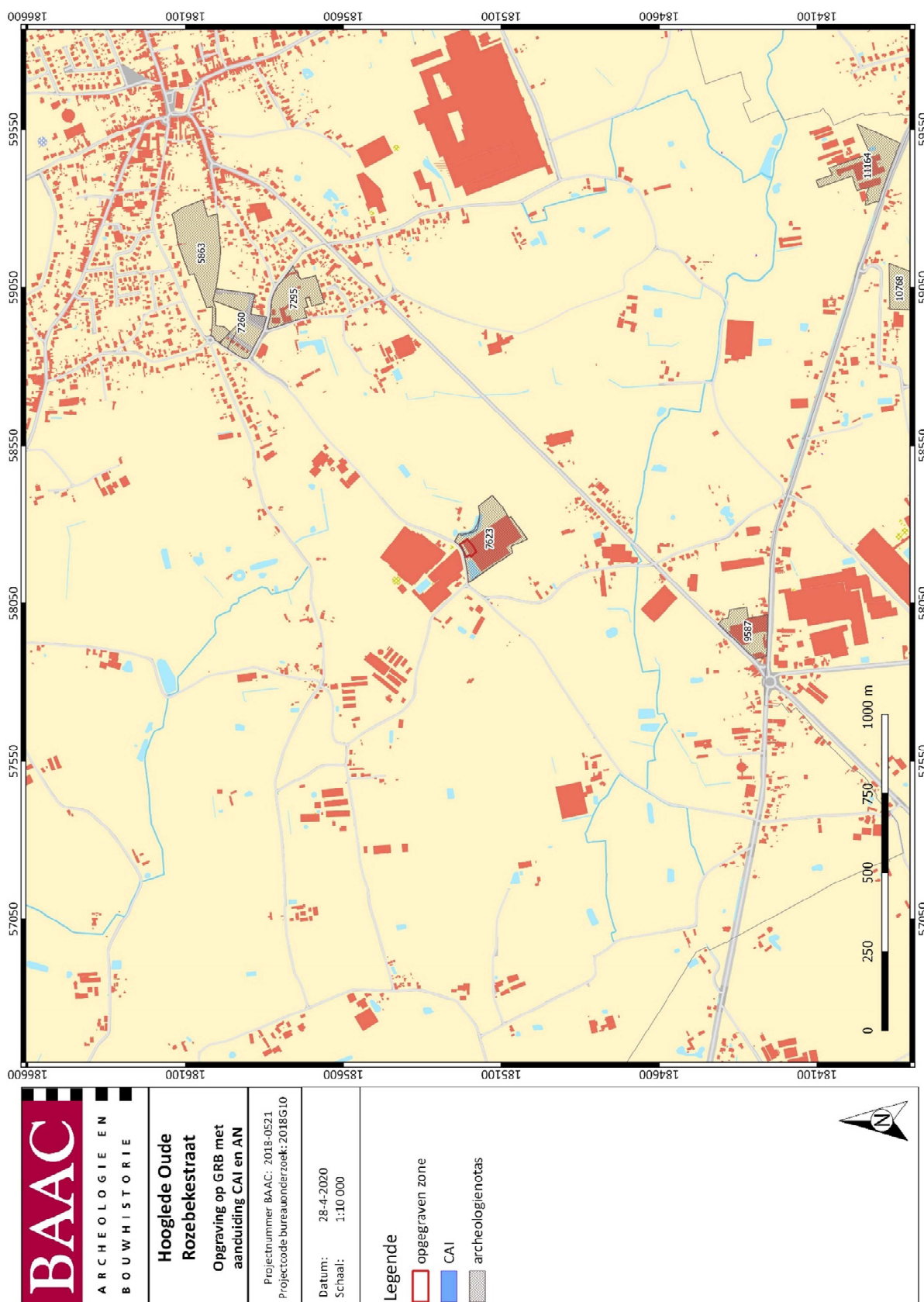
De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt een inschatting maken over het archeologisch potentieel van het plangebied. Voor het plangebied zelf aan de Oude Rozebekestraat zijn twee archeologische waarden gekend: ID72754 en ID220654 (Plan 18).²⁶ Rondom het projectgebied werd een aantal meldingen teruggevonden (Tabel 3).

²⁶ CAI 2020; ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020

Tabel 3: Archeologische waarden in de CAI en de Archeologienota's in de onmiddellijke omgeving van het plangebied²⁷

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING
70000	HOOGLEDE SINT-AMANDUSKERK: KERK ME
70104	STADEN SINT-JANSSTRAAT 225: SITE MET WALGRACHT ME
71500	STADEN SINT-JANSSTRAAT 156: SITE MET WALGRACHT ME
72574	HOOGLEDE STERKEBOER: SITE MET WALGRACHT ME
72781	HOOGLEDE WULHOEKSTRAAT 5: SITE MET WALGRACHT ME
76105	HOOGLEDE AKKERSTRAAT I: LOSSE VONDST BT
150799	HOOGLEDE GEMEENTEHUIS (HLGH10): INFRASTRUCTUUR EN BEWONINGSPOREN ME-NT
220654	HOOGLEDE OUDE ROZEBEKESTRAAT: BEWONINGSSPOREN ME-NT (VOORONDERZOEK HUIDIGE OPGRAVING), ZIE OOK AN-ID7623
224545	HOOGLEDE AKKERSTRAAT: INFRASTRUCTUUR NT, ZIE OOK AN-ID7260
224568	HOOGLEDE AKKERSTRAAT: MEILER IJZ, ZIE OOK AN-ID3293
AN-ID	OMSCHRIJVING
5863	HOOGLEDE KLEINE STADENSTRAAT: ADVIES PS (VALENTIJN & MIEDEMA 2017)
7260	HOOGLEDE OUDE ROZEBEKESTRAAT/AKKERSTRAAT: GEEN VERVOLG (VAN KERKHOVEN ET AL. 2018)
3293	HOOGLEDE AKKERSTRAAT: GEEN VERVOLG (JACOPS ET AL. 2017)
7623	HOOGLEDE OUDE ROZEBEKESTRAAT: VOORONDERZOEK HUIDIGE OPGRAVING
9587, 7295	HOOGLEDE DIKSMUIDESTEENWEG 63: ADVIES LB (VROMANS 2018)
10768	STADEN VERGELDEMOLENSTRAAT: GEEN VERVOLG (DEMEULEMEESTER 2019)
11164	HOOGLEDE DIKSMUIDESTEENWEG 17: ADVIES PS (DEVROE & VERMEERSCH 2019)

²⁷ CAI 2020; ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020

Plan 18: Plangebied en omgeving op de GRB met aanduiding van de CAI-meldingen en de Archeologienota's (1:1; digitaal; 28042020)

In totaal zijn tien archeologische CAI-waarden gevonden in de omgeving van het plangebied. Dit betreft echter voornamelijk relictten in het landschap of locaties die aan de hand van cartografische bronnen werden aangetroffen. Slechts vier waarden vertegenwoordigen waarnemingen in het archeologisch vlak.

Een éérste waarde is de Sint-Amanduskerk van Hooglede (70000). Deze bevindt zich op zo'n 1.650 m ten noordoosten van het plangebied. Bij de aanleg van een centrale verwarming in de kerk in 1956 werden verscheidene grondvesten van de Romaanse en gotische kerk aangetroffen. Het ging onder andere om twee oudere koorafsluitingen en verscheidene overblijfselen van metselwerk. In 1590 werd de 12^e-eeuwse kerk door een brand vernield tijdens de godsdienstoorlogen. Bij de heropbouw werd een gotische hallenkerk gebouwd, deels met herbruikt materiaal van de eerdere kerk. Deze kerk werd afgewerkt in 1618. In 1828 werd een eerste verbouwingsfase uitgevoerd, waarbij het interieur een neoclassicistische aankleding kreeg. In 1872 volgde een meer ingrijpende verbouwingsfase. In totaal waren er drie opeenvolgende fasen: een Romaanse kerk, een gotische kerk en de huidige kerk.

De volgende vier waarden betreffen alle sites met walgracht (70104, 71500, 72574, 72781). Van de eerste twee is enkel de locatie gekend aan de hand van cartografische bronnen. Ze bevinden zich beiden op zo'n 1.500 m ten zuidwesten van het plangebied op de grens tussen Staden en Hooglede. De derde site met walgracht ligt direct naast het plangebied en heeft mede de vorm van één van de perceelsgrenzen bepaald. De enige informatie over de site is echter aan de hand van cartografisch materiaal. In de 19e eeuw stond de site reeds gekend als 'de Sterkte' en vandaag de dag draagt ze nog de naam 'Sterkeboer'. Volgens de kaart van Vandermaelen zou het ook om een *ancien chateau* gaan, wat wil zeggen dat het mogelijk om een versterkte site ging. De laatste site met walgracht (72781) bevindt zich op een 200-tal meter naar het zuidwesten. De gracht en de gebouwen van deze site bleven zeker tot 1850 bewaard maar zijn ondertussen niet meer zichtbaar.

850 m ten zuidoosten van het plangebied werd tijdens landbouwactiviteiten in 1979 een bronzen hielbijl gevonden. De hielbijl is van een Noord-Frans of Zuid-Engels type met een lengte van 12,5 en een breedte van 4,9 cm. Mogelijk gaat het om een Rowlands "Class 3". Hiermee is ze in de midden-bronstijd te dateren.

Als laatste werd in 2010 een archeologische prospectie aan de hand van proefputten uitgevoerd aan het gemeentehuis van Hooglede (150799). Hierbij werd enkel een gracht gevonden uit de 14^e-15^e eeuw en een recente bakstenen beerput. Het gebied werd niet verder onderzocht.

ID0654 betreft het proefsleuvenonderzoek op het huidig plangebied, terwijl ID224545 een proefsleuvenonderzoek betreft waarin uitsluitend infrastructuurelementen uit de nieuwe tijd zijn aangetroffen, waarna het plangebied is vrijgegeven (zie ook AN-ID7260). ID224568 is eveneens een proefsleuvenonderzoek waarbij een enkele houtskoolmeiler uit de late ijzertijd is gedocumenteerd. Ook hier werd het plangebied vrijgegeven (zie ook AN-ID3293).

De archeologienota's uit de omgeving hebben slechts af en toe geleid tot een onderzoek met ingreep in de bodem, maar zijn daarna veelal vrijgegeven. Er zijn slechts drie terreinen die nog een finale waardering afwachten.

Er werden ook verschillende opgravingen uitgevoerd in de omgeving van het plangebied die nog niet in de CAI staan.

Roeselare – Onledegoedstraat

Ca. 1 km meer naar het noordoosten werd in 2015 door Ruben Willaert bvba en GATE bvba een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werden sporen aangetroffen van een Romeinse nederzetting en een Romeins grafveld met tenminste acht mogelijke brandrestengraven. Verder

werden ook nog talrijke erfindelingsgreppels en -grachten en waterhoudende structuren aangetroffen die mogelijk wijzen op één of meerdere volle tot laatmiddeleeuwse nederzetting(en).²⁸ In 2016 voerde BAAC Vlaanderen een bijkomend onderzoek uit op een deel van het terrein. Dit onderzoek bracht een Romeins brandrestengraf, vier houtskoolmeilers en sporen uit WOI (granaatinslagen) aan het licht. Ook werd een uitgebreid paleolandschappelijk onderzoek naar de geschiedenis van de Onledebeek uitgevoerd.²⁹

Roeselare – Vloedstraat

Tijdens een recent (2015) vlakdekkend onderzoek aan de Vloedstraat in Roeselare werden door BAAC Vlaanderen en BAAC Nederland verschillende sporen uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aangetroffen. Het onderzoek bestreek een oppervlakte van 8,3 ha. (op een terrein van 50 ha.), verspreid over 18 deelzones. De meest opzienbarende resultaten waren enkele sporen uit de ijzertijd, enkele woonerven en brandrestengraven uit de Romeinse periode, een aantal woonerven uit de volle en late middeleeuwen en 13 houtskoolmeilers.³⁰

Roeselare – Izegemseardeweg

Aan de Izegemseardeweg te Roeselare werd in 2015 een archeologische prospectie uitgevoerd onder leiding van BAAC Vlaanderen. Het onderzoeksterrein had een oppervlakte van ongeveer 3,3 ha. (waarbinnen ongeveer 4.450 m² sleuven werden aangelegd). In het noorden en oosten van het onderzoeksgebied, op ruime afstand van elkaar, werden twee houtskoolmeilers aangetroffen. Eén van de meilers werd integraal bemonsterd; van de tweede meiler werd één kwadrant bemonsterd. De datering van beide sporen staat nog open, al wijst archeologisch onderzoek in de regio uit dat de meeste van deze sporen mogelijk uit de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse periode dateren. Daarnaast werden sporen van enkele greppelsystemen aangetroffen. Het merendeel van de greppels zijn als perceelsgreppels terug te vinden op 19^e-eeuws cartografisch materiaal.³¹

Lichtervelde – Stegelstraat

In 2015 voerde BAAC Vlaanderen een proefsleuvenonderzoek uit aan de Stegelstraat in Lichtervelde, ten noorden van de cuesta. Hierbij werden een nederzetting uit de 12^e-13^e eeuw en enkele resten van recent gesloopte, mogelijk 18^e-eeuwse hoevegebouwen aangetroffen.³² Tijdens het vervolgonderzoek naar de volmiddeleeuwse nederzetting werden een hoofdgebouw, een poel en enkele waterkuilen blootgelegd.

Hoogdele - Honzebrouckstraat

In februari 2016 werd aan de overzijde van het onderzoeksgebied Roeselare-Honzebroekstraat een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd onder leiding van Ruben Willaert bvba. (op een terrein van 8,2ha).³³ Tijdens de archeologische prospectie werden 207 sporen waargenomen. Zo werden een aantal bomkraters, vermoedelijk te dateren op het einde van de Eerste Wereldoorlog, en een groot aantal greppels die tot in de 18^e en/of 19^e eeuw dienst deden als perceelgreppels, gevonden. Belangrijker was de vondst van in totaal 24 houtskoolmeilers, alle rechthoekig met afmetingen tussen ca. 2 op 1,5 m tot 3 op 2 m. De houtskoolrijke vulling varieerde echter prominent en zou vermoedelijk te wijten zijn aan een verschil in datering, bewaring of functie. Aan de hand van historische data wordt

²⁸ DECONYNCK et al. 2015, 91-92.

²⁹ VAN ASCH et al. 2019

³⁰ MOSTERT & BAKX 2019a; MOSTERT 2015, 11-21.

³¹ DEMOEN & GIERTS 2016, 50.

³² DYSELINCK et al. 2018; DEMOEN & VAN REMOORTER 2015, 55-56.

³³ VERDEGEM & VAN GOIDSENHOVEN 2016, 4.

ervan uit gegaan dat de houtskoolmeilers minstens in de middeleeuwen of zelfs tot in de Romeinse tijd of ouder gedateerd kunnen worden.³⁴

Het archeologisch vervolgonderzoek ging van start in oktober 2016. Tijdens dit onderzoek werden bijkomende sleuven aangelegd tussen de reeds aangelegde sleuven van het proefsleuvenonderzoek. De aanwezige sporen werden integraal opgegraven. Er werden een 30-tal bijkomende houtskoolmeilers aangetroffen, wat het belang van deze artisanale activiteit benadrukt. Enkele houtskoolmeilers waren voorzien van een houtskoolrijke kuil in de onmiddellijke nabijheid. Aangezien in situ verbranding van de moederbodem en eveneens de typische rechthoekige vorm afwezig is bij deze kuilen, zou men ze kunnen interpreteren als extractiekuilen voor aarde om het hout in de houtskoolmeiler af te dekken. Wanneer het verbrandingsproces van het hout voltooid was en de houtskool ingezameld werd, kwamen er vermoedelijk fragmenten terecht in de openliggende extractiekuil.³⁵

3.2 Stratigrafische opbouw

De vlakhoogtes variëren tussen 25,41 m +TAW en 25,71 m +TAW over het hele plangebied, waarbij het hoogste punt zich in het zuidwesten van het plangebied bevindt.

Uit nota ID7623³⁶:

Referentieprofielen 1.02 en 2.03 uit het vooronderzoek zijn in of nabij de opgraving gelegen en vertegenwoordigen perfect de bodemopbouw van de opgraving.

Referentieprofiel 1.02 werd gekenmerkt door zes horizonten. De bovenste 40 cm was een donkerbruin bouwvoorpakket (Ap-horizont), bestaande uit licht humeus licht fijn zandleem met matig veel wortelresten en enkele baksteenspikkels. Vanaf 30 cm diepte werden enkele ijzervlekken waargenomen in deze bouwvoor. Een bruin fijn zandlemig AB-horizont lag onder deze bouwvoor. In deze AB-horizont werden matig veel bioturbatie gangen en af en toe brokken bouwvoormateriaal geobserveerd. Bovendien was deze AB-horizont zeer licht kleiig en had deze doorheen de matrix enkele verspreide ijzervlekken. Tussen 60 en 90 cm beneden het maaiveld werden twee gevlekte klei- en ijzer-aanrijkingshorizonten (Bts-horizonten) geïdentificeerd. Deze twee zware fijn zandlemige horizonten bevatten zeer veel ijzervlekken en enkele bioturbatie gangen. Hieronder verdween de kleiige fractie en ging deze duidelijk over in lemig matig fijn zand op 90 cm diepte. Dit lemig zand werd opgesplitst in twee Cg-horizonten met matig veel ijzervlekken. In de bovenste 10 cm dikke oranje-lichtgroene Cg-horizont werden nog maar weinig wormgangen waargenomen. Wortelgangen waren afwezig in de natte lichtgroene 10 cm dikke onderste Cg-horizont. De sortering van de zandkorrels werd in het volledig profiel matig tot goed gesorteerd bevonden. De grondwatertafel werd bereikt op 100 cm beneden het maaiveld, waardoor de onderste horizont al snel inklapte.

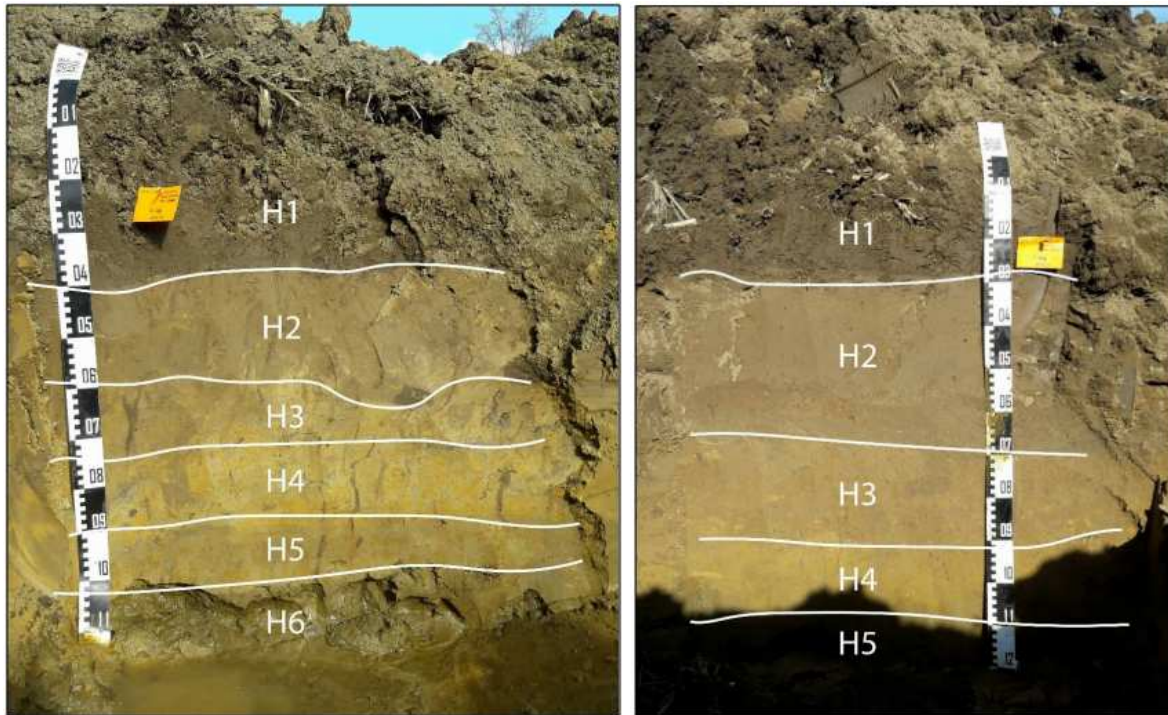
Referentieprofiel 2.03 onderscheidde zich van het vorig referentieprofiel door de afwezigheid van een duidelijk klei- en ijzer-aanrijkingshorizont in het profiel. Tot 70 cm diepte werd in referentieprofiel 2.03 twee bouwvoorpakketten gezien. De eerste Ap-horizont reikte tot 30 cm diepte, terwijl de tweede Ap-horizont te vinden was tussen 30 en 70 cm diepte. Beide Ap-horizonten hadden een licht fijn zandlemige textuur en beiden bevatten enkele baksteenfragmentjes en wortelresten. De onderste Ap-horizont was beduidend gecompacteerd. Vanaf 50 cm beneden het maaiveld kwamen in deze horizont ijzervlekken voor, die naar onderen toe steeds abundanter aanwezig waren. De grens tussen deze Ap- en AB-horizont was sterk verbrokken, en vertoonde patronen van ploegmessen. De AB-horizont had een bruine verweerde kleur en een brokkelig karakter. Weinig bioturbatie gangen werden

³⁴ VERDEGEM & VAN GOIDSENHOVEN 2016, 32-40.

³⁵ Mondelinge mededeling Sam De Decker.

³⁶ KRUG & JANSSENS 2018

waargenomen in deze horizont. Deze AB-horizont ging duidelijk over in de moederbodem (Cg-horizonten). De oranjelichtgroene moederbodem tussen 90 en 110 cm diepte bevatte zeer veel oxidatie- en reductieplekken. Wormgangen in de moederbodem werden niet meer opgemerkt vanaf 110 cm diepte. Op deze diepte werd de moederbodem lichtgroen en nat. De grondwatertafel was hier te vinden op 110 cm beneden het maaiveld. Ook op deze diepte klapte het bodemmateriaal al snel in elkaar.

Figuur 5: Referentieprofiel 1.02 (links) en referentieprofiel 2.03 (rechts) uit het vooronderzoek (uit: KRUG & JANSSENS 2018)

Volgens de Bodemkaart van Vlaanderen wordt de bodem in het plangebied gekarteerd als een matig droge (c) licht zandleembodem (P) met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont in het zuidwesten van het plangebied en als een matig natte (d) licht zandleembodem (P) met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont in de rest van het plangebied. Het proefsleuvenonderzoek kon de aanwezigheid van deze twee bodemtypes slechts voor één bodemtype bevestigen. Het plangebied werd quasi overal gekenmerkt door een verbrokkelde textuur B-horizont. De zandleembodem was in elk geval matig nat met een ondiepe watertafel (rond 100 cm diepte) gedurende de winter.³⁷

3.3 Beschrijving archeologische site

Tijdens het veldwerk werden verschillende sporen aangetroffen. In totaal zijn 80 spoornummers uitgedeeld, in Tabel 4 is een overzicht gemaakt van de verschillende sporen per aard. Hieronder zullen deze sporen verder besproken worden, eerst per periode, vervolgens per archeologische structuur, spoorcategorie, spoorcombinaties en individuele sporen.

³⁷ KRUG & JANSSENS 2018

Tabel 4: Overzicht aangetroffen archeologische sporen, per aard

Type	Aantal
Kuil	8
Paalkuil	29
Greppel	30
bomkrater	1
granaatinslag	1
Natuurlijk	10
Verstoring	1
Totaal	80

3.3.1 Oudste fase

De oudste sporen op de site zijn volgens oversnijdingen in het sporenbestand, te plaatsen vóór de volle middeleeuwen. Het gaat hier om vijf greppels die oversneden worden door een volmiddeleeuws spoor, in geen van deze greppels is vondstmateriaal naar boven gekomen. S3018 en S3019 lopen naast elkaar met een NW-ZO oriëntatie, met een onderlinge afstand van 2 meter. Beide hebben een lichtgrijze kleur en zijn komvormig in de coupe met een diepte van ongeveer 20 cm. Beide greppels lijken te stoppen net voor S2028, een brede greppel in het noordoosten van het plangebied. Het is onduidelijk of hier een gelijktijdigheid kan voorgesteld worden. Vermoedelijk heeft het einde van beide greppels eerder te maken met de bewaring van de greppels op deze locatie, gezien het vlak er net iets dieper is aangelegd door de aanwezigheid van S2028. Hetzelfde geldt namelijk ook voor S3001 (=S2004), die S3018 grotendeels overlapt, maar een iets andere oriëntatie vertoont. Vermoedelijk mondden deze drie greppels uit in S2028 maar kan dit niet meer gestaafd worden.

Mogelijk vertegenwoordigen S3018 en S3019 een erfafbakening, door een kleine beemdenweg, of een houtwal, met aan beide zijdes afwateringsgreppeltjes.

Figuur 6: Coupefoto S3018 en S3019, met centraal een recente riolering en door S3019 een drainagebuis.

S3020, een klein stukje greppel, dat door S3018 en S3019 wordt oversneden, stopt ter hoogte van S3019. Tijdens het afwerken van deze greppel was te zien hoe S3020 een bocht maakte en het verloop van S3019 overnam.

Plan 19: De oudste fase, gedateerd vóór de volle middeleeuwen (1:1; digitaal; 04052020)

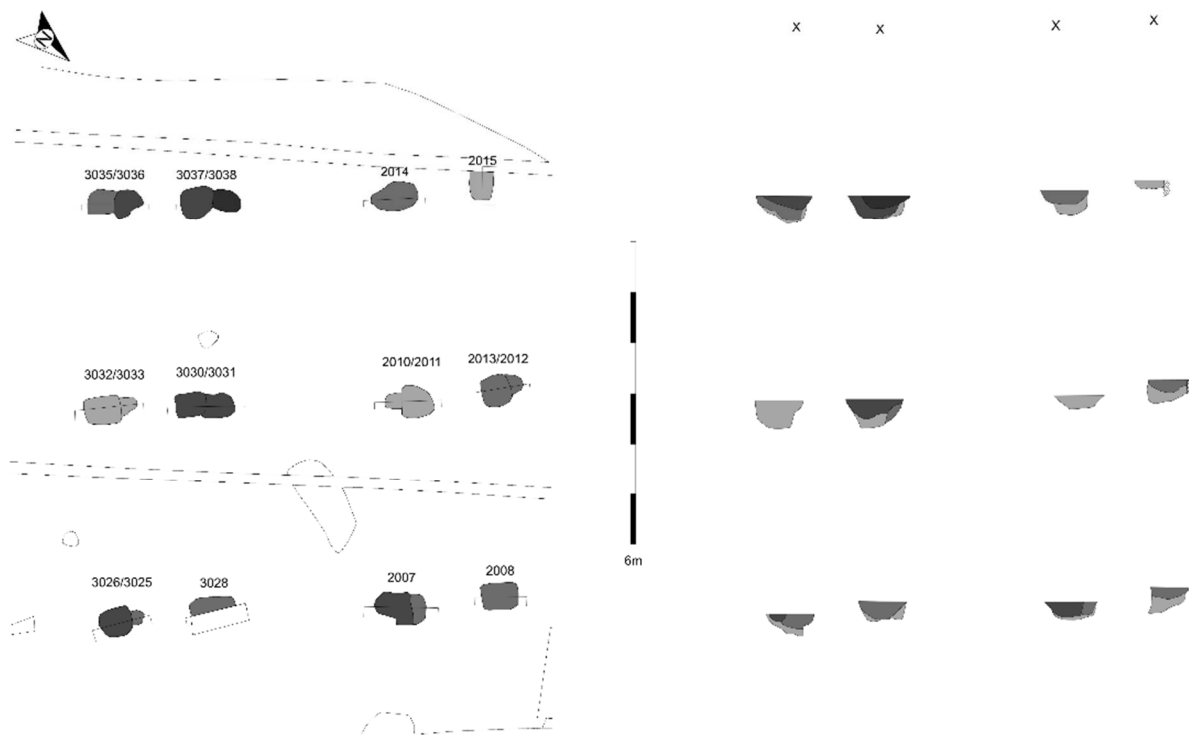
De resterende twee greppels S2002 en S3007 zijn kortere en meer onduidelijke greppelfragmenten die ook een beperkte breedte hebben. S3007 heeft een NO-ZW oriëntatie en bevindt zich in de zuidwestelijke hoek van het onderzoeksgebied. S2002 heeft een ONO-WZW oriëntatie en bevindt zich in de oostelijke helft. S2002 is slechts enkele centimeters diep bewaard en zwaar gebioturbeerd, toch is vaag een komvormige doorsnede waar te nemen. De vulling heeft een licht grijsbruine kleur en bevat ijzer, houtskool en mangaan. S3007, met een vulling die vergelijkbaar is met deze van S2002, is beter bewaard, zo is in coupe te zien dat de komvormige greppel 12 cm diep bewaard is gebleven. In het grondplan heeft de greppel met S3007 een opvallende loop, deze heeft namelijk een J-vorm. Het is mogelijk dat S3007 oorspronkelijk, net als S3020, een hoek van 90° maakt maar dat dit is niet bewaard gebleven in de bodem.

3.3.2 Volle middeleeuwen

Er is tijdens het onderzoek een deel van een volmiddeleeuws erf aangetroffen, er is namelijk een gebouw aangesneden dat aan de hand van aardewerk en vergelijkbare gebouwen in deze fase geplaatst kan worden. Buiten dit gebouw en enkele greppels is er niets gevonden dat met dit erf in verband gebracht kan worden waardoor informatie zoals verschillende fases van het erf moeilijk verstrekt kan worden. Het gebouw zelf heeft alvast maar één fase. In dit hoofdstuk zal het erf verder beschreven worden en in een breder archeologisch kader geschetst worden.

Structuur 1

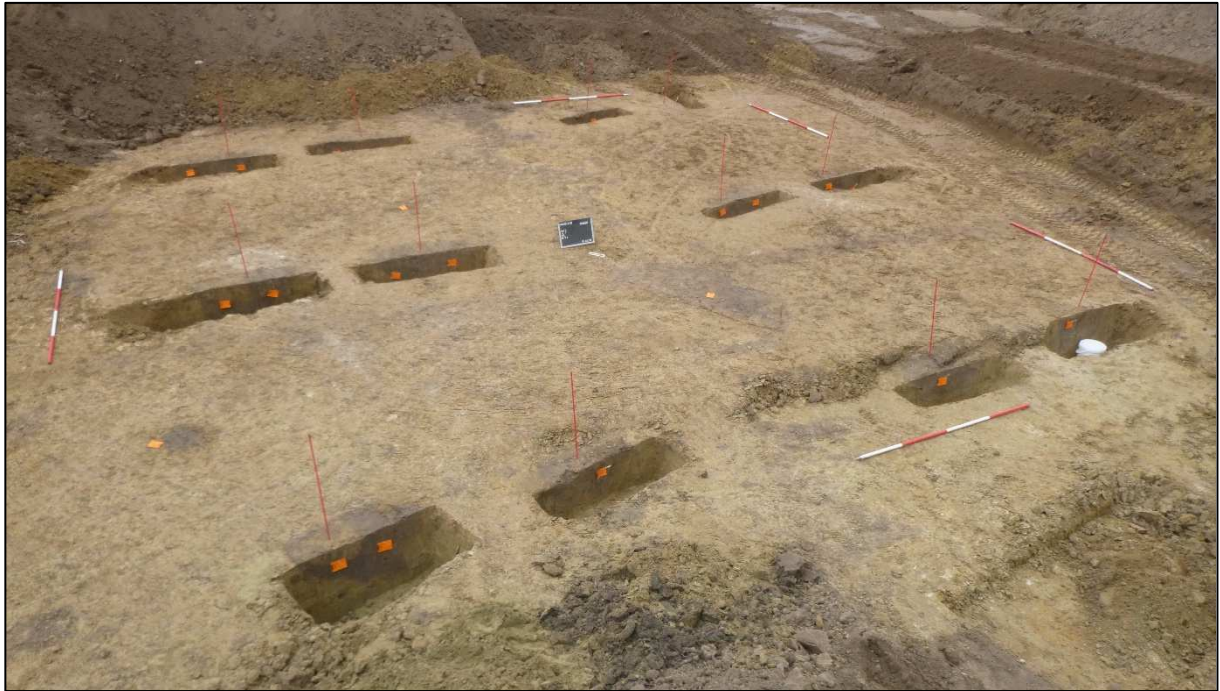
Het gevonden gebouw kan beschouwd worden als een hoofdgebouw en bevindt zich in het noordoostelijk deel van het plangebied. Het gebouw heeft structuurnummer 1 gekregen. Tot structuur 1 behoren S2007, S2008, S2010/2011, S2012/2013, S2014, S2015, S3025, S3026, S3028, S3030, S3031, S3032, S3033, S3035, S3036, S3037 en S3038.

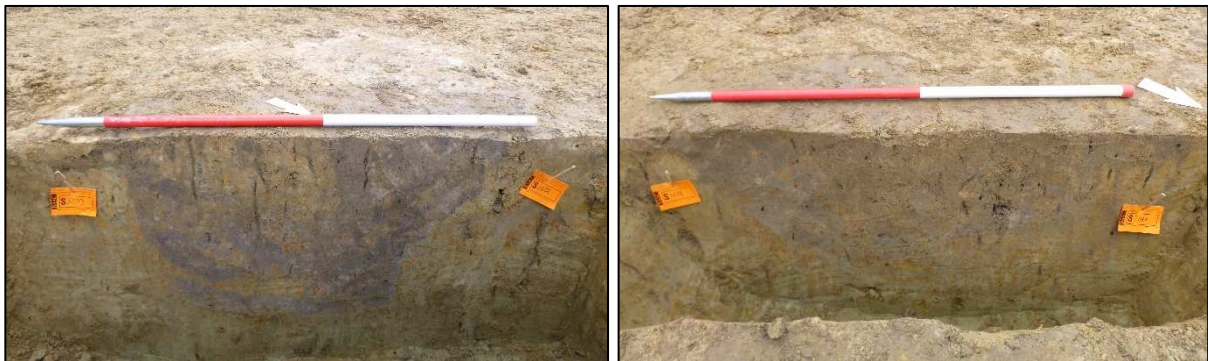
Figuur 7: Structuurplan van structuur 1

Constructie

De dragende constructie van de plattegrond bestaat uit drie palenparen die ongeveer 4 m uit elkaar liggen. De onderlinge afstand tussen de paren bedraagt 3 à 3,2 m en de wandpalen in het verlengde van het gebinte staan op een afstand van ongeveer 1,5 m. Dit vormt samen een drieschepig gebouw met ruime middenbeuk en ontdubbelde palen. Er zijn in dit gebouw maar twee traveeën gevonden maar de kans is groot dat er nog een palenpaar aanwezig was maar niet bewaard is gebleven door de oversnijding van een diepe gracht (S3005). De plattegrond heeft een lengte van minstens 8,8 m, een breedte van 8,4 meter met rechte wanden en een noordoost-zuidwest oriëntatie.

Figuur 8: Overzichtsfoto van de gecoupeerde gebouwplattegrond structuur 1 (zicht vanuit het oosten)

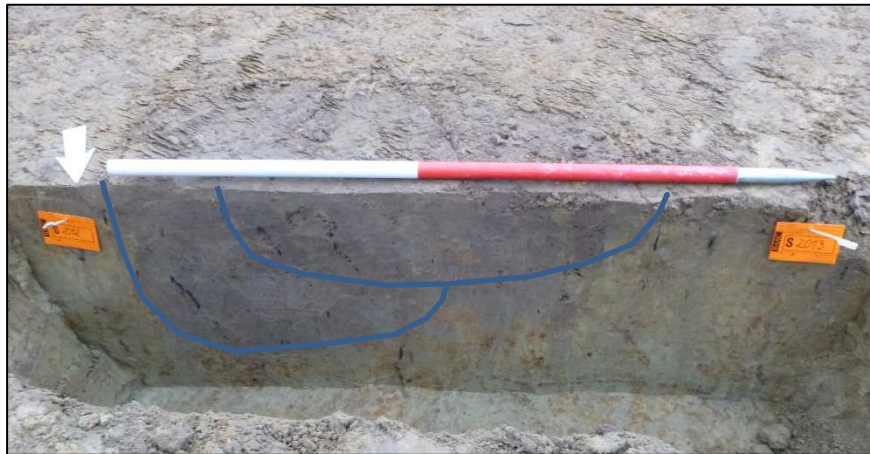

Figuur 9: Coupefoto van S3033/3032 (links) en S3037/3037 (rechts)

De diepte van de paalsporen varieert tussen 40 en 60 cm, alleen S2010/2011 en S2015 zijn opvallend minder diep. Respectievelijk zijn deze sporen 25 cm en 16 cm diep bewaard. S3030/3031, S3032/3033, S3035/3056 en S3037/3038 lijken zwaarder gefundeerd dan de andere wat eventueel te maken kan hebben met de aanwezigheid van een ingang aan deze oostelijke zijde.

Wanneer naar het grondplan van de structuur wordt gekeken, lijken alle paalzettings verdubbeld. In de coupes werd duidelijk dat het hier vermoedelijk gaat om een tweede bouwphase, op bijna exact

dezelfde locatie, mits een kleine verschuiving naar het westen. Dit is vooral zeer duidelijk in de coupe van S2012/2013 (Figuur 10).

Figuur 10: Coupefoto S2012/2013, met aanduiding van oversnijding of fasering

Datering

Uit verschillende paalkuylvullingen werden scherven gehaald die op basis van hun deelcategorie in de volle tot late middeleeuwen geplaatst kunnen worden. Uit S2008 en S2014 zijn monsters genomen, waarvan vnr 23 uit S2014 is geselecteerd voor verdere analyse. Na een positieve waardering op daterend materiaal is een stukje houtskool gedateerd. Deze datering kan moeilijk aan de structuur gelinkt worden gezien deze tussen 80 en 250 n. Chr. wordt geplaatst (95,4% waarschijnlijkheid, zie 3.4).

Tabel 5: Vondsten uit structuur 1.

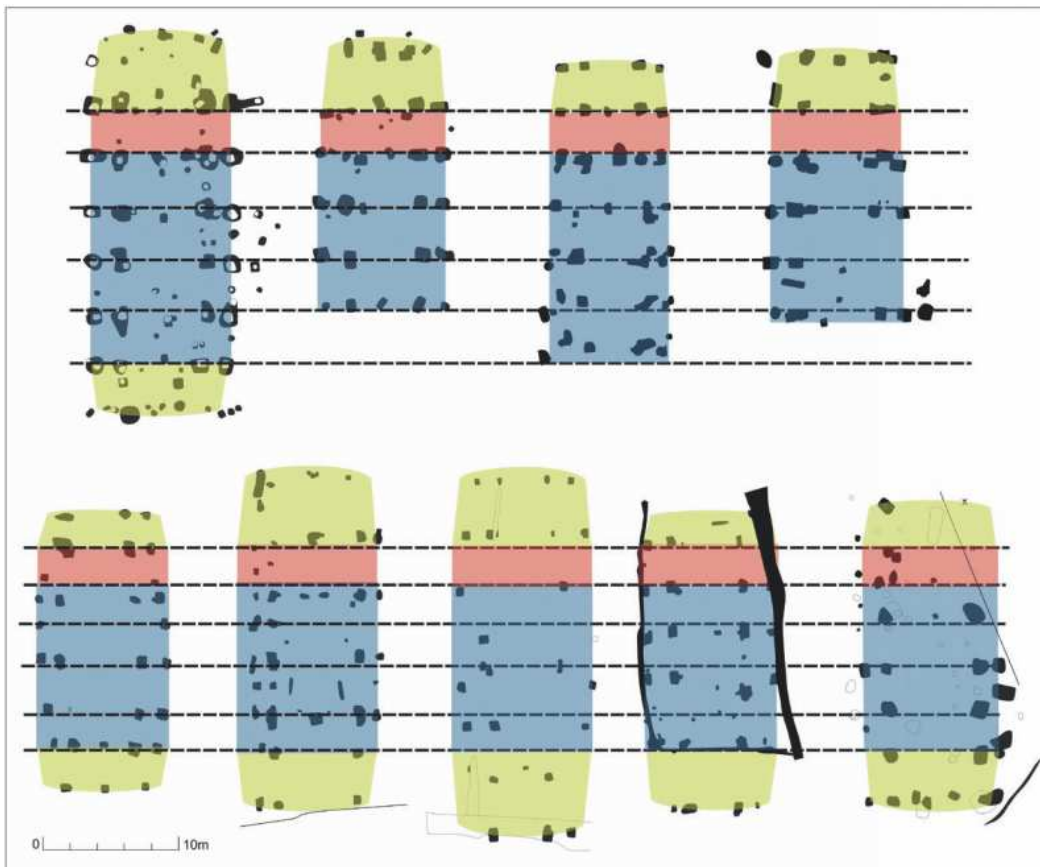
vnr	spoor	vondstcategorie	Aanvullende informatie
34	2007	Slak	
17	2007	AW (2)	Grijs gedraaid, volle ME/LME
19	2007	AW (12)	Grijs gedraaid, volle ME/LME
20	2008	BULK	
21	2011	NS	Kiezel
22	2012	NS	Kiezel
23	2014	BULK	
24	2014	AW (1)	Roodbakkend, LME
16	3028	AW (5)	Roodbakkend, LME
26	3028	AW (8)	Grijs gedraaid, volle ME/LME
35	3028	NS	Natuurlijke vuursteen
25	3037	AW (1)	Grijs gedraaid, volle ME/LME

Gebouwtype

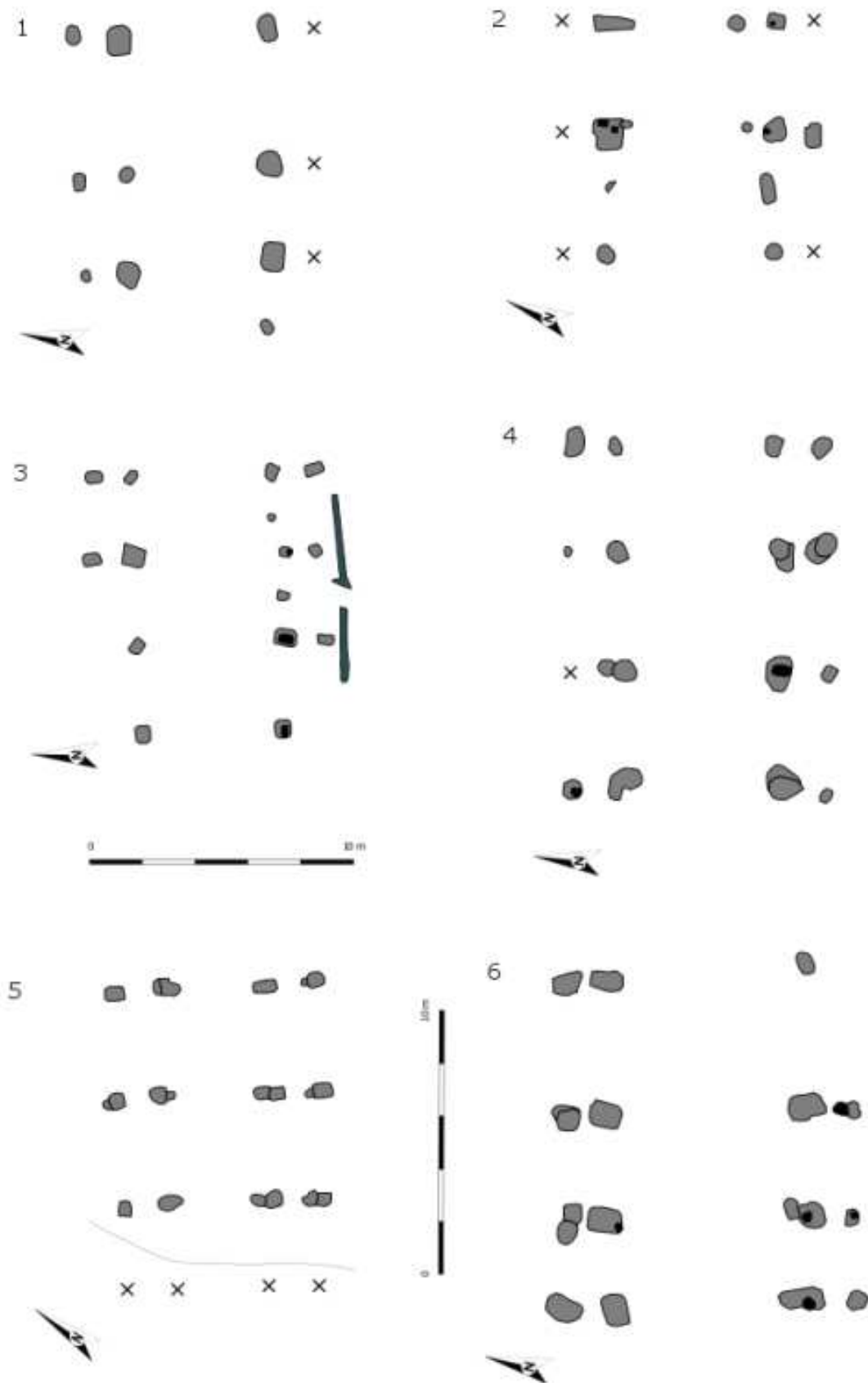
De structuur kan worden ondergebracht bij de volmiddeleeuwse structuren die Wim De Clercq heeft beschreven voor Oost- en West-Vlaanderen. Kenmerken van dit gebouwtype zijn de robuuste bouw van een drieschepig gebouw met ruime middenbeuk, ontdubbelde gebintepalen, rechte of licht gebogen wanden en een noordwest-zuidoost oriëntatie. Allemaal kenmerken die ook van toepassing zijn op het gebouw gevonden in Hooglede, met uitzondering van de oriëntatie waar de plattegrond van Hooglede haaks op staat. Dit type gebouw komt voor in de kustrandzone, de leemgronden en de zandige bodems ten westen van de Schelde, met uitlopers in Walcheren en Noord-Frankrijk.³⁸ De gemiddelde oppervlakte van dit type gebouw is 164 m². De plattegrond uit Hooglede telt een kleine

³⁸ DE CLERCQ 2017.

74 m², waardoor er een vermoeden is dat het gebouw oorspronkelijk nog één of twee traveeën extra had. Bij structuur 1 ging het dan waarschijnlijk enkel om de basismodule (blauw in Figuur 11).

Figuur 11: Modulaire, consistente opbouw van het driebeukige volmiddeleeuwse gebouwtype op basis van enkele typerende gebouwen uit het noordelijke deel van het graafschap Vlaanderen (blauw: centrale basismodule, geel: gebogen uiteinde, roze: doorgang) (Uit: De Clercq 2009, afb. 4, 57)

Figuur 12: Vergelijkbare plattegronden: 1=Zwevegem Losschaert structuur 17; 2=Roeselare Vloedstraat structuur 4; 3=Roeselare Vloedstraat structuur 6; 4=Kuurne Sint Pieterstraat structuur 2; 5=Hooglede; 6=Kortrijk Rollegem H1.

Vergelijkbare plattegronden

Enkele structuren zoals structuur 1 zijn recent gevonden te Zwevegem-Losschaert, Roeselare-Vloedstraat, Kuurne-Sint-Pietersstraat, Kortrijk-Rollegem, Kruishoutem-Containerpark, Merelbeke-Caritas, Aalter-Mannewaarde en Oostkamp. Bij al deze gebouwen is de opbouw eerder kort, met een beperkt aantal traveeën, dit in tegenstelling tot enkele gebouwen uit de regio, zoals Lichtervelde-tegelstraat, Staden-Provinciebaan, Roeselare Gitsestraat, Ingelmunster-Zandberg die allen een veel uitgebreidere opbouw kennen of van onbekende opbouw zijn.³⁹ De structuren uit Zevegem-Losschaert en Roeselare-Vloedstraat komen het meest overeen met structuur 1 aangezien er bij deze plattegronden ook telkens drie traveeën zijn gevonden.⁴⁰ De plattegrond past perfect in de types die in deze streek voorkomen. In tegenstelling tot de plattegronden meer naar het noordoosten, die sluitpalenkoppels vertonen, een gebogen wand hebben en het ontbreken van ontdubbelde palenkoppels om de gebinten te dragen. De hier voorkomende plattegrond is een type dat een verspreiding kent in de kustzone, op de leemgronden en zandige bodem ten westen van de Schelde, tot Walcheren en langs de Noord-Franse kust. De opkomst van dit type zou samenlopen met de grote ontginningsgolf die zich in 11^e eeuw inzette, waarbij armere, tot nu toe onontgonnen gebieden werden omgezet tot landbouwgebied. Dit verklaart ook grotendeels waarom deze plattegronden ook veelal geen vroegmiddeleeuwse voorganger kennen.⁴¹

Greppels

De overige sporen die onder deze periode geplaatst kunnen worden zijn alle greppels. Één daarvan, S2004/2005/3001 loopt ten noordoosten van structuur 1 met een noordwest-zuidoost oriëntatie. Deze greppel is waarschijnlijk een perceelsgreppel dat het erf van structuur 1 afbakende. In de greppel is grijs gedraaid aardewerk met zandverschraling gevonden dat te dateren is in de volle middeleeuwen. Twee andere greppels (S2022/3009 en 2023/2026/3017) uit deze perioden bevinden zich aan de andere kant van het plangebied, in het zuidwesten. Ze lopen parallel op 1 m van elkaar met eveneens een noordwest-zuidoost oriëntatie. Bij S2023/2026/3017 is een kleine onderbreking te zien in de loop van de greppel, dit is te wijten aan een slechte bewaring in de grond. Ook deze greppels hebben in coupe een heel ander uitzicht dan S2004/2005/3001 (Figuur 13 en Figuur 14) maar kunnen ook een erfafbakening zijn van het erf van structuur 1, al is dat niet met zekerheid te zeggen.

Figuur 13: Coupefoto greppel S2004/2005/3001

³⁹ DYSELINCK et al. 2018; EGGERMONT & DERWEDUWEN 2009; voor Staden en Roeselare zijn enkel de Nota's voorhanden van het vooronderzoek waar de volledige opbouw van de structuren nog niet duidelijk is.

⁴⁰ MOSTERT & BAKX 2019b; DYSELINCK & FREDRICK 2018; DYSELINCK 2018; VANHOLME et al. 2013; MESSIAEN & DE LOGI 2013; HOLLEVOET 1994.

⁴¹ DE CLERCQ 2017; VERHULST 1995

Figuur 14: Coupefoto greppels S2022/3009 en 2023/2026/3017

De datering van de greppels in dezelfde periode als de structuur is uitsluitend gebaseerd op basis van het aangetroffen vondstmateriaal, waardoor enige voorzichtigheid geboden is (Tabel 6).⁴² Het is heel waarschijnlijk dat ook de greppels uit de oudste fase gelinkt kunnen worden aan het woonerf, maar er is geen materiaal aangetroffen die dit hard kan maken. De relatieve chronologie zorgt er dan voor dat een oudere fase is afgebakend.

Tabel 6: Daterend vondstmateriaal uit de greppels

Spoor	Vnr (aantal)	Type aardewerk	Datering
2004	18 (1)	Handgevormd grijs	Volle middeleeuwen
2022	12 (1)	Grijs gedraaid	Volle of late middeleeuwen
2023	11 (3) en 13 (3)	Grijs gedraaid	Volle of late middeleeuwen
3009	4 (16)	Grijs gedraaid	Volle middeleeuwen
3017	6 (13) en 7 (7)	Grijs gedraaid en hoogversierd	Volle middeleeuwen en late middeleeuwen

⁴² Voor meer gedetailleerde beschrijving van de vondsten wordt verwezen naar de bijlages.

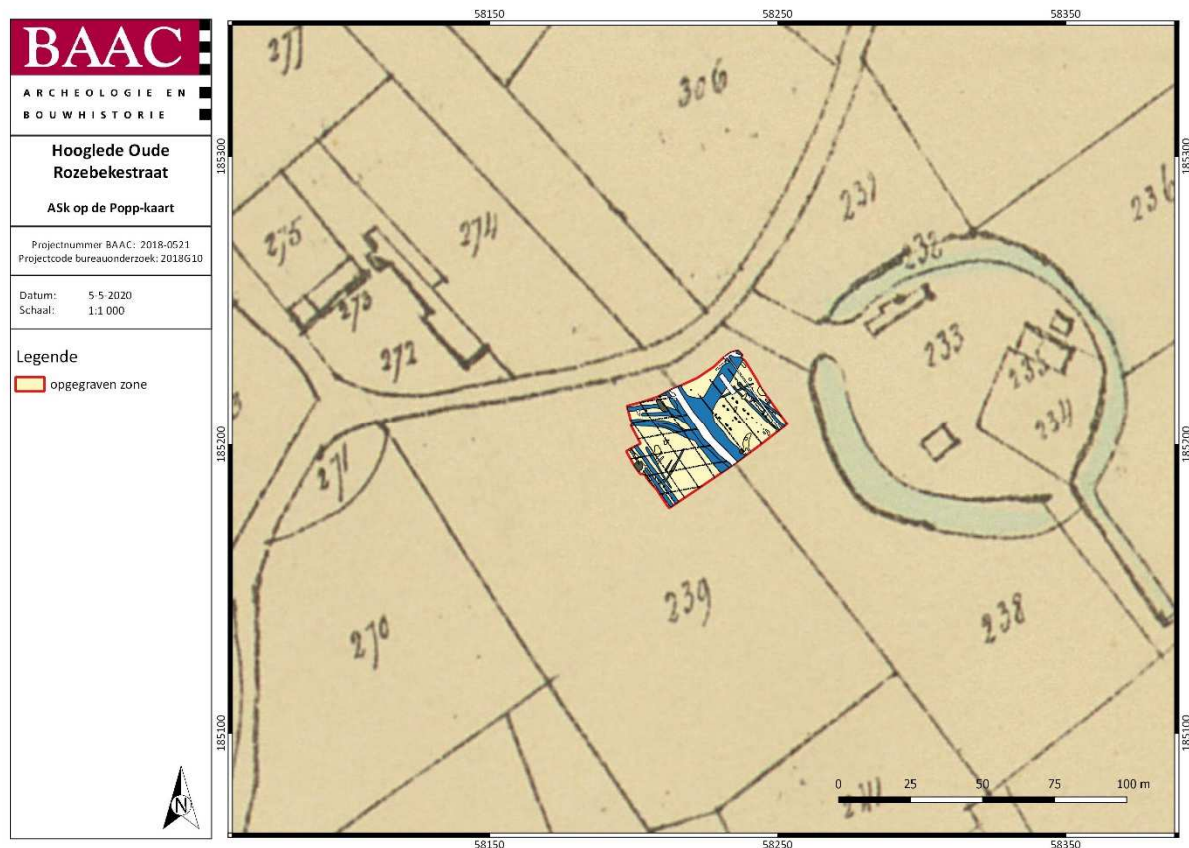
Plan 20: De fase in de volle middeleeuwen (1:1; digitaal; 05052020)

3.3.3 Late middeleeuwen en nieuwe tijd

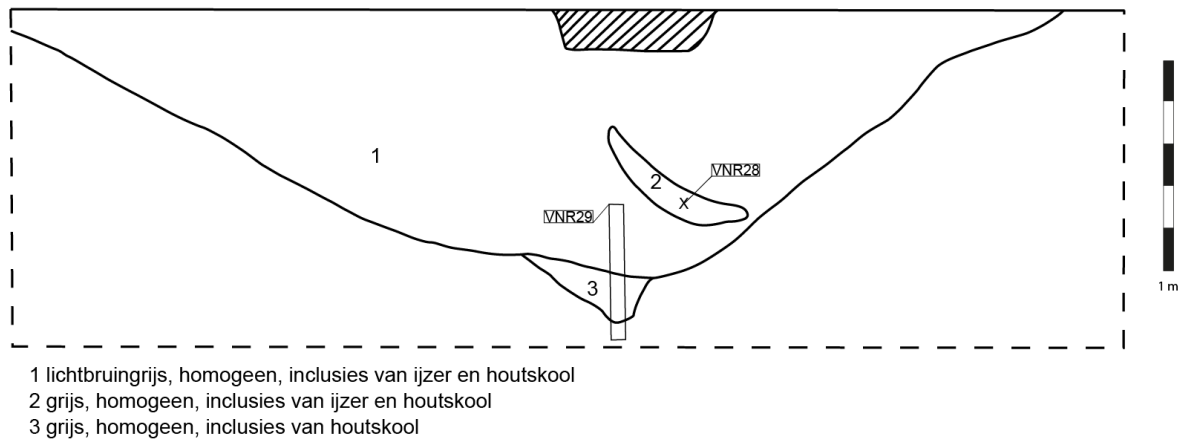
Onder deze periode vallen zes sporen, namelijk twee kuilen die hoogst waarschijnlijk in verband staan met elkaar, twee grachten die in elkaar overgaan en twee parallelle greppels die vanuit het midden van het plangebied afdraaien in westelijke richting.

De twee kuilen, S3039 en S3040, zijn gesitueerd in het zuidwesten van het plangebied, hebben een langgerekte vorm en liggen parallel ongeveer één meter uit elkaar. Ze hebben, net als de greppel S3007, een NO-ZW oriëntatie. S3039 loopt exact over deze greppel. In coupe zijn ze slechts 15 cm diep bewaard. De functie van deze kuilen is onbekend.

Twee grachten die in elkaar overgaan, S2028 en S3005, situeren zich eveneens in deze tijdperiode. S3005 is een 7,5 m brede gracht die gelijk loopt met een perceelafbakening (Plan 21) en in een latere fase is ingebuisd met een samenhangend drainagesysteem. S3005 vertoont een zijtak naar het noordoosten, S2028. Deze gracht is ongeveer 5 m breed en in coupe 1,5 m diep. Zoals te zien in Figuur 15 bestaat S2028 uit drie lagen en is bovenaan de verstoring door de inbuizing van de gracht zichtbaar. Laag 1 is de lichtbruine hoofdvulling van de gracht met laag 2 als een grijze lens in deze vulling. Laag 3 kan geïnterpreteerd worden als de initiële spoellaagjes van de gracht. In dit profiel is een pollenbak (vnr 29) geslagen en een bulkmonster (vnr 28) genomen voor verdere analyse (zie 3.4). De pollenanalyse, van de onderste laag 3 en de onderkant van laag 1, net boven laag 3, wijst in beide fases op een gelijksoortig landschap, waarbij een grote invloed van de mens kan worden waargenomen. Beide lagen zijn ook gedateerd en geven dateringen tussen 1426 en 1522 n. Chr. (79,3% waarschijnlijkheid) voor laag 1 en 1483 en 1646 n. Chr. (95,4% waarschijnlijkheid) voor laag 3.

Plan 21: Alle sporen op de Popp-kaart (1:250-1:7.500; analoog; 05052020)

Figuur 15: Coupetekening van S2028

Figuur 16: Coupefoto van S2028

Ten slotte zijn er nog twee parallelle greppels, S1007/2030 en 2018/2019/2032 die vertrekken vanuit S3005 en afdraaien naar het westen, gelijk met de Oude Rozebekestraat. Hoogst waarschijnlijk hebben deze greppels te maken met het afbakenen en afwateren van de percelen.

3.3.4 WO I

De meest recente periode die sporen heeft achtergelaten op de site van Hoogdele is die van wereldoorlog één. In totaal zijn twee sporen uit deze periode aangetroffen, S1008 en S3006. S1008 is het restant van een granaatinslag en S3006 een bomkrater met een impactbreedte van ongeveer 150 cm. Beide sporen hebben een donkere grijze kleur en zijn heterogeen met veel ijzerresten.

Plan 22: De fase in de late middeleeuwen/nieuwe tijd (1:1; digitaal; 04062020)

Plan 23: De fase in de Eerste Wereldoorlog (1:1; digitaal; 04062020)

3.3.5 Onbekend

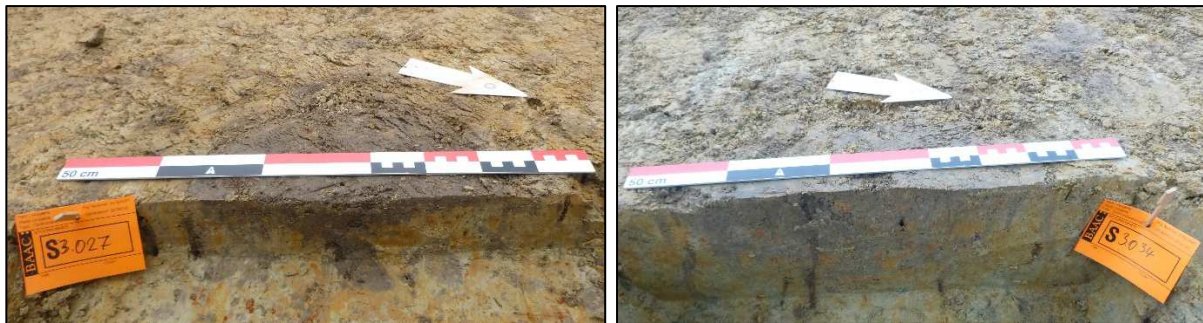
Ten slotte zijn er nog enkele sporen die niet gedateerd kunnen worden en hier onder de noemer 'onbekend' samen besproken zullen worden (zie Plan 2 voor de precieze locatie van deze sporen).

Kuilen

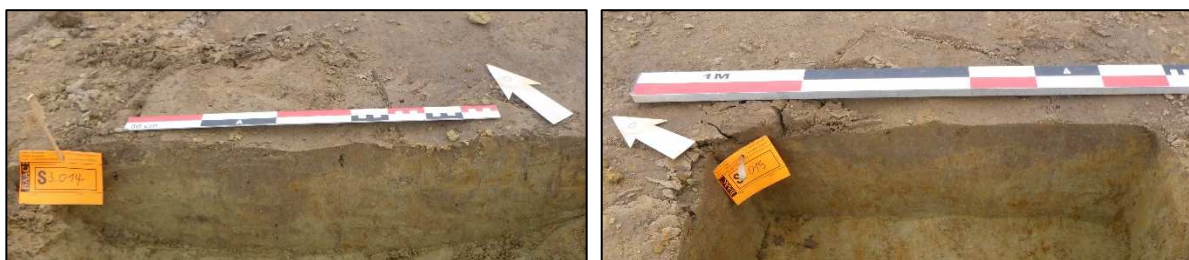
S1003, S1004 en S1005 liggen naast elkaar, ten westen van het grote grachtencomplex dat door het midden van het plangebied loopt. Deze kuilen hebben allemaal dezelfde bruin gevlekte kleur en gaan maximum 10 cm diep. Deze hebben waarschijnlijk iets te maken met de aanleg van de Oude Rozebekestraat en inbuizing van de gracht met S3005. S1006 is een kuil die wegens oversnijding jonger moet zijn dan de greppel uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd, S1007/2030. Deze kuil heeft dezelfde vulling als S1003, S1004 en S1005. Ten slotte is er nog S2025 die zich in het zuidwesten van het plangebied situeert tussen enkele natuurlijke vlekken. In coupe blijkt het spoor kleiner te zijn dan eerder gedacht aangezien het merendeel van het spoor een natuurlijke verkleuring betreft. Het spoor zelf is een kuil van 80 cm breed met een komvormig profiel en een grijze vulling.

Paalkuilen

Er zijn tijdens de opgraving tien paalkuilen gevonden die niet gedateerd kunnen worden. Vier daarvan zijn 15 à 20 cm in diameter, geïsoleerd en verspreid over het hele plangebied. Het gaan om de sporen 2003, 3002, 3027 en 3034. De sporen 3027 en 3034 (Figuur 17) bevinden zich in het gebied van structuur 1 en zouden hier eventueel mee in verband kunnen staan. De zes andere paalkuilen met spoornummer 3011, 3012, 3013, 3014, 3015 en 3016 situeren zich in het zuidwesten van het plangebied langs de westelijke zijde van greppel S2022/3009. Deze bevinden zich op een vrij regelmatige afstand van elkaar, zijn 30 à 40 cm breed in diameter en ongeveer 10 cm diep bewaard. Ze hebben alle dezelfde grijsbruine vulling met houtskool en ijzerpartikels (Figuur 18). Gezien de ligging is de kans groot dat de paalkuilen uit dezelfde tijd stammen als S2022/3009, die valt te dateren in de volle middeleeuwen, al is dat niet met zekerheid te zeggen.

Figuur 17: Coupefoto van S3027 (links) en S3034 (rechts)

Figuur 18: Coupefoto van S3014 (links) en S3015 (rechts)

Greppels

Ten slotte zijn er nog twee greppels gevonden tijdens het project. S2031 bevindt zich tussen de twee parallelle greppels uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd, S1007/2030 en S2018/2019/2032 en zou hiermee in verband kunnen staan aangezien deze greppel vertrekt vanuit S1007/2030. De greppel is 50 cm diep bewaard met een komvormig profiel, ze stopt echter abrupt na 10 m in plaats van door te lopen, wat de functie ervan niet duidelijk maakt. S2021/3008 is een greppel in het zuidwesten van het plangebied en loopt parallel met de greppels S2022/3009 en 2023/2026/3017 uit de volle middeleeuwen. De loop en plaatsing van de greppel doet vermoeden dat ze in verband staat met de greppels uit de volle middeleeuwen. S2021/3008 is slechts 16 m lang bewaard, waarschijnlijk wegens verploegen van het terrein en de vele natuurlijke vlekken in dit deel van het plangebied.

3.3.6 Analyse vondstspreading, activiteitszones en archeologische structuren

Het midden en noorden van het plangebied wordt gedomineerd door jonge grachten en greppels en een recent drainagesysteem loopt over het hele gebied. In het westen zijn enkele greppels en natuurlijke kuilen waar te nemen en het oosten van het plangebied wordt ingenomen door structuur 1 en eveneens enkele greppels en natuurlijke kuilen. Het erf van structuur 1 kan door de beperkte opgegraven oppervlakte niet afgebakend worden maar de kans dat de greppels in het oosten en westen van het plangebied in verband staan met structuur 1 is groot. Buiten een hoofdgebouw is er echter geen andere structuur gevonden die dit erf zou vervullen.

3.4 Culturele en natuurwetenschappelijke vondsten

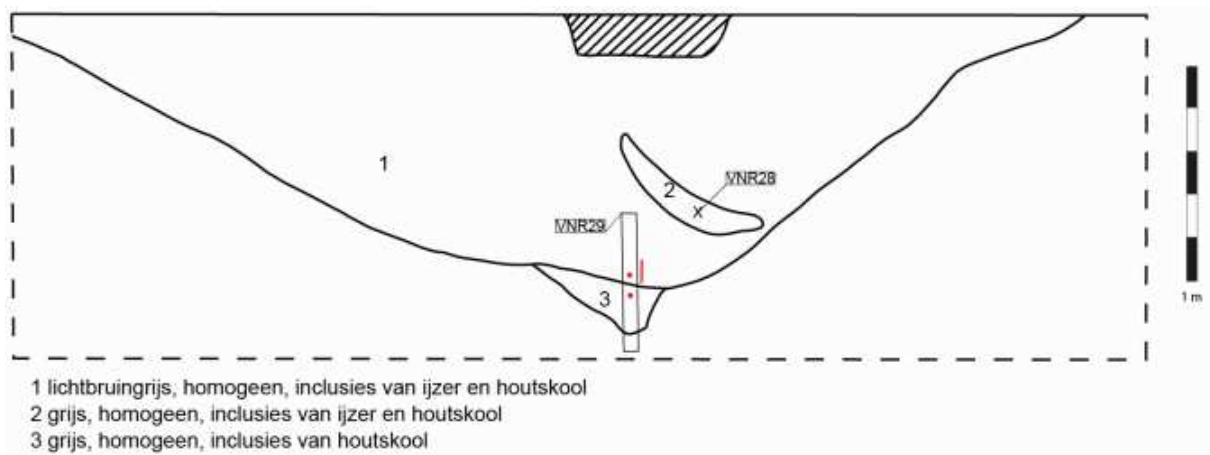
Onderstaande is overgenomen en aangepast uit KREUNING et al. 2019.

Tijdens de opgraving aan de Oude Rozebekestraat zijn bewoningssporen uit de 12^e en 13^e eeuw aangetroffen. In het profiel van greppel S2017/2028/3005 is een pollenbak geslagen. Deze pollenbak is het onderwerp van het huidige onderzoek. Via het palynologische onderzoek zal er getracht worden deze bewoningssporen in een breder landschappelijk kader te plaatsen. Ook zal er gekeken worden in hoeverre de pollenmonsters informatie kunnen verstrekken over de bewoners en de aard van bewoning op deze locatie. Parallel aan de pollenmonsters zijn ook monsters genomen voor ¹⁴C datering.

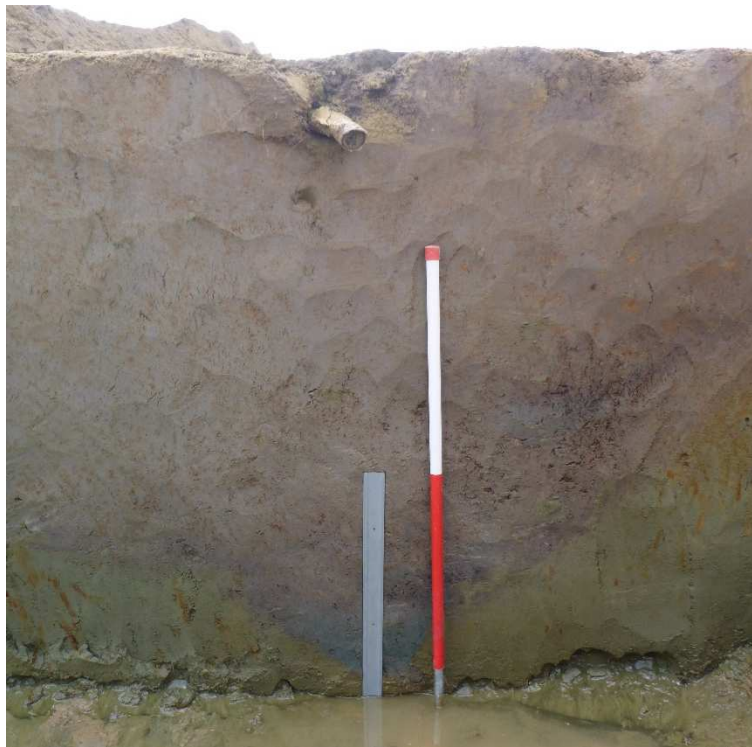
3.4.1 Materiaal en methoden

Palynologie

Uit de pollenbak met vondstnummer 29 zijn twee monsters genomen (zie ook Figuur 15). Op Figuur 19 is de plaatsing van de pollenbak in het profiel weergegeven, met de locaties van de genomen pollenmonsters. Met de rode lijn is de bewoningslaag aangegeven. Eén pollenmonster is genomen uit deze laag (onderzijde laag 1) en één pollenmonster is genomen uit de vulling vlak onder de bewoningslaag (bovenzijde laag 3).

Figuur 19: Coupetekening S2028 met aanduiding van de bewoningslaag en de onderzochte pollenstalen

Figuur 20: Detailfoto van de coupe op S2028, met zicht op de pollenbak

De bereiding van de preparaten werd verzorgd door mw. A.L. Philip van het paleo-ecologisch laboratorium van de Universiteit van Amsterdam. Van alle monsters is steeds 1 mL genomen, de bereiding geschiedde volgens de standaardbereiding voor pollenmonsters.⁴³ De analyse werd uitgevoerd met behulp van een doorvallend-lichtmicroscop, met vergrotingen tot 1000x. Zowel stuifmeelkorrels, alsook sporen en andere microfossielen zijn geteld en op naam gebracht. Voor de identificatie is gebruik gemaakt van de palynologische standaardliteratuur en relevante specialistische studies.⁴⁴

⁴³ FAEGRI & IVERSEN 1989

⁴⁴ BEUG 2004

¹⁴C datering

In totaal zijn drie houtskoolmonsters geselecteerd en opgestuurd voor een datering. Twee monsters parallel aan een pollenmonster, de derde afkomstig uit M23 uit S2014. De monsters zijn gedateerd door het Ångström Laboratory van de Uppsala Universiteit, Zweden. Voor de kalibratie van de monsters is gebruik gemaakt van het programma OxCal 3.10, met de dataset IntCal13.⁴⁵ De voorbereiding van de monsters was als volgt:

1. Zichtbare wortel vezels zijn verwijderd
2. 1% HCl is toegevoegd, het mengsel is gedurende 8-10 uur verhit tot net onder het kookpunt; tijdens dit proces worden de carbonaten verwijderd.
3. 0.5% NaOH is toegevoegd, het mengsel is gedurende 1 uur verhit (60 °C). Bij dit proces wordt zowel een oplosbare als een niet-oplosbare fractie dateerbaar materiaal verkregen. De oplosbare fractie (SOL-fractie) slaat onder invloed van geconcentreerd HCl neer. Deze neerslag, welke voornamelijk uit humus bestaat, wordt gewassen en gedroogd. De niet-oplosbare fractie (INS-fractie genoemd) bestaat voornamelijk uit het originele organische materiaal en zou de meest betrouwbare datering moeten opleveren. Invloeden van vervuiling kan verkregen worden van de SOL fractie.
4. Voor de AMS-meting is het gewassen en gedroogde materiaal (op pH 4) verbrand tot CO₂ en omgezet tot grafiet, gebruikmakend van een Fe-katalyst reactie. De ouderdom van de INS fractie is uiteindelijk gemeten.

3.4.2 Resultaten

Palynologie

De resultaten van de pollenanalyse staan weergegeven in de bijlages. Door het zeer kleine aantal monsters (2) en de onduidelijke onderlinge chronostratigrafische relatie tussen de twee is ervoor gekozen om geen diagram te maken maar de resultaten in procenten van de pollensom weer te geven. In de pollensom zitten alle pollentypes afgezonderd van de aquatische, dit in verband met de mogelijke aquatische herkomst in de greppel.

Laag 3

Dit monster wordt gedomineerd door taxa uit de grassenfamilie (*Poaceae*). Binnen het boompollen is een breed spectrum van verschillende taxa op naam gebracht. Van deze taxa is *Alnus* de meest voorkomende. Daarna komen eik, hazelaar, linde (*Tilia*), iep (*Ulmus*), vlier (*Sambucus*), wilg (*Salix*), den (*Pinus*) en hazelaar (*Juglans*) voor in aflopende percentages. Binnen de niet-boompollen komen naast de grassenfamilie de gecultiveerde granen (*Cerealia*) het meeste voor. Daarnaast komen de twee typen van de composietenfamilie het meeste voor, de Asteraceae liguliflorae en de Asteraceae fenestratae. De overige taxa die voorkomen zijn in aflopend percentage, smalle weegbree (*Plantago lanceolata*), de schermbloemenfamilie (*Apiaceae*), lisdodde (*Typha*), klaproos (*Papaver*), boekweit (*Fagopyrum*), basterdwederik (*Epilobum*) en vlinderbloemenfamilie (*Fabaceae*). Naast de pollen komen enkele monoete en trilete varensoren voor.

Laag 1

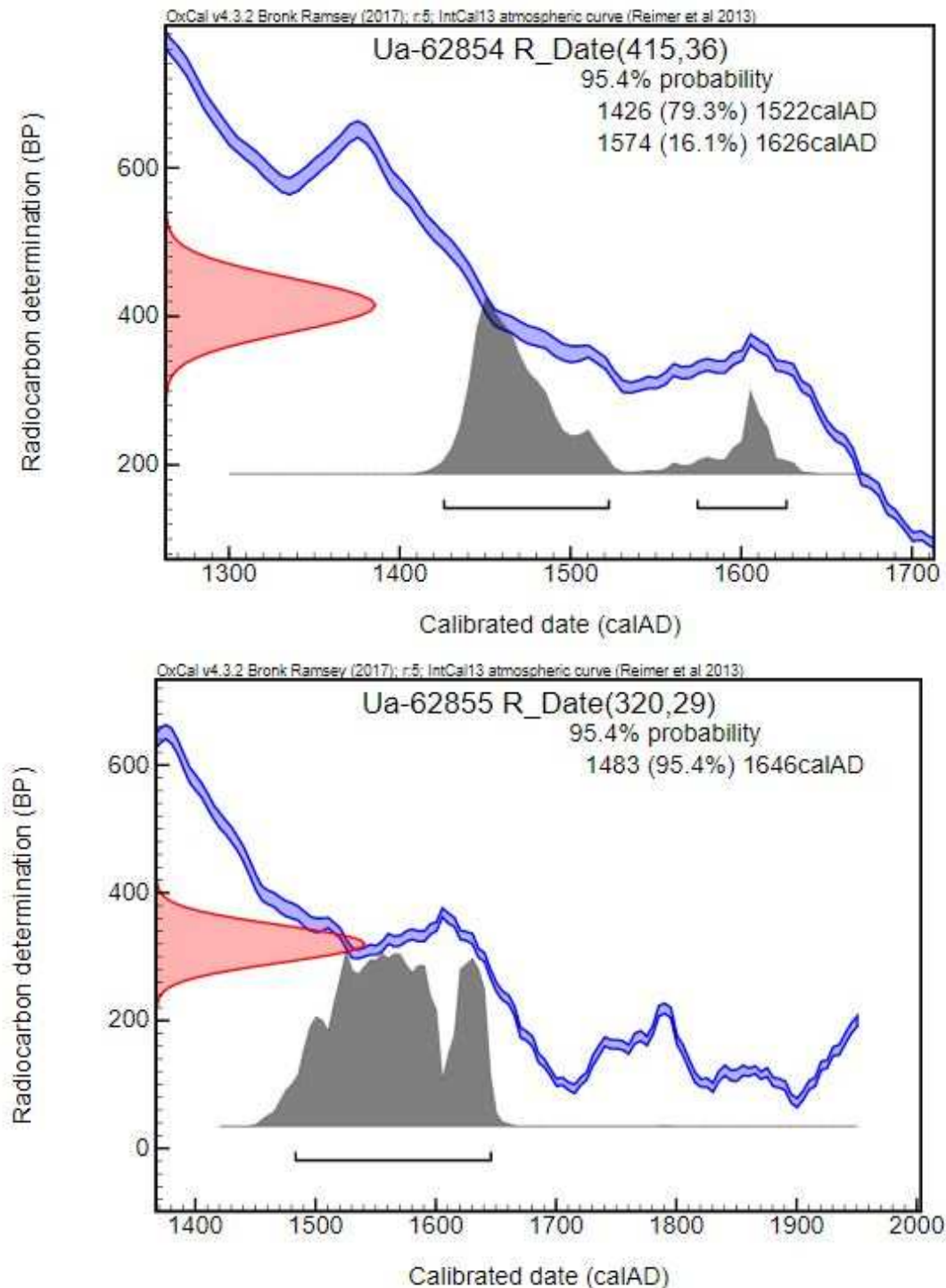
Het monster uit laag 1 karakteriseert zich in de eerste instantie door de grote hoeveelheid pollen van grassen (*Poaceae*). Ook een aanzienlijk deel van het geïdentificeerde stuifmeel is afkomstig van

⁴⁵ REIMER et al. 2013

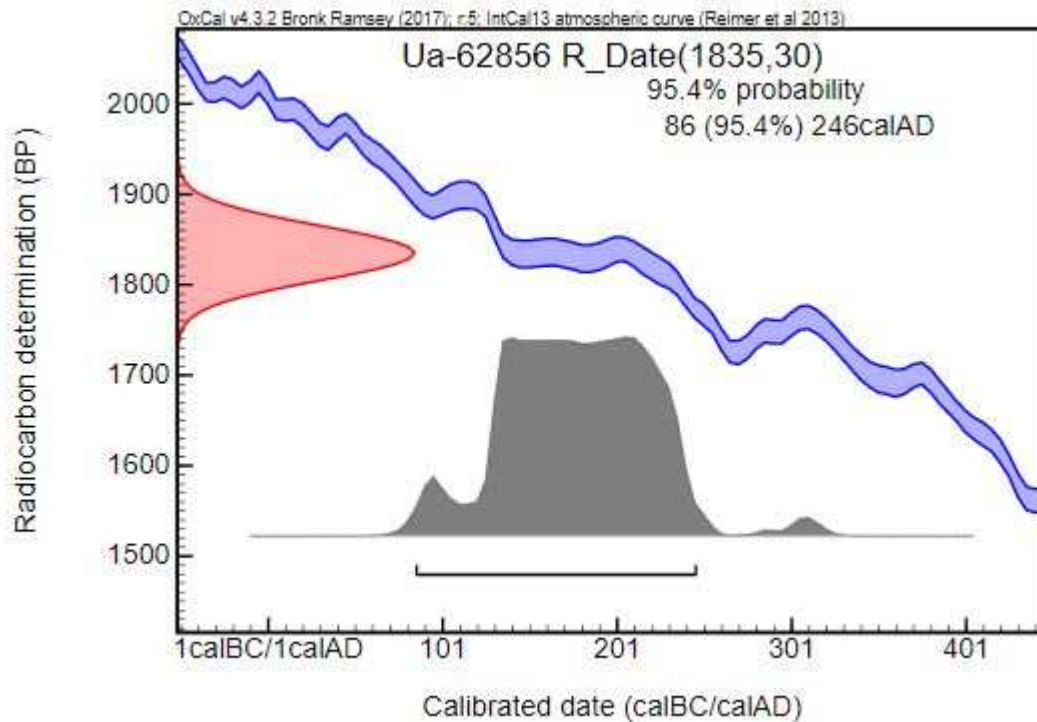
bomen. Els (*Alnus*) en eik (*Quercus*) voeren de lijst aan, met daarna een aanzienlijk aandeel van hazelaar (*Corylus*). Qua kruiden gaat het voornamelijk om een verzameling grasland-taxa met een klein aandeel van wat aquatische soorten, zeer vergelijkbaar met laag 3. Ook hier komt weer *Epilobium* voor.

¹⁴C-datering

De resultaten van de radiokoolstofdatering zijn weergegeven in Tabel 7 en door middel van de curves in Figuur 21 en Figuur 22.

Figuur 21: Dateringscurves van de pollenstalen

Figuur 22: Dateringscurve van M23, uit S2014, van structuur 1

Tabel 7: Resultaten koolstofdatering

Vindplaats / monster	Lab nr.	^{14}C ouderdom BP	$\delta^{13}\text{C}\text{‰}$ VPDB
Pollenbak laag 1	Ua-62854	415 $\pm$ 36	-27,5
Pollenbak laag 3	Ua-62855	320 $\pm$ 29	-29,3
M23	Ua-62856	1835 $\pm$ 30	-26,6

Vindplaats / monster	Lab nr.	Gekalibreerde ouderdom 1 σ (68,2%)	Gekalibreerde ouderdom 2 σ (95,4%)
Pollenbak laag 1	Ua-62854	1430 - 1490 AD (63,0%); 1600 - 1610 AD (5,2%)	1420 - 1530 AD (79,1%); 1570 - 1630 AD (16,3%)
Pollenbak laag 3	Ua-62855	1510 - 1600 AD (53,8%); 1610 - 1640 AD (14,4%)	1480 - 1650 AD (95,4%)
M23	Ua-62856	130 - 215 AD (68,2%);	80 - 250 AD (95,4%)

3.4.3 Discussie en interpretatie

Chronostratigrafische synthese

De ^{14}C -resultaten van beide bemonsterde lagen laten zien dat de datering van houtskoolmateriaal parallel genomen aan de pollenmonsters niet overeenkomt met de 12^e-13^e-eeuwse datering van het grootste deel van het vondstmateriaal en de bewoning, de houtskool is opmerkelijk jonger. Opmerkelijk is ook dat er de mogelijkheid bestaat dat materiaal uit laag 3 jonger is dan de onderzijde van laag 1. Er bestaat dus een grote kans dat de chronostratigrafie van dit profiel complexer is dan aanvankelijk gedacht werd, en dat de discrepantie in datering is veroorzaakt door opspit of verrommeling na de bewoningsfase. Het is daarmee maar de vraag in hoeverre de pollenmonsters enig onderling chronostratigrafisch verband hebben, of dat ze ernstig gecontamineerd zijn. Dit kan zowel

zijn gebeurd door verstoring en verrommeling van materiaal in de middeleeuwen, of door verspoeling in de perioden daarna.

Laag 3

Laag drie wordt gekenmerkt door een bijna half-half balans tussen boompollen en niet-boompollen waarbij het niet-boompollen een lichte overhand heeft. De els (*Alnus*) heeft een groot aandeel in het aanwezige boompollen, gevolgd door eik (*Quercus*) en hazelaar (*Corylus*). Overig pollen in dit spectrum is afkomstig van een niet nader te specificeren graslandvegetatie. Het boompollen zal grotendeels een supra-lokale of regionale oorsprong kennen. Waarschijnlijk is dat dit monster afkomstig is uit het grasland waaromheen struwelen en bomen aanwezig zijn. Enkele waterminnende taxa zoals els en wilg kunnen langs waterranden hebben gestaan.

De mens heeft een overduidelijke hand gehad in de vorming van het landschap rondom dit monster. Een groot aandeel van het spectrum is stuifmeel van gecultiveerde grassen (*Cerealina*) en in deze laag komt ook boekweit voor (*Fagopyrum*) en is er stuifmeel van de vlinderbloemenfamilie (*Fabaceae*) aangetroffen, deze kunnen afkomstig zijn van gecultiveerde boontjes. Ook de klassieke menselijke indicator weegbree (*Plantago lanceolata*-type) is goed vertegenwoordigd. Weegbree is een zogenaamde tredplant die zich goed kan handhaven langs paden of wegen. Een andere aanwijzing voor menselijke invloed in dit spectrum (en ook in laag 1) is de aanwezigheid van stuifmeel van walnoot (*Juglans regia*).

Laag 1

Laag 1 laat een zeer vergelijkbaar spectrum zien met laag 3. Wederom voert boompollen van els, hazelaar en eik de boventoon. Het spectrum laat verder algemene soorten van graslandvegetatie met een sterke menselijke component zien. Naast de aangetroffen stuifmeelkorrels van granen (*Cerealina*) is ook pollen van de korenbloem geïdentificeerd (*Centaurea cyanus*). De aanwezigheid van deze laat zien dat de akkerbouw in de buurt plaatsvond, en dat het stuifmeel van granen waarschijnlijk niet van dorsen of wannen afkomstig is.

Opmerkelijk is de aanwezigheid van pollen uit het *Epilobium*-type. Dit bevat een groep taxa uit de teunisbloemfamilie (*Onagraceae*). Veelvoorkomende genera in Nederland en Vlaanderen zijn het wilgenroosje (*Chamerion angustifolium*) en de basterdwederik (*Epilobium* sp.). Het wilgenroosje is een kensoort van de klasse der kapvlaktes-gemeenschappen (*Epilobieta angustifolii*). Deze plantengemeenschappen komen voor op kapvlaktes (na ontbossing of brand) en op zandgronden waar bemesting heeft plaatsgevonden en de bodem binnen korte tijd zeer is verrijkt.⁴⁶ Door het plotseling kappen van de bomen wordt de strooisellaag blootgelegd en mineraliseert deze snel. Het wilgenroosje groeit als een van de weinige pioniers in dit snel verrijkte milieu. Een andere belangrijke pionierssoort op kapvlaktes is het boskruiskruid (*Senecio sylvaticus*), waarvan het pollen binnen het *Asteraceae tubuliflorae*-type valt. Hiervan is een groot aandeel in laag 3 aangetroffen.

Typisch waterminnende soorten en moerasplanten, die men zou verwachten in een greppel met water erin, zijn sporadisch aanwezig in beide lagen (*Sparganium*, *Filipendula*-type) maar voeren absoluut niet de boventoon. Wel aanwezig in laag 1 zijn enkele microfossielen (HdV-type 128A en HdV-type 128B) die indicatief zijn voor stilstaand eutroof water.⁴⁷

⁴⁶ WEEDA et al. 2005

⁴⁷ VAN GEEL et al. 1989

M23

Typologisch wordt S2014 in de volle middeleeuwen geplaatst, gezien het deel uitmaakt van een gekend type huisplattegronden in deze regio, die ook degelijk zijn uitgewerkt en typo-chronologisch zijn geplaatst door De Clercq. Verder chronologisch inzicht is echter nog aangewezen, gezien de wijzigingen en evoluties in deze plattegronden nog verre van duidelijk zijn. Vandaar werd M23 ook ter waardering en ter analyse doorgestuurd. Een datering in de Romeinse tijd, tussen 80 en 250 n. Chr. (95,4% waarschijnlijkheid, Tabel 7, Figuur 22) werd dus niet verwacht en kan moeilijk als daterend voor de paalkuil gelden. De afwijkende datering kan echter wel een occupatie aangeven in deze periode, waarvan er tijdens de huidige opgraving vermoedelijk geen sporen zijn aangetroffen. Mogelijk zit een Romeinse occupatie in de onmiddellijke omgeving.

3.5 Datering en interpretatie archeologische site: synthese

Een enkele koolstofdatering geeft een resultaat in de Romeinse periode, terwijl er geen sporen zijn die tot deze periode worden toegewezen. De paalkuil waaruit het staal is gehaald voor de datering maakt deel uit van structuur 1, een woonstalhuis dat op basis van typologie in de volle middeleeuwen kan geplaatst worden. Het is mogelijk dat het stukje houtskool dat is uitgekozen voor datering een Romeinse occupatie aanduidt in de onmiddellijke omgeving.⁴⁸

Voor de middeleeuwse occupatie zijn een aantal fases afgebakend, vooral op basis van relatieve chronologie, vondstmateriaal en een tweetal koolstofdateringen. In een oudste fase worden enkele greppels weergegeven, waarvan op basis van oversnijdingen wordt vermoed dat ze de oudste sporen zijn op de site, hoewel dit niet kan gestaafd worden op basis van vondstmateriaal en absolute datering. De datering die gegeven wordt aan deze sporen is “voor de volle middeleeuwen”, zijnde de fase waarin de huisplattegrond en enkele andere greppels worden geplaatst. Het is echter duidelijk in de coupes dat de huisplattegrond mogelijk ook twee fases vertegenwoordigt. En hierdoor is het dus ook mogelijk dat deze oudste fase gelijktijdig is aan de oudste woonfase, vooral als men de oriëntatie van de huisplattegrond en die van de oostelijk gelegen parallelle greppels erbij neemt. Het is heel goed mogelijk dat een houtwal langs de oostelijke kopse kant van de huisplattegrond lag in deze eerste woonfase. Er is echter geen vondstmateriaal, noch absolute of relatieve datering die dit kunnen bevestigen, waardoor de fasering in het sporenverhaal blijft behouden.

De volmiddeleeuwse fase, vertegenwoordigd door de huisplattegrond en enkele greppels, geeft een klein deel van een volmiddeleeuws woonerf weer. Een volmiddeleeuws woonerf wordt door Huijbers voor het Maas-Demer-Schelde gebied beschreven als een afgebakend gebied, met een woonstalhuis, enkele grote en kleine bijgebouwen, een waterput in de onmiddellijke omgeving en verschillende obligate kuilen.⁴⁹ Het is denkbaar dat eenzelfde samenstelling zich ook in deze regio doorzet, maar er zijn geen bijkomende structuren en kuilen aangetroffen, wat doet vermoeden dat het erf niet volledig is opgegraven.⁵⁰ Op basis van het sporenplan blijft het moeilijk af te leiden waar dit erf zich dan zou bevinden, maar als er rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van de omwalde hoeve in het oosten van het plangebied, kan dit oostelijke gebied wel als meest geschikte kandidaat naar voor gebracht worden. Het is niet ongewoon dat omwalde hoeves een meer rurale voorloper hadden.⁵¹ Ook is het niet ongewoon dat de oudste hoeve net in de volle middeleeuwen is opgericht, gezien de ontginningsgolf die in de 11^e eeuw wordt ingezet. De *Pars Flandriae orientalis* (Figuur 23) geeft een goed beeld van het landschap rond Hooglede in de eerste helft van de 17^e eeuw, met duidelijk zicht

⁴⁸ Nuance: de aanwezigheid van een stukje houtskool uit de Romeinse periode kan zowel natuurlijk als antropogeen zijn, waardoor een Romeinse occupatie met enige voorzichtigheid kan vermoed worden.

⁴⁹ HUIJBERS 2007; BALL & VAN HEERINGEN 2016

⁵⁰ De Clercq spreekt van een NW-ZO gericht driebeukig gebouw centraal ingepland op een omwald erf, omgeven door bijgebouwen (DE CLERCQ 2017).

⁵¹ Dit is onder andere vastgesteld te Lichtervelde Stegelstraat (DYSELINCK et al. 2018; DEMOEN & VAN REMOORTER 2015), Roeselare Vloedstraat (MOSTERT & BAKX 2019b) en Middelkerke Kalkaert (DEMOEN et al. 2016; DEMOEN 2016).

op de vele woeste gebieden en bossen in de omgeving. Er kan verondersteld worden dat deze zich in de volle middeleeuwen over een nog uitgebreider gebied uitstreckte.

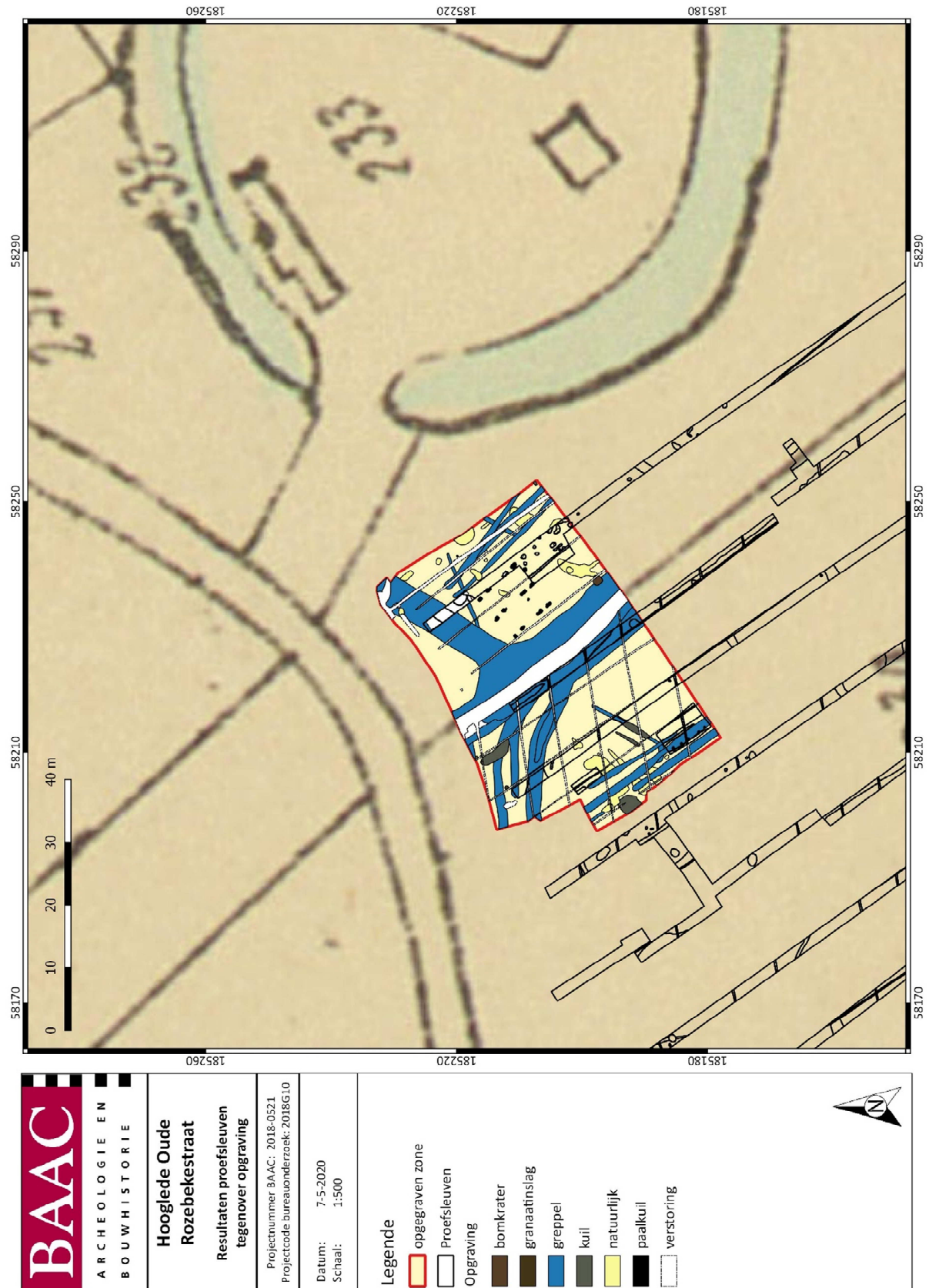

Figuur 23: Uitsnede uit de *Pars Flandriae orientalis: Franconatum, insulan Cadsant etc. civitateq(ue) Gandanum, Brugas, Slusam, Oostendam aliasq(ue) continens* (1633-1643), met aanduiding van Hoogdele (CARTESIUS 2020)

Vandaar waarschijnlijk ook de laatmiddeleeuwse greppels en sporen op de opgraving, waarbij geen sporen zijn aangetroffen van een bewoning, niet in sporen, maar ook niet in vondstmateriaal. De bewoning is vermoedelijk nog meer naar het oosten opgeschoven en zal bovendien een andere bouwtechniek vertonen die archeologisch moeilijk op te sporen blijft. Het is verleidelijk te denken dat de greppels, gezien hun datering en hun grootte, bij de omwalde hoeve horen net ten oosten van het plangebied. Het is niet ongewoon dat volmiddeleeuwse woonerven doorgroeien naar een laatmiddeleeuws omwald exemplaar, hoewel de omstandigheden hiervoor ideaal moeten zijn geweest. De fasering in de vulling van de greppels getuigt in ieder geval van langdurig gebruik en herhaald onderhoud. De centrale, breedste greppel, S3005, is uiteindelijk tot recente tijden in gebruik gebleven en vervolgens ingebuisd om zo een schaalvergroting te verkrijgen van de te beakkeren percelen.

3.5.1 Confrontatie eerdere resultaten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn verschillende sporen aangetroffen waar het advies voor het op te graven oppervlakte op gebaseerd is. Deze sporen waren echter voor een groot deel natuurlijk, waardoor de verwachting van een dense spoordichtheid binnen een volmiddeleeuws erf grotendeels teniet is gedaan. Het zorgde echter wel voor een vrij ruime advieszone, ook al bleek dit achteraf toch nog te klein om zicht te krijgen op het gehele boerenerf. Verschillende structuren die deel uitmaken van een volmiddeleeuws erf ontbreken en worden in de directe omgeving vermoed. Er zijn uit het proefsleuvenonderzoek echter geen aanwijzingen waar deze zich dan moeten bevinden. Gezien de landschappelijke en geomorfologische ligging kan een waterput meer naar het zuidoosten verwacht worden, op een locatie waar voornamelijk natte gronden worden beschreven op de bodemkaart. Bovendien is dit ook in de richting van de omwalde hoeve. Wanneer echter de sporen worden bekeken uit het proefsleuvenonderzoek is de advieszone zeer nauw genomen, op basis van de impact van de toekomstige werken en is hierdoor nauwelijks ruimte gelaten voor bijhorende erfstructuren.

Plan 24: De resultaten van het proefsleuvenonderzoek geplot op de allesporenkaart van de opgraving (met spoorinterpretatie) op de Popp-kaart (1:250-1:7.500; digitaal; 07052020)

3.6 Beantwoording onderzoeksvragen- en doelen

Landschappelijk kader:

- Hoe was de oorspronkelijk (natuurlijke) bodemopbouw? Hoe zag het a-biotische landschap (geomorfologie en bodem) er ten tijde van de verschillende bewonings- en gebruiksfases uit?

Volgens de bodemkaart zou de bodem in het plangebied deels bestaan uit een matig droge lichte zandleembodem met een sterke gevlekte, gebrokkelde textuur B-horizont in het zuidwesten en een matig natte lichte zandleembodem met een sterk gevlekte, gebrokkelde textuur B-horizont. In het vooronderzoek werd reeds gesteld dat binnen het plangebied vooral de matig natte bodem aangetroffen wordt, waarbij 1 of 2 Ap's worden opgemerkt in het profiel, boven een AB-horizont, twee Bts-horizonten en 2 Cg-horizonten. De oorsprong van de bodem is eolisch met name van de Formatie van Gent.

- Wat is de aard, diepteligging, kwaliteit en ruimtelijke omvang (horizontaal en verticaal) van de archeologische site?

Over de gehele oppervlakte van de opgraving is een enkel vlak aangelegd, de vlakhoogtes variëren tussen 25,41 m +TAW en 25,71 m +TAW over het hele plangebied, waarbij het hoogste punt zich in het zuidwesten van het plangebied bevindt. Er is in totaal 1.656 m² opgegraven.

De site is goed bewaard, waarbij de sporen goed afleesbaar zijn van het vlak, de grondwatertafel voor een vrij goede bewaring van organisch materiaal zorgt waardoor de mogelijkheden voor verder wetenschappelijk onderzoek goed waren. Toch is vermoedelijk slechts een deel van de site opgegraven. Er is een structuur opgegraven waarvan wordt vermoed dat het gaat om een hoofdgebouw van een volmiddeleeuws boerenerf. Er zijn echter geen andere structuren aangetroffen die eveneens tot het erf gerekend kunnen worden. Vermoedelijk bevinden deze zich meer naar zuidoosten van het geselecteerd gebied.

- Wat zijn de verschillende landschappelijke elementen in het onderzoeksgebied? Hebben deze invloed gehad op de locatiekeuze van de verschillende elementen van de vindplaats?

Er zijn aanwijzingen voor zowel grasland met landbouw als wat meer natuurlijke vegetatie in de vorm van struwelen en kleine bosjes in de late middeleeuwen. Deze bomen kunnen ook langs waterkanten hebben gestaan. Dit type landschap heeft een sterke menselijke component in de vorm van landbouw, maar ook mogelijke opzettelijke branden ter ontginning van terreinen.

Voor de volmiddeleeuwse occupatie zijn geen aanwijzingen voor landschappelijke elementen, met uitzondering van deze afgeleid uit de bodemkaart, geomorfologische kaart en het hoogtemodel.

- In welke mate is de bewaringstoestand van de vindplaats aangetast en welke processen zijn hiervoor verantwoordelijk?

De sporen zijn vrij goed bewaard en goed af te lijnen, wat deels te verklaren is door de natte bodem, waarin organisch materiaal beter bewaard blijft. Toch is een deel van de sporen opgenomen in de twee Ap's die zijn aangetroffen in het plangebied.

- Zijn er verschillen in bewaringstoestand tussen of binnen de onderscheiden landschappelijke/topografische eenheden en waaruit bestaan deze verschillen?

Er zijn geen verschillen opgemerkt binnen het plangebied. Er was dan ook geen onderscheid, landschappelijk of topografisch, dat hier aan de oorsprong van zou kunnen liggen. Het tweede bodemtype, dat eventueel een differentiële bewaring zou verklaren, is er niet aangetroffen.

- Wat is de landschappelijke ontwikkeling van het plangebied en welke paleolandschappelijke processen zijn van invloed geweest op de menselijke activiteiten voor, tijdens en na de verschillende vastgestelde fasen van gebruik?

De twee pollenmonsters verschillen weinig van elkaar in vegetatieopmaak om dit op te kunnen maken voor de laatmiddeleeuwse fase. Voor de volmiddeleeuwse fase zijn er geen data voor handen.

- Welke veranderingen traden in de loop van de tijd op in de vegetatie, de vegetatiestructuur en de openheid van het landschap en wat was de rol van de mens hierbij?

In de twee pollenmonsters zijn overduidelijke menselijke indicatoren aanwezig in de late middeleeuwen. Stuifmeel van granen en akkeronkruiden duiden op lokale akkerbouw. Ook kan de aanwezigheid van wilgenroosje (*Epilobium*-type) duiden op (bos)brand en de daaropvolgende ontginning van een kapvlakte. Dit houdt in dat de ontginning die vermoedelijk is ingezet in de periode waarin structuur 1 is opgericht, de volle middeleeuwen, nog volop beheer nodig had in de late middeleeuwen. Dit geeft een vergelijkbaar beeld als in Lichtervelde Stegelstraat, waarin heide- en bosgronden aanwezig bleven in de onmiddellijke omgeving van een ontginningshoeve die opstartte in de volle middeleeuwen en tot in de nieuwe tijd actief bleef.⁵² Ook Roeselare Bietstraat en Roeselare Vloedstraat geven een gelijkaardig beeld.⁵³

- Hoe past de vindplaats binnen het regionale landschap uit deze specifieke periode? Is deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode of wijzen de resultaten op een specifieke functie of specifieke omstandigheden binnen de nederzetting?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is er meer duidelijkheid over de datering van de vindplaats nodig, alsook een groter aantal pollenmonsters om de lokale en regionale vegetatiedynamiek in kaart te brengen. Maar zie in ieder geval ook vorige vraag.

- Hoe passen de mogelijk vindplaatsen binnen het regionale landschap uit die specifieke periode? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode en welke verschillen bestaan er?

Bij deze vraag speelt dezelfde problematiek als hierboven omschreven. In het algemeen zijn er echter geen ongewone patronen waargenomen voor deze periode. Meer onderzoek zou gedaan kunnen worden naar het gebruik van (bos)branden voor de ontginning van grond.

Nederzetting:

- Wat is de omvang en de begrenzing van de nederzetting?

Er is enkel een vermoedelijk hoofdgebouw aangetroffen van een volmiddeleeuws boerenerf, mogelijk een ontginningshoeve. De begrenzing en omvang van dit boerenerf is niet op te maken gezien deze zich vermoedelijk nog verder uitstreckte naar het zuidoosten. Er zijn namelijk geen bijgebouwen, waterputten of kuilen aangetroffen die normaal gezien standaard tot een dergelijk boerenerf horen.

⁵² DYSELINCK et al. 2018

⁵³ DEMEY 2014; MOSTERT & BAKX 2019b

- Wat is de aard van de vindplaats?

Het gaat om een bewoning, vermoedelijk een ontginningshoeve binnen de 11^e-eeuwse ontginningsbeweging die zich sterk ontwikkelde in deze regio.

- Wat is de datering van de vindplaats en is er sprake van een fasering?

Een enkele koolstofdatering spreekt van een Romeinse datering, maar vermoedelijk gaat dit om intrusief materiaal dat weliswaar mogelijk een Romeinse occupatie in deze regio duidt, maar niet is aangetroffen binnen het plangebied.

De volmiddeleeuwse occupatie is de best vertegenwoordigde fase, met een hoofdgebouw in een type dat standaard is voor deze streek en deze periode. Er zijn verder enkele greppels die vermoedelijk bij deze hoeve horen, maar de overige structuren van het erf ontbreken.

Een laatmiddeleeuwse occupatie is vertegenwoordigd door enkele massieve grachten, waarvan één een voorloper is van een perceelsgrens die pas in recente tijden is ingebuisd, voor de schaalvergroting in de landbouw in deze streek. De laatmiddeleeuwse greppels zijn mogelijk te linken aan de omwalde hoeve ten oosten van het plangebied, maar dit kan op geen enkele manier hard gemaakt worden.

- Wat is de ruimtelijke inrichting (erven) van het nederzettingsterrein, eventueel in verschillende fasen?

Hierover is geen informatie voor handen.

- In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken worden gedaan met betrekking tot de typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Is er sprake van herstelfasen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?

Er is één enkele gebouwplattegrond aangetroffen. De plattegrond hoort bij het standaard type uit de volle middeleeuwen in deze regio, beschreven door De Clercq (2017). Van structuur 1 zijn maar twee travéeën teruggevonden, waardoor wordt vermoed dat hij incompleet is. Op de locatie van een extra travée bevindt zich een laatmiddeleeuwse greppel. De kleinste plattegronden van dit type bestaan namelijk uit drie travéeën, wat de kern van de plattegrond wordt, waarop mogelijk modules uitgebouwd kunnen worden. Deze zijn hier te Hooglede zeker niet aanwezig. Vermoed wordt dat deze kleinere plattegronden, zonder uitbouw, mogelijk vroege exemplaren zijn van dit type, gezien ze recent reeds op verschillende opgravingen in de ruime regio zijn aangetroffen. Een functioneel verschil is ook mogelijk, maar dit kan niet op elk van deze opgravingen als verklaring worden voorgelegd. De paalkuilen van de plattegrond tonen twee bouwfases, waarin de tweede fase net iets minder diep was gefundeerd en waarbij een verschuiving was opgetreden naar het noorden. Een interne organisatie kon op basis van de sporen niet afgeleid worden.

- Was de site met walgracht ten oosten van het terrein ooit deel van een tweeledige site? Bevindt er zich een opperhof ter hoogte van het plangebied? Wat is het verband tussen beide sites?

Gezien de beperkte sporen kan dit niet hard gemaakt worden, maar het is niettemin mogelijk dat de volmiddeleeuwse bewoningsfase, waarvan een gebouw is aangetroffen, een voorloper betreft van de omwalde hoeve. Zeg maar de stichtershoeve. De laatmiddeleeuwse, massievere grachten

binnen het plangebied zouden bij de omwalde hoeve kunnen horen en dus een neerhof vertegenwoordigen maar ook dit kan niet bewezen worden.

Materiële cultuur:

- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten, wat is de vondstdichtheid en de conserveringsgraad?

Er zijn relatief weinig vondsten gedaan tijdens de opgraving. Een volmiddeleeuws erf levert meestal meer vondstmateriaal op, maar gezien hier slechts een deel van het erf is opgegraven, bestaande uit de hoofdplattegrond en enkele greppels, en de vondstrijke kuilen (denk aan mestkuilen en waterputten) ontbreken, is het logisch dat minder materiaal is aangetroffen.

Het vondstmateriaal bestaat uit aardewerk, bouwkeramiek, natuursteen, vuursteen en metaal. Het aardewerk is samengesteld uit volmiddeleeuws aardewerk, zoals kogelpotten, maar ook wat jonger materiaal, onder andere grapes, met dateringen tussen de 13^e en 16^e eeuw. Opvallend was een enkel stuk handgevormd aardewerk met een oudere datering (10^e-11^e eeuw).

Het metaal was samengesteld uit wat nagelfragmenten en enkele onbepaalde stukken, maar vooral uit metaalslakken. Deze slakken duiden duidelijk op metaalbewerking op de site. De metaalslakken zijn aangetroffen in de greppels rondom het erf, maar ook een enkel stuk uit een paalkuil van het hoofdgebouw uit de volle middeleeuwen, waardoor wordt vermoed dat deze metaalbewerking zich ook reeds in de volle middeleeuwen op locatie werd uitgevoerd.

Het overige vondstmateriaal is zeer beperkt en geeft verder weinig informatie.

Het aardewerk en het natuursteen is goed bewaard, wat inherent is aan deze vondstcategorieën. De metaalvondsten daarentegen zijn in zeer slechte staat.

- Welke typologische ontwikkeling maakte het aardewerk door in de aangetroffen fasen? In hoeverre zijn (chrono)typologieën met betrekking tot aardewerk en andere materiaalcategorieën uit aangrenzende regio's toepasbaar? Welke overeenkomsten en welke verschillen zijn aanwijsbaar?

Het oudste aardewerk is handgevormd grijsbakkend aardewerk uit de 10^e-11^e eeuw. Vervolgens zijn het vooral kookpotten uit de 12^e-13^e eeuw die dan vooral de hoofdmoot uitmaken. Enkele scherven daarna, onder andere roodbakkend, vertegenwoordigen de latere occupatie in de 13^e-16^e eeuw.

Het aardewerk is weinig in aantal waardoor verdere uitspraken over typologieën, herkomst en regionale variatie weinig zin heeft. Het aardewerk is dan ook enkel door een assessment gegaan waarna een negatief advies kwam voor een verdere uitwerking.

- Is er sprake van culturele invloeden vanuit andere gebieden? En zo ja: van waar en welke invloeden? Zijn er indicaties voor handelscontacten met andere regio's?

Het aardewerk was te beperkt om dergelijke vragen te kunnen beantwoorden.

- Wat kan er op basis van het anorganisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling van de site, de materiële cultuur en de socio-economische positie van de nederzetting? Zijn er aanwijzingen voor chronologische verschuivingen?

Vooraf de metaalvondsten hebben informatie geleverd over een bepaalde ambachtelijke activiteit op de site, met name metaalbewerking. Het overig vondstmateriaal was te beperkt in aantal en te weinig specifiek om hier aanvullingen op te geven.

- Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling, het voedselpatroon en de bestaanseconomie binnen de nederzetting? Welke cultuurgewassen werden in de verschillende bewonings- en gebruiksfases verbouwd? Zijn er aanwijzingen voor chronologische verschuivingen?

Er is geen organisch vondstmateriaal aangetroffen tijdens de opgraving. Dit is niet verwonderlijk gezien geen van de aangetroffen sporen tot in de grondwatertafel was uitgegraven.

Wel kan er enige informatie gehaald worden uit de resultaten van het pollenonderzoek gedaan op de laatmiddeleeuwse vulling van een perceelsgreppel. Deze perceelsgreppel staat heel mogelijk in relatie tot de site met walgracht ten oosten van het plangebied.

De oudste vullingslaag getuigt van een grasland met struwelen en bomen en een antropogene invloed, gebaseerd op de aanwezigheid van gecultiveerde granen, boekweit, eventueel bonen, de tredplant weegbree en de walnoot.

De daaropvolgende vullingslaag getuigt van een graslandvegetatie met een sterke menselijke component. Deze component is merkbaar door de aanwezigheid van granen en korenbloem. Opvallend is hier het grote aandeel pollen van de teunisbloemfamilie, een gewas van de kapvlakte gemeenschappen, die vooral na ontbossing of brand, opduiken, waarbij een sterke bemesting en verrijking van de gronden heeft plaatsgevonden. Hier zijn ook waterminnende planten aangetroffen voor stilstaand water.

- Welke datering heeft het aardewerk? Kunnen hier verschillen in opgemerkt worden? Kan er een fasering opgemerkt worden in het aardewerk?

Zie eerdere vragen.

- Zijn de contexten homogeen of is er sprake van intrusief of residueel materiaal?

Het overgrote deel van het materiaal is afkomstig uit de greppels, die gedurende langere periodes werden opgehouden en onderhouden. Hier is het dus zeer plausibel dat vondstmateriaal uit meerdere periodes wordt aangetroffen.

Er zijn echter geen aanwijzingen voor ander intrusief of residueel materiaal, met uitzondering van de koolstofdatering van een stukje houtskool uit een paalkuil van het hoofdgebouw in de Romeinse tijd.

- Kunnen op basis van het vondstmateriaal uit de verschillende lagen uitspraken gedaan worden over de materiële cultuur of over de functionele interpretatie?

Niet van toepassing.

- Kan op basis van het vondstmateriaal een uitspraak gedaan worden over de verschillende occupatiefases?

Het aardewerk geeft duidelijk twee occupatiefases weer: een volmiddeleeuwse fase en een laatmiddeleeuwse fase, welke ook duidelijk in het sporenbestand en de absolute dateringen naar voor zijn gekomen.

- Hoe passen de vindplaatsen binnen het regionale landschap uit de vertegenwoordigde periodes? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode of wijzen de resultaten op een specifieke functie of specifieke omstandigheden binnen de nederzetting?

De sporen en vondsten passen perfect in het gekende beeld van de volmiddeleeuwse ontginning van het landschap in deze regio. Ondanks het beperkte beeld dat is verkregen, is het waarschijnlijk dat het volmiddeleeuws erf is doorgegroeid tot de site met walgracht ten oosten van het plangebied. Het verkregen beeld is echter te beperkt om hier in detail op in te gaan, gezien enkel het volmiddeleeuws hoofdgebouw en enkele erfgreppels zijn aangetroffen.

- Zijn er indicaties voor metaalbewerking op de site? Zijn hiervan sporen zichtbaar? Zo ja, wat is hun aard en waar horen ze thuis in het productieproces?

Er zijn indicatie van metaalbewerking op de site. Dit echter enkel in de vorm van metaalslakken, waarvan zo'n 3 kg is verzameld. Er zijn geen sporen aangetroffen, wat niet verwonderlijk is gezien de aard van dit type sporen, waarbij slechts ondiepe kuiltjes werden uitgegraven als smeedhaard.

Aanbevelingen:

- Welke onderzoeken zijn in de toekomst nog mogelijk en wenselijk, op basis van het uitgevoerde assessment van het vondstenmateriaal?

De metaalslakken zouden eventueel door een specialist verder onderzocht kunnen worden om de precieze aard van de slakken te bepalen en zo de precieze activiteit te bepalen.

- Welke conserveringsmaatregelen moeten genomen worden om een goede bewaring en toekomstig onderzoek te garanderen?

Geen van de vondsten hebben extra maatregelen nodig om de conservatie te garanderen, naast de gebruikelijke opslagvereisten.

- Strekt de site zich nog uit naar de aanpalende percelen?

Ja, de site loopt vermoedelijk verder naar de site met walgracht ten oosten van het plangebied. Ook onder de nieuw aangelegde serres zullen nog bijkomende sporen tevoorschijn komen, gezien geen van de overige structuren die standaard tot een volmiddeleeuws erf horen, zijn aangetroffen.

3.7 Samenvatting

De opgraving te Hooglede Oude Rozebekestraat heeft naar verwachting sporen opgeleverd van een volmiddeleeuws erf. Dit volmiddeleeuws erf is echter slechts beperkt aangetroffen. Enkel het hoofdgebouw en enkele greppels zijn aangetroffen. Geen van de structuren die standaard tot een volmiddeleeuws erf gerekend kunnen worden, zijn teruggevonden. Vermoedelijk bevinden zich deze meer naar het zuiden of naar het oosten, naar de site met walgracht toe, waarvan wordt vermoed dat deze de latere woonfase vertegenwoordigt van deze volmiddeleeuwse fase. Het volmiddeleeuws gebouw behoort typologisch tot de gekende plattegronden uit deze periode in deze streek. Het gaat om een plattegrond die vermoedelijk uit drie travéeën bestond, de basisopbouw van dit type. Het derde travée echter, is oversneden door een jongere, laatmiddeleeuwse greppel. Er zijn geen uitbreidingsmodules zichtbaar, waardoor het sowieso om een kort exemplaar gaat. Hiervan wordt vermoed dat deze de oudere exemplaren vertegenwoordigen. Gezien de omgeving en de historische realiteit betreft het hier vermoedelijk een ontginningshoeve, opgericht in de ontginningsgolf van de 11e eeuw die zeer sterk gold in deze regio.

Dat de volmiddeleeuwse occupatie slechts de start vertegenwoordigt van een meer langdurige occupatie, kan niet enkel afgelezen worden in het vondstmateriaal, wat ook aardewerk bevat met een datering tussen de 13e en 16e eeuw, maar ook uit de laatmiddeleeuwse greppels. Deze greppels zijn in omvang veel groter dan de volmiddeleeuwse exemplaren en lijken zo ook aansluiting te zoeken met het omwalde erf ten oosten van het plangebied. Het beeld dat verkregen werd uit de pollenanalyse uit een van deze greppels geeft nog steeds een idee van een strijd tegen onontgonnen gebieden. Het grote aandeel aan kapgerelateerde planten geeft duidelijk een groot aandeel “woeste” gebieden weer, waar ontbossing en brand de technieken waren om deze schrale gebieden om te zetten tot vruchtbare gronden.

Het verkregen beeld te Hooglede is beperkt, zowel in oppervlakte als in sporen, maar geeft niettemin een mooie chronologie weer van de geslaagde ontginning van het landschap, waarbij de ontginningshoeve doorgroeide tot een omwalde site met status.

4 Bijlagen

4.1 Tekeningenlijst

Hooglede Oude Rozebekestraat 2018-0521

Tekenvol	Formaat	WP	Inhoud	Datum aanmaak	Gecontroleerd	Gescand	Opmerkingen
1	A3	1, 2, 3	coupes			12/07/2018	
2	A3	2,3	coupes			12/07/2018	
3	A3	2	coupes			12/07/2018	
4	A3	3	coupes			12/07/2018	
5	A3	1, 2, 3	spoorbeschrijving			12/07/2018	

4.2 Fotolijst

Hooglede Oude Rozebekestraat 2018-0521

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Omgeving - 001.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Omgeving - 002.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Omgeving - 003.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Omgeving - 004.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Omgeving - 005.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 001.jpg

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 002.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 003.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 004.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 005.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 006.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 007.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 008.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 009.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 010.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 011.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 012.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 013.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 014.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 015.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 016.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 017.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 018.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 019.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 020.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 021.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 022.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 023.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 024.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 025.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Sfeer - 026.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Gecoupeerd - Overzicht - 001.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Gecoupeerd - Overzicht - 002.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Gecoupeerd - Overzicht - 003.JPG

BAAC Vlaanderen Rapport 1456

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 024.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 025.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 026.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 027.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 028.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 029.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 030.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 031.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 032.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 033.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 034.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 035.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 036.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - Structuur - Overzicht - 037.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1001 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1001 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1001 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1001 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1001 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1001 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1002 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1003 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1003 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1004 S1003 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1004 S1003 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1004 S1003 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1004 S1003 - Coupe - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1005 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1005 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1005 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1005 S1004 - Detail - 001.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1006 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1006 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1006 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1006 - Coupe - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1006 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1006 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Coupe - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Coupe - 005.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Coupe - 006.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1007 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1008 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1008 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - S1008 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP1 - Vlak - 007.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2001 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2001 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2001 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2001 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 004.jpg

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 005.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 006.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 007.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2002 - Detail - 008.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2003 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2003 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2003 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2003 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2003 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 005.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 006.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 007.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Coupe - 008.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2004 S2005 - Detail - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2005 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2005 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2006 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2006 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2006 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2006 - Detail - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2007 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2007 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2007 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2007 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2007 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2008 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2008 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2008 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2008 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2009 - Coupe - 001.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2009 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2009 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2009 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2010 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2010 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2011 S2010 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2011 S2010 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2011 S2010 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2011 S2010 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2011 S2010 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2012 S2013 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2012 S2013 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2012 S2013 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2012 S2013 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2012 S2013 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2013 S2012 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2013 S2012 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2014 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2014 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2014 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2014 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2015 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2015 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2015 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2015 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2016 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2016 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2016 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2016 - Detail - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2017 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2017 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2017 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 S2019 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 S2019 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 S2019 - Coupe - 003.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 S2019 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 S2019 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2018 S2019 - Coupe - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2019 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2019 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2019 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2020 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2020 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2020 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2020 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2021 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2021 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 S2024 S2025 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 S2024 S2025 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 S2026 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2022 S2026 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2023 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2023 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2023 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Detail - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Detail - 005.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2024 - Detail - 006.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2025 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2025 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2025 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2025 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2025 - Detail - 003.jpg

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2026 - Detail - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2026 - Detail - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2026 - Detail - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2027 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Coupe - 007.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2028 - Detail - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2029 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2029 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2029 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2030 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2030 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2030 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2030 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Coupe - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Detail - 002.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 007.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 008.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 009.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 010.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2031 S2030 - Coupe - 011.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 007.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 008.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 009.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - S2032 - Detail - 010.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 005.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 006.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 007.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 008.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 009.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 010.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 011.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 012.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 013.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 014.jpg

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 015.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 016.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 017.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 018.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 019.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 020.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 021.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 022.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 023.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 024.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 025.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 026.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 027.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 028.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 029.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 030.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 031.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 032.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 033.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 034.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 035.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 036.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 037.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 038.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 039.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 040.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 041.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 042.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP2 - Vlak - 043.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 007.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 008.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 009.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 010.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 011.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 012.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 013.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 014.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 015.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Natuurlijk - Coupe - 016.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3001 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3004 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 003.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 004.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 005.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 006.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 007.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 008.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3005 - Coupe - 009.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3007 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3008 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3008 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3009 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3009 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3009 S3017 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3010 - Detail - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3011 S3012 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3011 S3012 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3011 S3012 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3011 S3012 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3012 S3011 - Coupe - 001.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3017 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3017 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3018 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3018 S3019 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3019 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3020 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3021 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3021 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3021 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3021 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3023 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3024 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3025 S3026 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3025 S3026 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3026 S3025 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3026 S3025 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3026 S3025 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3026 S3025 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3026 S3025 - Detail - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3026 S3025 - Detail - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3027 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3027 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3027 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3028 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3028 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3028 - Coupe - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3028 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3028 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3028 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3030 S3031 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3030 S3031 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3030 S3031 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3030 S3031 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3030 S3031 - Detail - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3031 S3030 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3031 S3030 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3031 S3030 - Coupe - 003.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3031 S3030 - Coupe - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3031 S3030 - Coupe - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3031 S3030 - Coupe - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3032 S3033 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3032 S3033 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3032 S3033 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3032 S3033 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3033 S3032 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3033 S3032 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3034 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3034 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3034 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3034 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3034 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3035 S3036 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3035 S3036 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3035 S3036 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3035 S3036 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3036 S3035 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3036 S3035 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3037 S3038 - Detail - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3037 S3038 - Detail - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3037 S3038 - Detail - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3037 S3038 - Detail - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3038 S3037 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3040 - Coupe - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3040 - Coupe - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3041 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - S3041 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 001.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 002.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 003.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 004.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 005.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 006.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 007.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 008.JPG

2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 009.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 010.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 011.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 012.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 013.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 014.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 015.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 016.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 017.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 018.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 019.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 020.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 021.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 022.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 023.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 024.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 025.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 026.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 027.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 028.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 029.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 030.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 1 - 031.JPG
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 2 - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 2 - S3039 - Coupe - 001.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 2 - S3039 - Coupe - 002.jpg
2018-0521 - Hooglede Oude Rozebekestraat - WP3 - Vlak 2 - S3039 - Coupe - 003.jpg

4.3 Sporenlijst

Hooglede Oude Rozebekestraat 2018-0521																		
Spoor	WP	Vlak	Interpretatie	Vorm	Afmetingen (cm)	Textuur	Kleur	Inclusies	Hom/Het	Structuur	Opmerkingen	Datum	Detailfoto vlak	Coupe J/N	Coupefoto	Diepte	Vondst	Monster
1001	1	1	REC	ovaal	126 op 80 cm	lemig	brgr, blgr	fe, hk, bs	het			9/07/2018	JA	JA	JA			
1002	1	1	NAT	ovaal	100 op 70 cm	lemig	brgr, blgr	fe, hk, bs	het			10/07/2018	JA	JA	JA			
1003	1	1	GR	lineair	140 cm breed	lemig	grbr	fe, mn	het			10/07/2018	JA	JA	JA	18 cm		
1004	1	1	GR	lineair	onbepaald	lemig	br	fe, bs	het			10/07/2018	JA	JA	JA	18 cm		
1005	1	1	KL	rond	50 cm diameter	lemig	br	fe	het			10/07/2018	JA	JA	JA	4 cm		
1006	1	1	KL	ovaal	400 op 150 cm	lemig	brgr	fe, bs	het			10/07/2018	JA	JA	JA	9 cm		
1007	1	1	GR	lineair	130 cm breed	lemig	brgr	fe, bs	het			10/07/2018	JA	JA	JA	31 cm		
1008	1	1	INSLAG	rond	60 cm breed	lemig	brgr	fe, bs, MXX	het			10/07/2018	JA					
2001	2	1	NAT	ovaal	99 X 77	lemig	zwbr	fe, hk,	het			10/07/2018	JA	JA	JA			
2002	2	1	GR	lineair	37 breed	lemig	lgrbr	fe,hk,mn	het			10/07/2018	JA	JA	JA	8 cm		
2003	2	1	PK	rond	34 diameter	lemig	dbr	fe,hk	het			10/07/2018	JA	JA	JA	37 cm		
2004	2	1	GR	lineair	90 breed	lemig	dbr	bs,hk, fe	het			10/07/2018	JA	JA	JA	26 cm	18	
2005	2	1	GR	onreg	35 breed	lemig	grbr	fe,hk	het			10/07/2018	JA	JA	JA	32 cm		
2006	2	1	GR	lineair	43 breed	lemig	lgrbr	fe,hk,mn	het			10/07/2018	JA					

aanderen Rapport 1456

2007	2	1	KL	onreg	102 breed	lemig	dgr	hk,fe, mn	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	36 cm	17, 19
2008	2	1	KL	rechth	75 breed	lemig	lbr	hk,fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	52 cm	20
2009	2	1	KL	ovaal	190 breed	lemig	lgrdbr	fe,hk,mn	het			10/07/2018	JA	JA	JA	32 cm	
2010	2	1	PK	ovaal	72 diameter	lemig	dbr	fe,hk	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	27 cm	
2011	2	1	PK	rond	24 breed	lemig	dbr	fe,hk	het	1		10/07/2018		JA	JA	27 cm	21
2012	2	1	PK	rond	58 diameter	lemig	br	hk,fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	46 cm	22
2013	2	1	PK	rond	28 breed	lemig	br	hk,fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	46 cm	
2014	2	1	PK	ovaal	94 breed	lemig	br	hk, fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	49 cm	24
2015	2	1	PK	ovaal	50 breed	lemig	br	fe,hk	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	16 cm	23
2016	2	1	GR	lineair	te groot	lemig	dgrbr blauw gevekt	fe, hk,mn,bs,sxx	het			10/07/2018	JA				
2017	2	1	GR	lineair	58 breed	lemig	Lgr	fe,hk	het			10/07/2018	JA				
2018	2	1	GR	lineair	te groot	lemig	br	hk,bs,fe	het			10/07/2018	JA	JA	JA	81 cm	15
2019	2	1	GR	lineair	82 breed	lemig	lbr	bs,fe (slak),hk,sxx	het		oversneden door s 2018	10/07/2018	JA	JA	JA	37 cm	10, 14
2020	2	1	NAT	lineair	50 breed	lemig	lgr	hk,fe	het		doosneden door recente riolering	10/07/2018	JA	JA	JA		
2021	2	1	GR	lineair	112 cm breed	lemig	lgr	bio,fe,hk, rel vergt?	het			10/07/2018	JA				
2022	2	1	GR	lineair	121 breed	lemig	lgr	hk, fe	het			10/07/2018	JA	JA	JA	45 cm	12
2023	2	1	GR	lineair	90 cm breed	lemig	lgr	hk,fe,aw	het			10/07/2018	JA				11, 13
2024	2	1	NAT	onreg	?	lemig	brgr gevekt	bio,hk,fe	het			10/07/2018	JA	JA	JA	19 cm	

2025	2	1	KL	onreg	?	lemig	brgr gevekt	bio,hk,fe	het		10/07/2018	JA	JA	JA	25 cm		
2026	2	1	GR	lineair	55 breed	lemig	lgr gevekt	fe ! (veel?)	het		10/07/2018	JA	JA	JA	3 cm		
2027	2	1	NAT	onreg	90 breed	lemig	br	fe,hk	het		11/07/2018	JA	JA	JA			
2028	2	1	GR	lineair	te groot	lemig	lbr	fe,hk	het		11/07/2018	JA	JA	JA	148 cm	27	28, 29
2029	2	1	GR	lineair	te groot	lemig	brbeige blauw gevekt	fe,hk,bs,sxx	het		11/07/2018	JA					
2030	2	1	GR	lineair	te groot	lemig	lbr	fe hk	het	Oversneden door recente riolering	11/07/2018	JA	JA	JA	63 cm	30	
2031	2	1	GR	lineair	130 cm breed	lemig	brlbr	fe hk	het	Oversneden door recente riolering en s2030	11/07/2018	JA	JA	JA	44 cm		
2032	2	1	GR	lineair	1M breed	lemig	grlbr	fe hk mn	het		11/07/2018	JA					
3001	3	1	GR	lineair	60 cm breed	lemig	brgr	fe, hk, aw	het		10/07/2018		JA	JA	29 CM		
3002	3	1	PK	onbep	35 cm breed	lemig	gr	fe, hk	het		10/07/2018					1, 8	
3003	3	1	GR	lineair	350 cm breed	lemig	gr, dgr	hk, bs, fe	het		10/07/2018						2
3004	3	1	NAT	rond	100 cm diameter	lemig	brgr	fe, bs, hk	het		10/07/2018		JA	JA			
3005	3	1	GR	lineair	900 cm breed	lemig	brgr	bs, hk, fe, mn	het		10/07/2018		JA	JA	90 CM		

3006	3	1	INSLAG	onreg	150 cm	lemig	gr	fe, bs	het		10/07/2018				
3007	3	1	GR	lineair, hoek van 90°	45 cm breed	lemig	brgr	fe, bs, hk	het		10/07/2018	JA	JA	13 cm	
3008	3	1	GR	lineair							10/07/2018	JA	JA	7 cm	
3009	3	1	GR	lineair	90 cm breed	lemig	brgr	fe,hk,bs	het	oversneden door 3012,3013, 3014, 3016	10/07/2018	JA	JA	4 CM	
3010	3	1	NAT	rechth	55 cm breed	lemig	gr brgr	hk,fe	het		10/07/2018	JA	JA	JA	4
3011	3	1	PK	rechth	40 X30 cm	lemig	grbr	fe, hk	het		10/07/2018	JA	JA	JA	11 CM
3012	3	1	PK	rond	40 cm diameter	lemig	gr	fe,hk	het	oversneden door 3011	10/07/2018	JA	JA	JA	4 cm
3013	3	1	PK	rond	35 cm diameter	lemig	grbr	hk,fe	het		10/07/2018	JA	JA	JA	11 CM
3014	3	1	PK	rond	40 cm diameter	lemig	grbr	fe	het	- 10cm	10/07/2018	JA	JA	JA	12 CM
3015	3	1	PK	rond	35 cm diameter	lemig	grbr	hk,fe	het		10/07/2018	JA	JA	JA	12 CM
3016	3	1	PK	rond	35 cm diameter	lemig	grbr	hk fe	het		10/07/2018	JA	JA	JA	8 CM
3017	3	1	PK	lineair	120 cm breed	lemig	grbr	hk,fe,bs,mn	het		10/07/2018		JA	JA	60 CM
3018	3	1	GR	lineair	100 cm breed	lemig	lgr gr	hk, mn	het		10/07/2018		JA	JA	22 CM
3019	3	1	GR	lin	80 cm brred	lemig	gr lgr	hk,mn	het	parallel met 3018	10/07/2018		JA	JA	42 CM
3020	3	1	GR	lin	70 cm breed	lemig	gr	hk, fe, mn	het		10/07/2018		JA	JA	29 CM
3021	3	1	NAT	lin	45 cm breed	lemig	gr	hk, fe,mn	het		10/07/2018		JA	JA	
3022	3	1	GR	lin	60 cm breed	lemig	gr	hk, fe,mn	het		10/07/2018				

3023	3	1	NAT	rond	45 X45	lemig	GR	hk, mn	het			10/07/2018	JA	JA		
3024	3	1	NAT	oval	57 X 49	lemig	GR	HK	het			10/07/2018	JA	JA		
3025	3	1	PK	rechth	70 X 50	lemig	dgr dbr	hk	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	44 cm
3026	3	1	PK	rechth	27 X30	lemig	dgr dbr	hk	het	1	oversneden door 3025	10/07/2018	JA	JA	JA	44 cm
3027	3	1	PK	rechth	30 X30	lemig	dgr dbr	hk	het			10/07/2018	JA	JA	JA	5 cm
3028	3	1	PK	rechth	90 X 60	lemig	dbr dgr	hk	het	1	reeds gecoupeerd	10/07/2018	JA	JA	JA	40 cm 16, 26
3029	3	1	PK	lang	75 X 150	lemig	dbr zw	bs	het			10/07/2018				
3030	3	1	PK	rechth	65 X 40	lemig	dgr br	hk,bs,mn,sxx	het	1	oversneden door 3031	10/07/2018	JA	JA	JA	58 cm
3031	3	1	PK	rechth	65 X40	lemig	dgr br	hk fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	58 cm
3032	3	1	PK	onreg	33x40	lemig	dgrbr	hk bs	het	1	oversneden door 3033	10/07/2018	JA	JA	JA	55 cm
3033	3	1	PK	onreg	60 X80	lemig	dgrbr	hk fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	55 cm
3034	3	1	PK	ovaal	40 X 30	lemig	dgrdbr	fe,bs,hk	het			10/07/2018	JA	JA	JA	10 cm
3035	3	1	PK	ovaal	55 X 45	lemig	brdgr	fe hk	het	1	oversneden door 3036	10/07/2018	JA	JA	JA	54 cm
3036	3	1	PK	ovaal	70 X70	lemig	dbrdgr	hk fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	54 cm
3037	3	1	PK	onreg	60 x60	lemig	dbrgr	bs hk fe	het	1		10/07/2018	JA	JA	JA	48 cm 25

3038	3	1	PK	rechth	56 X52	lemig	dgrbr	hk fe	het	1	oversneden door 3037	JA	JA	JA	48 cm		
3039	3	1	KL	ovaal		lemig			het			JA	JA	JA	59 CM	5	3
3040	3	1	KL	ovaal		lemig			het				JA	JA	10 cm		
3041	3	1											JA	JA	33 CM		

4.4 Vondsten/stalenlijst

Hoogdele Oude Rozebekestraat 2018-0521

Vondst	Categorie	WP	Vlak	Sector	vak	Spoor	Verzamelwijze	Datum
36	SLAK	2	1	laag 2		2003	AFW	11/07/2018
18	AW	2	1			2.004	AFW	11/07/2018
34	SLAK	2	1	laag 1 / slak		2007	AFW	11/07/2018
17	AW	2	1			2.007	COUPE	11/07/2018
19	AW	2	1			2.007	AFW	11/07/2018
20	BEMO	2	1			2.008	MONSTER	11/07/2018
21	KIEZEL	2	1	Onderste laag		2011	AFW	11/07/2018
22	KIEZEL	2	1			2012	AFW	11/07/2018
23	BEMO	2	1			2014	MONSTER	11/07/2018
24	AW	2	1			2.014	AFW	11/07/2018
15	SLAK	2	1			2.018	COUPE	11/07/2018
38	MET	2	1			2019	COUPE	11/07/2018
10	MET	2	1			2.019	AAVL	10/07/2018
14	AW	2	1			2.019	COUPE	11/07/2018
42	MXX	2	1			2022		11/07/2018
12	AW	2	1			2.022	AFW	11/07/2018
32	NS	2	1	met schelpfossiel		2023	AFW	11/07/2018
11	AW	2	1			2.023	AAVL	10/07/2018
13	AW	2	1			2.023	AFW	11/07/2018
40	MXX	2	1			2028	COUPE	11/07/2018
41	BM	2	1			2028	COUPE	11/07/2018
27	AW	2	1			2.028	COUPE	11/07/2018
28	BEMO	2	1			2.028	BEMO	11/07/2018
29	POLLEN	2	1			2.028	BEMO	11/07/2018
30	AW	2	1			2030	AFW	11/07/2018
37	SVU	3	1	natuurlijke vuursteen		3001	AFW	11/07/2018
1	SLAK	3	1			3001	AAVL	9/07/2018
8	SLAK	3	1			3.001	AFW	10/07/2018
2	AW	3	1			3002	AAVL	9/07/2018
39	SLAK	3	1			3009	AFW	10/07/2018
4	AW	3	1			3009	AFW	10/07/2018
31	SLAK	3	1			3017	AFW	10/07/2018
33	SVU	3	1	werk/wapentuig		3017	AFW	10/07/2018
6	AW	3	1			3017	AFW	10/07/2018
7	AW	3	1			3017	AFW	10/07/2018
35	SVU	3	1	natuurlijke vuursteen		3028	COUPE	11/07/2018
16	AW	3	1			3.028	COUPE	11/07/2018
26	AW	3	1			3.028	AFW	11/07/2018
25	AW	3	1			3.037	AFW	11/07/2018

3	BEMO	3	2	3039	MONSTER	10/07/2018
5	AW	3	1	3039	AFW	10/07/2018
9	AW	2	1	GEEN	AAVL	10/07/2018

4.5 Bijlages aardkundige en natuurwetenschappelijke analyses (ruwe data)

4.6 Lijst met figuren

Figuur 1: Enkele aardewerkcontexten: vlnr vnr 6 uit S3017, vnr 26 uit S3028, vnr 19 uit S2007 en vnr 4 uit S3009.....	17
Figuur 2: Enkele slakken, links vnr 31 uit S2004, rechts vnr 40, uit S2028.....	20
Figuur 3: Het vuursteenartefact uit vnr 33	21
Figuur 4: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	27
Figuur 5: Referentieprofiel 1.02 (links) en referentieprofiel 2.03 (rechts) uit het vooronderzoek (uit: KRUG & JANSSENS 2018)	39
Figuur 6: Coupefoto S3018 en S3019, met centraal een recente riolering en door S3019 een drainagebuis.....	40
Figuur 7: Structuurplan van structuur 1.....	42
Figuur 8: Overzichtsfoto van de gecoupeerde gebouwplattegrond structuur 1 (zicht vanuit het oosten)	43
Figuur 9: Coupefoto van S3033/3032 (links) en S3037/3037 (rechts)	43
Figuur 10: Coupefoto S2012/2013, met aanduiding van oversnijding of fasering	44
Figuur 11: Modulaire, consistente opbouw van het driebeukige volmiddeleeuwse gebouwtype op basis van enkele typerende gebouwen uit het noordelijke deel van het graafschap Vlaanderen (blauw: centrale basismodule, geel: gebogen uiteinde, roze: doorgang) (Uit: De Clercq 2009, afb. 4, 57)	46
Figuur 12: Vergelijkbare plattegronden: 1=Zwevegem Losschaert structuur 17; 2=Roeselare Vloedstraat structuur 4; 3=Roeselare Vloedstraat structuur 6; 4=Kuurne Sint Pieterstraat structuur 2; 5=Hooglede; 6=Kortrijk Rollegem H1.	47
Figuur 13: Coupefoto greppel S2004/2005/3001	48
Figuur 14: Coupefoto greppels S2022/3009 en 2023/2026/3017	49
Figuur 15: Coupetekening van S2028.....	52
Figuur 16: Coupefoto van S2028.....	52
Figuur 17: Coupefoto van S3027 (links) en S3034 (rechts)	55
Figuur 18: Coupefoto van S3014 (links) en S3015 (rechts)	55
Figuur 19: Coupetekening S2028 met aanduiding van de bewoningslaag en de onderzochte pollenstalen.....	57
Figuur 20: Detailfoto van de coupe op S2028, met zicht op de pollenbak	57
Figuur 21: Dateringscurves van de pollenstalen	59
Figuur 22: Dateringscurve van M23, uit S2014, van structuur 1.....	60
Figuur 23: Uitsnede uit de Pars Flandriae orientalis: Franconatum, insulan Cadsant etc. civitateq(ue) Gandanum, Brugis, Slusam, Oostendam aliasq(ue) continens (1633-1643), met aanduiding van Hooglede (CARTESIUS 2020)	63

4.7 Lijst met plannen

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (1:10.000; digitaal; 22082018)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met projectie van de aangetroffen sporen (1:25.000; digitaal; 04062020)	3
Plan 3: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met projectie van de aangetroffen sporen en de bouwplannen (1:25.000; digitaal; 17092018)	4
Plan 4: Synthesekaart uit KRUG & JANSSENS 2018 (1:1; digitaal; 14052018).....	6
Plan 5: Weergave geplande ingreep (plot door BAAC) op GRB (1:1; digitaal; 28042020)	10
Plan 6: De advieszone uit het PVM van de nota tegenover de daadwerkelijk opgegraven zone, geplot op de orthofoto van 2018 (1:1; digitaal; 28042020)	13
Plan 7: Aanduiding genomen monsters (1:1; digitaal; 04062020).....	14
Plan 8: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) (1:1; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)	24
Plan 9: Plangebied en waterwegen op het DHM (1:1; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)	25
Plan 10: Plangebied op de tertiairgeologische kaart (1:50.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017) .	26
Plan 11: Plangebied op de quartairkaart (1:200.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017).....	28
Plan 12: Plangebied op de quartairkaart (1:50.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017).....	28
Plan 13: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (1:20.000; digitaal; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)	29
Plan 14: Plangebied op de Ferrarriskaart (1:25.000; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017)	31

Plan 15: Plangebied op de Vandermaelenkaart (1:20.000; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017).....	31
Plan 16: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (1:2.500; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017).....	32
Plan 17: Plangebied op de Poppkaart (1:250-1:7.500; analoog; 22032017) (uit: DE KETELAERE 2017).....	32
Plan 18: Plangebied en omgeving op de GRB met aanduiding van de CAI-meldingen en de Archeologienota's (1:1; digitaal; 28042020)	35
Plan 19: De oudste fase, gedateerd vóór de volle middeleeuwen (1:1; digitaal; 04052020)	41
Plan 20: De fase in de volle middeleeuwen (1:1; digitaal; 05052020)	50
Plan 21: Alle sporen op de Popp-kaart (1:250-1:7.500; analoog; 05052020)	51
Plan 22: De fase in de late middeleeuwen/nieuwe tijd (1:1; digitaal; 04062020)	53
Plan 23: De fase in de Eerste Wereldoorlog (1:1; digitaal; 04062020)	54
Plan 24: De resultaten van het proefsleuvenonderzoek geplot op de allesporenkaart van de opgraving (met spoorinterpretatie) op de Popp-kaart (1:250-1:7.500; digitaal; 07052020)	65

4.8 Lijst met tabellen

Tabel 1: Aantallen per vondstcategorie	16
Tabel 2: Aantallen per wetenschappelijk onderzoek	22
Tabel 3: Archeologische waarden in de CAI en de Archeologienota's in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	34
Tabel 4: Overzicht aangetroffen archeologische sporen, per aard	40
Tabel 5: Vondsten uit structuur 1.	45
Tabel 6: Daterend vondstmateriaal uit de greppels	49
Tabel 7: Resultaten koolstofdatering	60

5 Bibliografie

- VAN ASCH, N. et al., 2019. *Romeinse en middeleeuwse boerenerven in de vallei van de Onledebeek, een archeologische opgraving te Ventweg-Zuid te Roeselare, VEC-rapport 84*,
- BAKX, R. & HERTOOGHS, S., *Opgraving Zwevegem-Losschaert. BAAC-rapport A-15.0130*,
- BALL, E. & VAN HEERINGEN, R., 2016. *Westelijk Noord-Brabant in het Malta-tijdperk. Synthetiserend onderzoek naar de bewoningsgeschiedenis van het westelijk deel van het Brabants zandgebied*,
- BEUG, H.J., 2004. *Leitfaden der pollenbestimmung für Mitteleuropa und angrenzende gebiete.*, München.
- BOGEMANS, F., 2007. *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart van Vlaanderen, kaartblad 29, Kortrijk, schaal 1/50 000. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.*
- DE BRABANDERE, F., 2010. *De Vlaamse gemeentenamen. Verklarend woordenboek*, Brussel.
- CAI, 2020. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.
- CARTESIUS, 2020. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.
- DE CLERCQ, W., 2017. De houten boerderijbouw in het noordelijke deel van het graafschap Vlaanderen. Een cultureel-biografische verkenning in bouwtraditie (ca 500-1500 n. Chr.). In A. DE GROOTE K. & ERVYNCK, ed. *Gentse Geschiedenissen. Ofte, nieuwe Historiën uit de oudheid der stad en illustere plaatsen omtrent Gent*. Gent, pp. 45–66.
- DECONYNCK, J. et al., 2015. *Roeselare Onledegoed (W-VI.) Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 9-26 november 2015*, Bredene.
- DEMEULEMEESTER, L., 2019. *Archeologienota Staden Vergeldemolenstraat (prov. West-Vlaanderen)*,
- DEMEY, D., 2014. *Archeologische opgraving Roeselare-Bietstraat (Ruben Willaert Rapport 69)*, Sijsle.
- DEMOEN, D., 2016. Transformaties van de rurale bewoning in de kustpolders: het archeologisch onderzoek aan de Kalkaertstraat in Middelkerke (W.-VI.). *Archaeologia Mediaevalis*, 40, pp.62–65.
- DEMOEN, D., VAN DEN BORRE, J. & KREKELBERGH, N., 2016. *Archeologische opgraving Middelkerke - Kalkaertstraat, BAAC Vlaanderen Rapport 336*, Gent: BAAC Vlaanderen.
- DEMOEN, D. & GIERTS, I., 2016. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare - Izegemseardeweg, BAAC-Vlaanderen Rapport nr. 169.
- DEMOEN, D. & VAN REMOORTER, O., 2015. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Lichtervelde – Stegelstraat*, Gent.
- DEVROE, A. & VERMEERSCH, J., 2019. *Archeologienota Hoogleder Diksmuidesteenvweg 17*,
- DOV VLAANDEREN, 2020. Databank Ondergrond Vlaanderen, neogeen/paleogeen (tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

- DYSELINCK, T., 2018. *Kortrijk Rollegem, Archeologische opgraving, BAAC Vlaanderen rapport 1127*,
- DYSELINCK, T., VAN DER DOOREN, L. & DE KETELAERE, S., 2018. *Archeologische opgraving, Lichtervelde-Stegelstraat, BAAC Vlaanderen Rapport, Gent (Mariakerke)*.
- DYSELINCK, T. & FREDRICK, K., 2018. *Eindrapport Kuurne Sint Pietersstraat Eindverslag, BAAC Vlaanderen rapport 636*,
- EGGERMONT, N. & DERWEDUWEN, N., 2009. *Archeologische opgraving Ingelmunster Zandberg (prov. West-Vlaanderen), basisrapport conceptversie, Group Monument Archeologierapport, Ingelmunster*.
- FAEGRI, K. & IVERSEN, J., 1989. *Textbook of pollen analysis*,
- VAN GEEL, B., COOPE, G.R. & Van der Hammen, T., 1989. Palaeoecology and stratigraphy of the Late-glacial type section at Usselo (The Netherlands). *Review of Palaeobotany and Palynology*, 60, pp.25–129.
- DE GEYTER, G., 2001. *Toelichting bij de geologische kaart van België, Vlaams gewest, Kaartblad 27-28-36 Proven-IEPER-Ploegsteert, Brussel*.
- HASQUIN, H., VAN UYTVEN, R. & DUVOSQUEL, J.-M., 1980. *Gemeenten van België. Geschiedkundig en administratief-geografisch woordenboek.*, Gemeentekrediet van België.
- HOLLEVOET, Y., 1994. Opgraven in 't Zwarte Gat, Een landelijke bewoningskern uit de volle middeleeuwen te Oostkamp (prov. West-Vlaanderen). *Archeologie in Vlaanderen*, IV, pp.205–217.
- HUIJBERS, A., 2007. *Metaforiseringen in beweging : boeren en hun gebouwde omgeving in de volle Middeleeuwen in het Maas-Demer-Scheldegebied*. Universiteit van Amsterdam.
- JACOBS, P. et al., 1993. Toelichting bij de geologische kaart van België Vlaams Gewest, kaartblad 14, Lokeren, schaal 1:50.000.
- JACOPS, J., LALOO, P. & VERGAUWE, R., 2017. *Hoogleder Oude Rozebekestraat*,
- VAN KERKHOVEN, I. et al., 2018. *Nota van het vooronderzoek in uitgesteld traject, Oude Rozebekestraat/Akkerstraat, Hoogleder, VEC Nota 373*,
- DE KETELAERE, S., 2017. *Archeologienota Hoogleder Oude Rozebekestraat, BAAC Vlaanderen rapport 481*,
- KREUNING, J., OLIJHOEK, T. & DE MOOR, J., 2019. *Hoogleder, Oude Rozebekestraat, Natuurwetenschappelijk onderzoek in de vorm van een pollenanalyse en 14C dateringen, EARTH rapport 2019-026*,
- KRUG, C. & JANSSENS, N., 2018. *Nota Hoogleder Oude Rozebekestraat*,
- MESSIAEN, L. & DE LOGI, A., 2013. *Archeologisch onderzoek Aalter-Manewaarde, april-mei 2008 & juni 2009. KLAD Rapport 51, Aalter*.
- DE MOOR, G. et al., 1997. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart van België, Vlaams Gewest: Kaartblad 21 Tielt, Gent*.

- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000*, Leuven.
- MOSTERT, M., 2015. *Evaluatierapport, A-15.0049, Roeselare, Beveren Noord, Vloedstraat, opgraving*,
- MOSTERT, M., 2018. *Wonen, leven en begraven langs een weg, Sporen van bewoning, begraving en landgebruik uit de bronstijd, Romeinse tijd, middeleeuwen en nieuwe tijd, BAAC-rapport A-14.0123, 'S Hertogenbosch*.
- MOSTERT, M. & BAKX, R., 2019a. *Langs de Krommebeek. Bewoningsdynamiek van de prehistorie tot en met de nieuwe tijd in Beveren Noord (gemeente Roeselare), BAAC-rapport A-15.0049, Deventer*.
- MOSTERT, M. & BAKX, R., 2019b. *Roeselare Vloedstraat opgraving, BAAC-rapport A-15.049*,
- ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Loket onroerend erfgoed: archeologienota's. Available at: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/goedgekeurd> [Accessed May 24, 2017].
- REIMER, P.J. et al., 2013. *IntCal13 and Marine13 Radiocarbon Age Calibration Curves 0-50,000 Years cal BP. Radiocarbon, 55(4): 1869-1887. DOI: 10.2458/azu_js_rc.55.16947*,
- SAUSSUS, L. et al., 2019. Du cuivre, de l'argent et du fer: un atelier métallurgique des Xe-XIe siècles à Oostvleteren (Flandre-Occidentale). *Archaeologia Mediaevalis*, 42, pp.94-95.
- VALENTIJN, P. & MIEDEMA, F.R.P.M., 2017. *Archeologienota, Kleine Stadenstraat, Hoogleder (Gemeente Hoogleder), VEC Nota 260*,
- VANDEPUTTE, O., 2011. *Erfgoedbibliotheek van de Belgische gemeenten - West-Vlaanderen*, Tielt: Lannoo Uitgeverij.
- VANHOLME, N., Taelman, E. & Chérretté, B., 2013. *Kruishoutem Containerpark, archeologisch onderzoek, Erpe-Mere*.
- VERDEGEM, S. & VAN GOIDSENHOVEN, W., 2016. *Vooronderzoeksrapport Hoogleder Honzebroekstraat, Brugge (Sijsele)*.
- VERHULST, A., 1995. *Landschap en landbouw in Middeleeuws Vlaanderen*, Brussel: Gemeentekrediet van België.
- VROMANS, A., 2018. *Archeologienota Hoogleder, Diksmuidesteenvweg 63, BAAC Vlaanderen rapport 968*,
- WEEDA, E.J., Schaminée, J.H.J. & Van Duuren, L., 2005. *Atlas van Plantengemeenschappen in Nederland, deel 4: bossen, struwelen en ruigten*, KNNV Uitgeverij.